

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนศกพวม

กลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออก

HOME ECONOMICS STUDENTS' ATTITUDE TOWARDS SELF-EMPLOYMENT

EASTERN VOCATIONAL COLLEGES GROUP

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีสาขาศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2539

ISBN 974-621-570-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหมู่..... สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เลขทะเบียน..... 27129
วัน. เดือน. ปี..... 11 ก.พ. 2540
..... ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

HOME ECONOMICS STUDENTS' ATTITUDE TOWARDS SELF-EMPLOYMENT
EASTERN VOCATIONAL COLLEGES GROUP

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1996

ISBN 974-621-570-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนเกษตรกรรม กลุ่มอาชีวศึกษาระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
นักศึกษา	นางสมณฑก แสงทิพย์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	อาจารย์ไพรัตน์ ฝักน้อย
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	อาจารย์ศรีนวล โกมลวนิช ดร. โสภณ ฐานะมัย
ระดับการศึกษา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร อาชีวศึกษา
ภาควิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.	2539

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร-
วิชาชีพ ประเภทวิชาเกษตรกรรม ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ 2) เปรียบเทียบเจตคติของ
นักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามสาขาวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาเกษตรกรรมศาสตร์ทั่วไป ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาและ
วิทยาลัยเทคนิค กลุ่มอาชีวศึกษาระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 508 คน รวบรวมข้อมูลโดยการใช้
แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่ามัธยฐาน
เลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า F

ผลการวิจัยมีดังนี้

นักเรียนทั้ง 3 สาขาวิชา ไม่มีความมั่นใจที่จะประกอบอาชีพอิสระ เนื่องจากไม่
แน่ใจว่าอาชีพอิสระจะทำให้มีรายได้มั่นคงและแน่นอน แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนเห็นว่าอาชีพ
อิสระเป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ สามารถทำได้ทุกโอกาสและสถานที่
สามารถขยายกิจการได้ และสร้างชื่อเสียงให้ตนเองได้

เมื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ พบว่า

นักเรียนสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกายกับนักเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป และนักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการกับนักเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน

นักเรียนสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกายกับนักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน

Thesis Title Home Economics Students' Attitude Towards Self-
Employment Eastern Vocational Colleges Group
Student Mrs. Sumonta Saengthip
Thesis Advisor Mrs. Pairat Phaknoi
Thesis Co-advisor Mrs. Srinuan Komolavaniij
Dr. Sophon Thanamai
Level of Study Master of Industrial Education in
Vocational Administration
Department Industrial Education, King Mongkut's
Institute of Technology, Ladkrabang
Year 1996

ABSTRACT

The major objectives of the research were 1) To determine the vocational home economics certificate students' attitude towards self-employment and 2) to compare the students' attitude towards self-employment in regards to their majors and achievement.

The research samples were 508 dressmaking, food nutrition, and home economics third year students of vocational education colleges and technical colleges in eastern vocational education group.

The questionnaires were used to gather data. The data were analyzed by using Statistical Package for the Social Sciences. The statistical analysis included arithmetic mean, standard deviation, and F-test.

The results of the study were as follows :

The three major students had no confidence in self-employment due to lack of confidence to earn income consistently and securely. However, the students also perceived that self-employment could make enough income for living, be performed anywhere and anytime extend its activities, and provided the fame for them.

The result of comparities were

No significant differences had been found in regards to dressmaking students and home economics students, food nutrition students and home economics students, towards self-employment attitude.

Significant differences had been found in regards to dressmaking students and food nutrition students towards self-employment attitude.

No significant differences had been found in regards to all three groups of students, high achievement students, medium achievement students, and low achievement students, towards self-employment attitude.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะความกรุณาของ อาจารย์ไพรัตน์ ฝักน้อย อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ศรีนวล โกมลวนิช และ ดร. โสภณ ถานะมัย อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แนวทาง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่กรุณาสั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย จนสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยในครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ และขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม ท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา และท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออก รวมทั้งนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่กรุณาให้ความสะดวกอย่างดียิ่ง ในการให้เก็บข้อมูลและให้ข้อมูล ซึ่งช่วยให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ในการวิจัยในครั้งนี้

บุคคลที่ให้ความร่วมมือ เป็นขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด คือ บิดา มารดา เพื่อน ๆ พี่และน้อง ตลอดจนสามีมและบุตร ซึ่งช่วยให้งานวิจัยสัมฤทธิ์ผลลงได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความเอื้ออารีของท่านทั้งหลายไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สมณฑา แสงทิพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	V
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง	IX
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดในการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	9
เชิงอรรถ	11
2 วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายของ เจตคติ	14
องค์ประกอบของ เจตคติ	16
การวัดเจตคติ	19
มาตรวัดเจตคติ	22
ความสำคัญของการประกอบอาชีพ	29
ลักษณะของอาชีพอิสระ	30
หลักการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	เจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ	32
	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพอิสระ	34
	คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ	36
	ประเภทของอาชีพอิสระ	39
	ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Ginzberg	42
	ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Hoppock	43
	ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Crites	44
	ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland	47
	เชิงอรรถ	53
3	วิธีดำเนินการวิจัย	60
	ประชากร	60
	ตัวอย่างประชากร	60
	ตัวแปรที่จะศึกษา	62
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	62
	ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดเจตคติ	63
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
	การวิเคราะห์ข้อมูล	66
	เชิงอรรถ	68
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
	ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	69
	ตอนที่ 2	
	2.1 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า	
2.2	วิเคราะห์เจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ	82
2.3	วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ	.
	จำแนกตามสาขาวิชา	83
2.4	เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ	98
2.5	วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ	
	จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	101
5	สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	119
	สรุปผลการวิจัย	119
	อภิปรายผล	122
	ข้อเสนอแนะ	125
	เชิงอรรถ	128
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก	137
ประวัติผู้เขียน	165

VIII

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและตัวอย่าง จำแนกตามวิทยาลัยและสาขาวิชา	61
2	แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 3 ประเภทวิชาคหกรรม จำแนกตามสถานศึกษา สาขาวิชาและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	70
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบ	71
4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบ	74
5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบ	76
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบ	78
7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบ	80
8	แสดงระดับความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพอิสระที่มีต่อด้านต่าง ๆ รวม 5 ด้าน	82
9	แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามสาขาวิชา	83
10	แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามสาขาวิชา	86
11	แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามสาขาวิชา	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามสาขาวิชา	93
13	แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามสาขาวิชา	96
14	แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพอิสระทุกด้าน จำแนกตามสาขาวิชา	98
15	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนรายคู่	100
16	แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	101
17	แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	104
18	แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	108
19	แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	111
20	แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	114
21	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	117

บทที่ 1

บทนำ

ความจำเป็นและความสำคัญของปัญหา

การเตรียมบุคคลเพื่อประกอบอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะบุคคลเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าซึ่งต่อการพัฒนาประเทศ การได้ประกอบอาชีพที่ตรงตามความรู้ ความสามารถจะทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้เพราะการดำเนินชีวิตของแต่ละคนต้องเกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม เกียรติยศชื่อเสียง ความภาคภูมิใจ ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง ให้ดีขึ้นแล้วยังช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นด้วย

เนื่องจากอาชีพมีหลายรูปแบบ หลายประเภท จึงจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่ตนเอง ซึ่งควรเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และความสนใจของตนเอง เป็นสำคัญ เพราะการที่ได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสม นอกจากจะทำให้บุคคลมีความสบายใจในการทำงาน ได้ผลงานที่มีคุณภาพ ยังมีผลทำให้ประเทศชาติเจริญขึ้นด้วย¹ แต่สภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทำให้เกิดอาชีพใหม่ ๆ ขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่ละอาชีพก็มีลักษณะแตกต่างกันออกไป ทำให้เกิดความยุ่งยากในการเลือกอาชีพ นอกจากนั้นการเลือกอาชีพอย่างฉลาด ผู้เลือกจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องอื่น ๆ หลายประการ เช่น การรู้จักตนเอง มีความรู้เกี่ยวกับโลกของงาน มีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงของงานอาชีพต่าง ๆ มีความรู้เกี่ยวกับประเภทของอาชีพ รวมทั้งต้องนำเอาองค์ประกอบอื่น ๆ มาพิจารณาด้วย เช่น บุคลิกลักษณะ ความต้องการที่จะเลือกอาชีพ การรู้จักปรับปรุงตนเอง เพื่อให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปในอาชีพนั้น ๆ² องค์ประกอบทางด้านจิตวิทยาที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลอย่างหนึ่งคือค่านิยม เพราะค่านิยมช่วยให้บุคคลทราบความมุ่งหมายและแนวทางในการปฏิบัติงาน ค่านิยมเป็นแรงจูงใจที่จะนำบุคคลไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้ และค่านิยมยังหมายถึงอะไรก็ตามที่คนต้องการเลือก³

ประเทศที่กำลังพัฒนาส่วนใหญ่จะเน้นการพัฒนาบุคคลเป็นสิ่งสำคัญเพราะถือว่าบุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาด้านอื่น ๆ ให้สำเร็จได้ ดังนั้นการวางแผนพัฒนาหรือการเตรียมสร้างบุคคลให้มีคุณภาพจึงจำเป็นอย่างยิ่ง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการเตรียมและพัฒนาบุคคลมักจะเน้นถึงความต้องการของหน่วยราชการ องค์การรัฐวิสาหกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยงานธุรกิจภาคเอกชน กล่าวคือ เป็นการเตรียมคนเพื่อให้เป็นลูกจ้างของรัฐบาลหรือเอกชน
 นั้นเอง ซึ่งวิธีการดังกล่าวยังไม่ถูกต้องนักในสังคมปัจจุบัน เพราะเป็นการสร้างคนเข้าสู่ระบบ
 งานที่มีจำนวนจำกัด ดังนั้นปัญหาที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือปัญหาการว่างงานของคนใน
 ชาติ สำหรับการว่างงานในประเทศไทยนั้น เป็นผลมาจากการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็วใน
 อดีต คือตั้งแต่เริ่มต้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ในช่วงเวลา
 ดังกล่าว อัตราการเพิ่มของประชากรไทยสูงถึงประมาณร้อยละ 3 ต่อปี ทำให้มีจำนวนแรงงาน
 ก้าวสู่ตลาดแรงงานสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในเวลาต่อมา⁴ นอกจากนี้ยังปรากฏว่า แรงงานที่มีอยู่
 โดยเฉพาะแรงงานที่มีการศึกษาระดับกลางและระดับสูง ยังมีคุณภาพไม่สอดคล้องกับความ
 ต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งตลาดแรงงานที่รองรับคือภาครัฐบาลและภาคเอกชน ก็มีจำนวน
 จำกัด⁵ นโยบายการขยายอัตรากำลังคนของภาครัฐบาลให้ขยายตัวได้ไม่เกินร้อยละ 2 ต่อปี
 นอกจากนั้นรัฐวิสาหกิจหรือเอกชน ก็มีขั้นตอนคัดเลือกพนักงานเข้มงวดขึ้น จึงทำให้มีค่าน้อย
 น้อยที่ได้อ่านทำ เหตุการณ์เหล่านี้มีส่วนทำให้เกิดปัญหาการว่างงานของประชากรไทยทั้งสิ้น
 การว่างงานเป็นการสูญเสียเปล่าทางเศรษฐกิจ นอกจากจะทำให้บุคคลขาดรายได้แล้ว ยังมีผล
 กระทบไปถึงครอบครัว ทำให้เกิดปัญหาในด้านการครองชีพ ในส่วนของประเทศชาติก็เกิดความ
 สูญเปล่าที่ไม่สามารถนำทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่าไปใช้ในการพัฒนาประเทศ
 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาการว่างงานหรือหางานทำไม่ได้มีแทบทุกระดับการศึกษา การมีความรู้สูง ๆ
 ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าจะต้องมียานทำงานเสมอไป การมีงานทำไม่ได้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้ทำ
 งานเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ อีก เช่น ด้านเศรษฐกิจและสังคม
 ความต้องการของตลาดแรงงาน การกำหนดอัตราค่าจ้าง ดังนั้นประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย
 จึงได้หาทางแก้ปัญหาการว่างงาน โดยมุ่งจุดสำคัญไปที่ระบบการศึกษา โดยเน้นในข้อเท็จจริง
 ที่ว่า การศึกษาควรเป็นระบบผลิตกำลังคนให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการประกอบ
 อาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อออกไปสร้างงานให้กับตนเองและสังคม แทนที่จะออกไป
 ไปสู่ระบบงานที่มีจำนวนจำกัดเท่านั้น

เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาการว่างงานดังกล่าว ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง
 ชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) มีการกำหนดนโยบายไว้ในแผนงานหลายแผน และได้กำหนด
 แผนพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมใหม่ คือ นอกจากจะพัฒนาตลาดแรงงานภายในและภายนอก
 ประเทศแล้ว ยังมุ่งเน้นให้รู้จักสร้างงานให้กับตนเอง โดยการสนับสนุนการจัดการศึกษาวิชาชีพ
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การฝึกอบรมวิชาชีพชั้นพระยะสั้น การจัดการศึกษาแบบครบวงจรทั้งในด้านวิชาชีพ การตลาด การจัดการ การลงทุน การเงินและการบัญชี เพื่อส่งเสริมการสร้างงาน การประกอบอาชีพอิสระ โดยสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถรับจ้างงานในสถาบันการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อเน้นทักษะในการประกอบอาชีพ และแรงจูงใจเปลี่ยนแปลงเจตคติ ค่านิยม เห็นความจำเป็น และความสำคัญของการประกอบอาชีพส่วนตัว สำหรับการส่งเสริมระดับประเทศตามแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 7 (2535-2539) ก็มุ่งสนับสนุนในเรื่องนี้อย่างเด่นชัด ดังที่ระบุไว้ในข้อที่ 6 ว่า "เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพอิสระได้"^๑

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและมองเห็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้จึงได้กำหนดนโยบายอาชีวศตวรรษขึ้นในปี พ.ศ. 2527 โดยมีจุดประสงค์ให้นักเรียนได้รับความรู้ ความคิดและประสบการณ์จะเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมองเห็นช่องทางและความเป็นไปได้ในการเข้าสู่อาชีพอิสระด้วยตนเอง หลังจากจบการศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใหม่ โดยเน้นให้ผู้เรียนออกไปประกอบอาชีพได้ หลักสูตรใหม่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง ฝึกทักษะวิชาชีพ เสริมสร้างคุณธรรม และสติปัญญา ความหลากหลายในวิชาชีพตามเนื้อหาวิชา และสภาพท้องถิ่นที่แตกต่างกันออกไป

ในปี พ.ศ. 2529 กรมอาชีวศึกษาได้จัดทำโครงการอาชีวศตวรรษตัวอย่างเพื่อยกย่องและเชิดชูเกียรติแก่ผู้สำเร็จการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อเป็นแนวทางสู่อาชีพอิสระให้แก่ศึกษารุ่นต่อ ๆ มา ในปี พ.ศ. 2532 กรมอาชีวศตวรรษได้กำหนดเป้าหมาย 10 ประการ เพื่อพัฒนาคุณภาพอาชีวศตวรรษ โดยในเป้าหมายที่สาม ให้ส่งเสริมอาชีพอิสระและให้ดำเนินการอย่างจริงจังในทุกสถานศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศตวรรษ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาที่จบการศึกษาแล้วให้ออกไปประกอบอาชีพอิสระได้ แต่ผลปรากฏว่ายังมีผู้สนใจในการประกอบอาชีพอิสระไม่มากเท่าที่ควร จากการติดตามประเมินผลผู้สำเร็จอาชีวศตวรรษ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม ของกรมอาชีวศตวรรษ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 ถึง พ.ศ. 2537 พบว่า มีผู้ประกอบอาชีพอิสระดังนี้ พ.ศ. 2533 ร้อยละ 11.00 พ.ศ. 2534 ร้อยละ 10.13 พ.ศ. 2535 ร้อยละ 9.06 พ.ศ. 2536 ร้อยละ 7.96 และพ.ศ. 2537 ร้อยละ 7.48 เฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาคหกรรม ประกอบอาชีพอิสระดังนี้ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย ร้อยละ 22.03 สาขาวิชาอาหารและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โภชนาการ ร้อยละ 26.01 สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไปร้อยละ 14.01 รวมทั้ง 3 สาขาวิชา ประกอบอาชีพอิสระเพียงร้อยละ 17.77 เท่านั้น จากข้อมูลการติดตามและประเมินผลผู้สำเร็จ การศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาเพื่อประกอบอาชีพอิสระยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจมาจากสาเหตุหลาย ๆ ด้าน แต่ถ้ามองในด้านจิตวิทยา แล้ว สิ่งหนึ่งที่น่าจะนำมาพิจารณาก็คือ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ เพราะเจตคติมีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ดังที่ ศรีนวล โกลมณิช ได้กล่าวไว้ว่า "นักเรียนอาชีพศึกษาไม่สนใจในอาชีพอิสระ สรุปได้ว่าเป็น เพราะเจตคติของคนไทยที่ยังติดนิสัยชอบทำงานที่หนึ่งประจำอยู่กับหนังสือและมีความคิดว่าถ้า เรียนจบชั้น ปวช. ปวส. แล้ว ถ้าต้องมานั่งทำงานอยู่กับบ้าน เป็นสิ่งที่น่าอับอายมาก"⁸ ซึ่ง สอดคล้องกับ แจลียว บุรีภักดี ที่กล่าวว่า "เจตคติของเยาวชนคนไทย ยังยึดติดอยู่กับงานราชการ รั่ววิสาหกิจ หรือบริษัทที่มีเงินเดือนประจำ ยัง ไม่กล้าคิดจะทำอาชีพอิสระของตนเอง"⁹

นอกจากนั้น ชม ภูมิภาค และนิคม จันทรวาทูร ยังได้กล่าวว่า

ความสามารถและเอาจริง เอาใจ ในสาขาวิชาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งจนเป็นทักษะ ติดตัวจะทำให้เยาวชนได้เปรียบ ในการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งงานประกอบอาชีพ อิสระมีมากมายที่เปิด โอกาสให้ทุกคนกอบ โภชหารายได้ จนสามารถสร้างฐานะให้ดี ได้ภายในไม่กี่ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความขยันหมั่นเพียรและความเชื่อมั่น ในตนเอง¹⁰

นอกจากนี้ระบบการศึกษาในปัจจุบันยังมีได้เน้น ให้เห็นความสำคัญของผู้สร้างงาน หรือที่เรียกว่าผู้ประกอบการ (entrepreneur) หรือผู้ประกอบอาชีพอิสระ (the self - employed) เท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะบุคคลส่วนใหญ่ยังมีเจตคติทางลบ ต่อการประกอบอาชีพ ประเภทใช้แรงงาน และการเรียนการสอนยังมีได้เน้น ให้เกิดเจตคติในการที่จะออกไปประกอบ อาชีพอิสระได้ ผู้จบการศึกษายังขาดทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระ แม้ว่า ในเวลาต่อมาจะมีการส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพอิสระมากขึ้น แต่มักขึ้นอยู่กับปัจจัยการ ผลิตต่าง ๆ โดยเฉพาะทุน แต่ไม่ได้ให้ ความสนใจปัจจัยด้านบุคคลเท่าที่ควร ทั้งที่บุคคลเป็นผู้ กระทำการจัดสรรปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะให้เกิดความสำเร็จได้นั้นคือ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ มักถูกละเลยเสมอ ดังนั้น ในการประกอบอาชีพอิสระจะต้องดำเนินการ โดยบุคคลที่มีคุณลักษณะ พิเศษกว่าผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะจะต้องมีความมุ่งหมายแห่งชีวิตที่ชัดเจน มีความคิด เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง มีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ถ้าบุคคลมีลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วจะสามารถดำเนินงานในอาชีพของตนได้ด้วยดีและประสบผลสำเร็จในที่สุด ดังนั้นการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพต้องสอนให้คนทำได้ทั้งสองสถานะ คือ เป็นผู้รับจ้างก็ได้ เป็นนายจ้างก็ได้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นสถาบันที่จัดการศึกษาในด้านอาชีวศึกษา เป็นแหล่งผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทั้งแรงงานฝีมือ แรงงานกึ่งฝีมือ และช่างเทคนิค กรมอาชีวศึกษาจึงเปรียบเสมือนแม่บทของการจัดการศึกษาวิชาชีพ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการสอนเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี คือ ปวช. 1-3 รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี คือ ปวส. 1-2 รับนักเรียนที่จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เข้าศึกษาต่อ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) หลักสูตร 2 ปี คือ ปวท. 1-2 รับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าศึกษาต่อ คณะวิชาที่เปิดสอนทั้งหมดมี 3 คณะวิชาคือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิชาบริหารธุรกิจ และคณะวิชาศิลปหัตถกรรม ซึ่งประกอบด้วยสาขาวิชาในคณะต่าง ๆ คือ คณะศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วย สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ทั่วไป และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ธุรกิจ คณะวิชาบริหารธุรกิจ ประกอบด้วยสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาธุรกิจโรงแรม คณะวิชาศิลปหัตถกรรม ประกอบด้วย สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม สาขาวิชาจิตรศิลป์ และสาขาวิชาศิลปประยุกต์¹¹

นักเรียนที่เข้าศึกษาในระดับนี้ส่วนมากมีอายุอยู่ในระหว่าง 15-20 ปี อยู่ในระหว่างวัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescence) และวัยรุ่นตอนปลาย (Late Adolescence) ซึ่ง สุชา จันท์เอม ได้สรุปว่า

วัยนี้เป็นวัยที่ยังไม่สิ้นสุดการพัฒนาในวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงชีวิตที่มีปัญหามากที่สุด และเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของชีวิต ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ในขณะเดียวกันก็เริ่มมีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น ทั้งด้านการศึกษาและการเตรียมตัวเลือกอาชีพ¹²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรประเภทวิชาคหกรรม เป็นหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายให้การศึกษา และการฝึกอบรมที่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพ โดยเปิดโอกาสให้: เลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตลาด เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการปรับปรุงงานให้ทันกับความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ สามารถนำความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพ ไปประกอบอาชีพอิสระ หรืออาชีพส่วนตัว รวมทั้งทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม แม้ว่าหลักสูตรจะมีจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนที่จะให้นักเรียนออกไปประกอบอาชีพอิสระ แต่จากการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ปรากฏว่า นักเรียนออกไปประกอบอาชีพอิสระน้อยมาก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ศึกษาเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม ซึ่งผลการวิจัยจะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการวางแผนทางการศึกษา การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้แก่นักเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนประเภทวิชาคหกรรมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาคหกรรมที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตาม
 - 2.1 สาขาวิชาที่เรียน
 - 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดในการวิจัย

เจตคติ มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพเป็นอย่างมาก ผู้ที่จะประสบผลสำเร็จในอาชีพต้องมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพนั้น ๆ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ ต่อการเลือกอาชีพของบุคคลต่าง ๆ ดังนี้

1. ยุพิน อองคานนท์¹³ เรื่องทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ความอดทน ความขยัน ความคิดริเริ่ม การกล้าตัดสินใจ การกล้าเสี่ยงต่อการลงทุน ความเชื่อมั่นในตนเอง

2. พรเทพ ลีทองอินทร์¹⁴ เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษา ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ความรัก ความถนัด และความสนใจในสาขาวิชาพลศึกษา ความคิดเห็นส่วนตัว ความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ เกียรติยศชื่อเสียง บุคคลที่เกี่ยวข้อง ความจำเป็นบางประการ สุขภาพอนามัย

3. ลัดดา สุวรรณรัตน์¹⁵ เรื่องแรงจูงใจในการศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม ซึ่งใช้ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ การเงิน บุคคล ลักษณะของงาน เกียรติยศชื่อเสียง ความก้าวหน้า ประสบการณ์ ความสนใจ และการตระหนักในตนเอง และความจำเป็น

จากผลงานวิจัยดังกล่าว ได้พบว่า เจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนมากที่สุดมี 5 ด้านคือ

ด้านเศรษฐกิจ เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ เป็นอาชีพที่สร้างฐานะให้ร่ำรวยได้ เช่นเดียวกับอาชีพอื่น

ด้านการยอมรับ เป็นอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่อง ต้องมีความซื่อสัตย์และตรงต่อเวลา มีความเชื่อมั่นในตนเองตลอดจนต้องอดทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่นได้

ด้านสภาพการทำงาน ต้องลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ เป็นอาชีพที่ต้องกล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยงต่อการลงทุน และมีอิสระในการดำเนินงาน

ด้านความก้าวหน้า เป็นอาชีพที่สามารถขยายกิจการได้ จากกิจการขนาดเล็กไปสู่กิจการขนาดใหญ่ เป็นอาชีพที่ต้องปรับปรุงกิจการให้ทันสมัยและก้าวหน้าอยู่เสมอ

ด้านความมั่นคง เป็นอาชีพที่สร้างความมั่นใจได้ว่าจะมีความมั่นคง ปลอดภัย และสุขสบาย จนสามารถยึดเป็นอาชีพเพื่อการดำรงชีวิตได้ตลอดไป

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาต่างกัน มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ ไม่แตกต่างกัน

นักเรียนประเภทวิชาคหกรรมที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเจตคติของนักเรียนคหกรรมศาสตร์ที่มีต่อการประกอบอิสระ โดยวิเคราะห์ความคิดเห็นว่า การประกอบอาชีพอิสระจะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบ 5 ด้าน ในระดับใด คือ
 - 1.1 ด้านเศรษฐกิจ
 - 1.2 ด้านการยอมรับ
 - 1.3 ด้านสภาพการทำงาน
 - 1.4 ด้านความก้าวหน้า
 - 1.5 ด้านความมั่นคง
2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 ประเภทวิชาคหกรรม ปีการศึกษา 2538 กลุ่มอาชีพศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 740 คน
3. ตัวอย่างประชากร การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 508 คน
4. ตัวแปรที่จะศึกษา
 - 4.1 ตัวแปรอิสระ
 - 4.1.1 สาขาวิชา จำแนกเป็น 3 สาขาวิชา ดังนี้
 1. สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
 2. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
 3. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

- 4.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3 ขึ้นไป
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-2.99
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.5

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

เจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร-วิชาชีพ ประเภทวิชาคหกรรม

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความหมายของคำและข้อความเฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอให้คำนิยามศัพท์ต่าง ๆ ไว้ดังนี้คือ

1. เจตคติ หมายถึง ท่าที ความรู้สึกทั้ง ในด้านดีและไม่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งนั้น ๆ ตามความรู้สึกที่มีอยู่
2. อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพที่บุคคลเป็นเจ้าของธุรกิจหรือเป็นหุ้นส่วนธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้ความรู้ ความสามารถที่มีอยู่เป็นพื้นฐานในการดำเนินธุรกิจด้วยการลงทุน ในรูปแบบของการผลิต การจำหน่าย หรือการให้บริการ เพื่อมุ่งหวังกำไรโดยกิจการนั้นอาจมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ได้
3. เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระในเชิงนิมิต (ความรู้สึกในทางบวก) และนิเสธ (ความรู้สึกในทางลบ) ในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 3.1 ด้านเศรษฐกิจ คือ ความคิดเห็นของนักเรียนคหกรรมที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ว่าเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และสร้างฐานะให้ร่ำรวยได้ เช่นเดียวกับอาชีพอื่น

- 3.2 ด้านการยอมรับ คือ ความคิดเห็นของนักเรียนศตวรรษที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ว่าเป็นอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่อง ต้องมีความซื่อสัตย์และตรงต่อเวลา มีความเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนต้องอดทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่นได้
- 3.3 ด้านสภาพการทำงาน คือ ความคิดเห็นของนักเรียนศตวรรษที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ว่าเป็นอาชีพที่ต้องลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ เป็นอาชีพที่ต้องกล้าในการตัดสินใจ กล้าเสี่ยงต่อการลงทุน และมีอิสระในการดำเนินงาน
- 3.4 ด้านความก้าวหน้า คือ ความคิดเห็นของนักเรียนศตวรรษที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ว่าเป็นอาชีพที่สามารถขยายกิจการจากขนาดเล็กไปสู่กิจการขนาดใหญ่ได้ และเป็นอาชีพที่ต้องปรับปรุงแก้ไขกิจการให้ทันสมัยและก้าวหน้าอยู่เสมอ
- 3.5 ด้านความมั่นคง คือ ความคิดเห็นของนักเรียนศตวรรษที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ว่าเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นใจได้ว่าจะมีความมั่นคงปลอดภัย และมีความสุขสบาย จนสามารถยึดเป็นอาชีพเพื่อการดำรงชีวิตได้ตลอดไป
4. กลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย วิทยาลัยอาชีวศึกษาและวิทยาลัยเทคนิค ที่มีหลักสูตรประเภทวิชาศตวรรษที่ตั้งอยู่ในเขตการศึกษา 6 และเขตการศึกษา 12 ตามข้อกำหนดของกรมอาชีวศึกษา

เชิงอรรถ

¹ กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, ภาวะการมืงงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
เอกสารอัดสำเนา, 2532.

² สวัสดิ์ สุวรรณอักษร, "แนวคิดในการเลือกอาชีพ," ศิลปทัศนกรรม กรุงเทพฯ :
หนังสือที่ระลึกงานกรัทำศิลปทัศนกรรมนักเรียน ครั้งที่ 35 กระทรวงศึกษาธิการ, 2515.

³ เฉลียว บุรภัคดี, "แนวโนมการทำงานของเยาวชนไทย : สรุปลผลการวิจัยเชิง
สำรวจทั่วประเทศ พ.ศ. 2526," โครงการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานของเยาวชนในและนอก
ระบบโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2) ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย.

⁴ ยุพยงค์ ชวนะ และวรรณเดา ไชยิตชัยวัฒน์, "คนมีความรู้ตงงานจะแก้ปัญหา
อย่างไร," วารสารเศรษฐกิจและสังคม มีนาคม-เมษายน, 2528, หน้า 31-36.

⁵ เยาวลักษณ์ ราชแพทยาคม, "มิติใหม่ของการมืงงานทำ : การฝึกอบรมเพื่อให้ได้
งาน," รวมบทความการสัมมนากระดับชาติของประเทศไทย เรื่อง การฝึกอบรมเกี่ยวกับการ
งานของเยาวชน ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย.

⁶ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8
(2530-2534) กรุงเทพฯ : 2529, หน้า 25.

⁷ กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, ภาวะการมืงงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
เอกสารอัดสำเนา, 2532, หน้า 21-44.

⁸ ศรีนวล โกมลวนิช. "อาชีพอิสระของศทกรรรม ศิลปกรรมและพณิชยกรรม,"
45 ปี กรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สยามรัฐ, 2529.

⁹เจลิยว บุรีภักดี, "แนวโน้มการทำงานของเยาวชนไทย : สรุปผลการวิจัยเชิงสำรวจทั่วประเทศ พ.ศ. 2526," โครงการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานของเยาวชนในและนอกระบบโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2) ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ตุลาคม 2529.

¹⁰ชม ภูมิภาค และนิคม จันทรวิฑูร, "ผู้ประกอบการกับการศึกษาเพื่องานและอาชีพ," ใน บทความวิทยุกระจายเสียงชุดการศึกษาเพื่องานและอาชีพ กรุงเทพฯ : สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, สิงหาคม 2528, หน้า 40.

¹¹หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, คู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาคหกรรม (เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม) หน้า 73.

¹²สุชา จันทรเอม, จิตวิทยาการศึกษา ธนบุรี : จรัสสินทวงศ์, 2515.

¹³ยุพิน อองคานนท์, "ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ," กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

¹⁴พรเทพ ลีทองอินทร์, "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา," วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533, หน้า 69-71.

¹⁵ลัดดา สุวรรณรัตน์, "แรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนประเภทการช่างอุตสาหกรรม," วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2512, หน้า 86.

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ และเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. การวัดเจตคติ

1.1 ความหมายของเจตคติ

1.2 องค์ประกอบของเจตคติ

1.3 การวัดเจตคติ

1.4 มาตรฐานเจตคติ

2. อาชีพอิสระ

2.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ

2.2 ลักษณะของอาชีพอิสระ

2.3 หลักการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

2.4 เจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

2.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพอิสระ

2.6 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ

2.7 ประเภทของอาชีพอิสระ

3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

3.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Ginzberg

3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Hoppock

3.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Crites

3.4 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การวัดเจตคติ

1.1 ความหมายของเจตคติ .

เจตคติ หรือ ทศนคติ เป็นศัพท์บัญญัติที่มีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษ ว่า "Attitude" ซึ่งมีนักการศึกษาและนักจิตวิทยา ให้ความหมายตามเหตุผลและความเข้าใจของแต่ละบุคคลไว้ดังนี้

สุรวงศ์ จันทร์เอม ได้อธิบายว่า "เจตคติ คือ สภาพจิตใจของแต่ละบุคคลที่เกิดจากประสบการณ์หรือการเรียนรู้ อันมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและพฤติกรรมของบุคคลนั้นๆ"¹

สิทธิโชค วรานุสันติกุล ได้อธิบายความหมายของเจตคติ ว่า

เจตคติ คือ ความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ เช่น บุคคล สิ่งของ การกระทำ สถานการณ์และอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะการประเมินค่า ดี-เลว มีคุณค่า-ไร้คุณค่า ฯลฯ รวมทั้งทำหน้าที่แสดงออกมาที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างคงทนถาวร เจตคติ เป็นนามธรรม เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการแสดงออกทางค่านิยมปฏิบัติ เจตคติมีใช้แรงจูงใจ (Motive) หรือแรงขับ (Drive) หากแต่เป็นสภาพความพร้อมที่จะตอบ (State of Readiness) และแสดงให้เห็นได้ทราบถึงแนวทางการตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งเร้า²

วารินทร์ สายโฮยเอื้อ ได้สรุปถึงเจตคติหรือทศนคติ ว่าหมายถึง "ความรู้สึกและท่าทีของคนเรากับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นความรู้สึกในทางชอบ ไม่ชอบ และมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นตามความรู้สึกดังกล่าว"³ ซึ่งตรงกับ ถวิล ธาราโกชน์ ที่สรุปว่า "เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนั้นอาจเป็นไปในทางพึงพอใจหรือไม่พอใจก็ได้"⁴

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า "เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจาก การเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่าง ๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุน หรือต่อต้านก็ได้"⁵ ซึ่งตรงกับ ศักดิ์ สุทธเสณี ที่กล่าวว่า "เจตคติ เป็นการรวบรวมเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น ความเชื่อถือ และความจริง รวมทั้งความรู้สึก ซึ่งอาจเป็นการ

ประเมินทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกัน แล้วบรรยายให้รู้สึกถึงจุดแกนกลางของวัตถุนั้น ความรู้และความรู้สึกเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมชนิดหนึ่งขึ้นไป"^๕

สงวน สุทธิเลิศอรุณ ได้ให้ความหมายไว้ว่า "เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันจะมีผลให้บุคคลมีพฤติกรรมตอบสนองในลักษณะที่สอดคล้องกันด้วย"^๖

นอกจากนั้น พรณี ช. เจนจิต ได้กล่าวว่า "เจตคติ เป็นเรื่องของความรู้สึกทั้งที่พอใจและไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนตอบสนองสิ่งเร้าแตกต่างกันไป"^๗

ส่วนนักวิชาการในต่างประเทศได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ดังนี้

Good (อ้างใน ชินดา ยอดดี) ได้ให้ความหมายว่า "เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงหรือแนวโน้มของคนที่ตอบสนองต่อสิ่งของ สถานการณ์ หรือค่านิยม โดยปกติจะแสดงออกมาพร้อมกับความรู้สึกและอารมณ์ เจตคติไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่จะอ้างถึงได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา"^๘ ซึ่งตรงกับ Munn (อ้างใน ศศิธร นันท์เมธิ์) ซึ่งได้กล่าวว่า "เจตคติ เป็นการแสดงออกในด้านความรู้สึกและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ สถาบันและข้อเสนอดี ๆ ในทางที่ยอมรับ หรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรม"^๙ และ Thurstone (อ้างใน ประภาเพ็ญ สุวรรณ) เป็นนักจิตวิทยาที่สนใจเกี่ยวกับการวัดเจตคติได้กล่าวสรุปดังนี้ "เจตคติ หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของมนุษย์เกี่ยวกับระดับความมากน้อยของความรู้สึก ในด้านบวกและในด้านลบที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ความรู้สึกเหล่านี้สามารถบอกความแตกต่างของบุคคลว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย"^{๑๐}

Allport (อ้างในปิยศักดิ์ เทียนธวัช) ได้ให้คำจำกัดความของเจตคติไว้ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ นั่นคือ การเรียนรู้ที่ได้จากการอบรมสั่งสอนภายในสังคมทางวัฒนธรรมนิยมประเพณี วัฒนธรรม ทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. เจตคติเกิดจากความสามารถในการแยกว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี ตลอดจนการปฏิบัติต่อสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป
3. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ที่ได้พบมาว่าเป็นอย่างไร
4. เจตคติเกิดจากการยอมรับเอาเจตคติของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยเฉพาะรับมาจากคนที่เรารัก^{๑๑}

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วน Triandis (อ้างใน ยุพิน อังคานนท์) สรุปความหมายของเจตคติไว้ดังนี้ "เจตคติเป็นสิ่งที่ไม่ได้มาแต่กำเนิด แต่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ อันเป็นความรู้และประสบการณ์ที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้อง"¹³

จากความหมายของเจตคติดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า

เจตคติเป็นลักษณะทางจิตใจของบุคคล ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมให้ปรากฏออกมาตามความรู้สึกนึกคิดของตน ต่อเหตุการณ์ วัตถุ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะเชิงนิมิต (Positive) หรือเชิงนิเสธ (Negative) เจตคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สังเกตและประเมินได้จากคำพูดและพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมา

1.2 องค์ประกอบของเจตคติ

เมื่อพิจารณาความหมายของเจตคติ โดยทั่วไปแล้วสามารถกล่าวได้ว่า เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ สุธิเลิศอรุณ ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของเจตคติ 3 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) เช่น ความรู้ที่บุคคลได้รับมา อาจถูกหรือผิดก็ได้ ตลอดจนความเชื่อของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ วัตถุ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ จากความรู้และความเชื่อ
2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นองค์ประกอบที่ต่อเนื่องจากองค์ประกอบที่ 1 เป็นอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า คือ เมื่อมีความรู้แล้วก็เกิดความรู้สึกต่อสิ่งนั้น ซึ่งมีทั้งความรู้สึกในทางดีหรือไม่ดี
3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้มหรือความพร้อมของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนในทางใดทางหนึ่ง เช่น สนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือขัดขวาง ทำลายต่อผู้ เป็นต้น¹⁴

องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านนี้จะมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลนั้นก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ซึ่งตรงกับ พรพิมล วรวิสุทธิพงศ์ อธิบายเกี่ยวกับเรื่องนี้สรุปได้ว่า

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component or Beliefs) เป็นความเข้าใจ รวมทั้งความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลมีเจตคติ บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งนั้น ๆ ไม่ได้เลย ถ้าไม่มีความรู้หรือความเชื่อต่อสิ่งนั้น อารมณ์ และการแสดงออกของบุคคลจะเกิดจากการ โน้มนำของความเชื่อ ซึ่งความเชื่อเกิดขึ้นได้จากประสบการณ์เฉพาะตัว เกิดจากการได้รับคำบอกเล่าจากผู้อื่นและเกิดจากความต้องการของบุคคลที่อยากจะมี ความเชื่ออย่างนั้น ๆ
2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นการแสดงความรู้สึก หรืออารมณ์ต่อสิ่งที่บุคคลมีทัศนคติ ความเชื่อ ประสบการณ์ จะผลักดันให้บุคคลมีความรู้สึกหรืออารมณ์ต่อสิ่งที่เขามีทัศนคติ องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกนี้สามารถประเมินได้จากความรู้สึกของบุคคล จากไม่ชอบที่สุด ไปถึงชอบที่สุด
3. องค์ประกอบทางด้านความพร้อมที่จะแสดงออก (Behavioral Component or Actions) เป็นความพร้อมที่จะแสดงออกต่อสิ่งที่บุคคลมีทัศนคติ ความเชื่อ และความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ซึ่งจะอยู่ในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ¹⁵

ซึ่งตรงกับ Belloachy L. Egerton และคณะ (อ้างใน นิวัฒน์ สันศิริ) อธิบายถึงองค์ประกอบของเจตคติ ว่าประกอบด้วย

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง ความรู้ที่บุคคลมีต่อวัตถุ และจะแสดงออกมาในลักษณะของความเชื่อ ว่าวัตถุนั้นดีหรือไม่ดี หลังจากที่มีประสบการณ์ของวัตถุนั้นแล้ว
2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบวัตถุนั้น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมหลังจากที่ได้มีความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งความรู้สึกชอบ ไม่ชอบวัตถุนั้น ๆ ¹⁶

และ Harry C. Triandis (อ้างใน นิวัฒน์ สนศิริ) อธิบายว่า เจตคติมีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ความคิด ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด และจำแนกตามความแตกต่างของสิ่งเร้า หรือสรุปความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งเร้า
2. องค์ประกอบด้านท่าทีความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่คล้อยตามความคิด ถ้าบุคคลมีความคิดในทางที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งใดก็จะมีความรู้สึกที่ดี (Positive) หรือไม่ดี (Negative) ต่อสิ่งนั้น เจตคติจะแสดงออกมาในรูปของความรัก ความเกลียดชัง ความชอบ ความไม่ชอบ พอใจ หรือไม่พอใจ
3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นความพร้อมที่จะแสดงออกหรือกระทำ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความคิด ความรู้สึก ซึ่งจะออกมาในรูปของการปฏิบัติ หรือมีปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น ¹⁷

จากที่กล่าวถึงข้างต้นสรุปได้ว่า บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งใด ๆ สืบเนื่องมาจากการที่บุคคลนั้นได้รับข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วสามารถสรุปเป็นความคิด ความเข้าใจ ก่อให้เกิดเป็นลักษณะทางอารมณ์ เป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเป็นในทางบวกหรือลบ ก็แล้วแต่ว่าเขาได้รับข้อมูลความรู้มาอย่างไร และองค์ประกอบทั้งสองดังกล่าว ก่อให้เกิดความพร้อมในการที่จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งที่ยามของเจตคติ แสดงให้เห็นว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลด้วย

1.3 การวัดเจตคติ

เจตคติเป็นความ โน้มเอียงของการตอบสนองทางด้านความรู้สึกของบุคคล ซึ่งจัดว่าเป็นพฤติกรรมภายในมีลักษณะที่เป็นนามธรรม เป็นการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนมาก ซึ่งเป็นการยากที่จะวัดเจตคติโดยตรง แต่สามารถวัดทางอ้อมได้ โดยวัดจากความคิดเห็นของบุคคลและ ใช้ความคิดเห็นเป็นเครื่องชี้หรือเป็นตัวกลาง ในการวัดเจตคติ

บุษรธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ กล่าวถึงสิ่งที่ต้องพิจารณาในการวัดเจตคติ มีดังนี้

1. เนื้อหา (Content) เนื้อหาหรือสิ่งเร้าเป็นสิ่งที่ต้องทำความเข้าใจเป็นอันดับแรกในการวัดทัศนคติ สิ่งเร้าที่จะใช้ไปกระตุ้น ให้แสดงกิริยาท่าทีออกมานั้นจะต้องมีโครงสร้างกำหนดแน่นอนเป็นตัวแทนของเจตคติที่ต้องการวัด
2. ทิศทาง (Direction) การวัดเจตคติโดยทั่วไปกำหนดให้เจตคติมีทิศทางเป็นเส้นตรงและต่อเนื่องกันในลักษณะเป็นซ้าย-ขวา หรือบวกกับลบ กล่าวคือ จะมีกิริยาท่าทีที่เห็นด้วยอย่างยิ่งและลดความเห็นด้วยลงเรื่อยๆ จนถึงมีความรู้สึกเฉยๆ และลดต่อไปเป็นไม่เห็นด้วย และเพิ่มความไม่เห็นด้วยนี้ถือว่าเป็นเส้นตรงเดียวกันและต่อเนื่องกัน
3. ความเข้ม (Intensity) กิริยาท่าทีหรือความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งเร้านั้น ถือว่ามีปริมาณมากน้อยแตกต่างกัน ถ้าความเข้มสูง ไม่ว่าจะไปในทิศทางใดก็ตาม จะมีความรู้สึกหรือกิริยาท่าทีรุนแรงมากกว่าที่มีความเข้มที่เป็นกลาง¹⁸

ไพจิตร ผักเจริญผล อธิบายถึงเทคนิคในการวัดเจตคติ สรุปได้ว่า เทคนิคในการวัดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ใหญ่ ๆ คือ

1. การวัดเจตคติจากคำรายงาน เนื่องจากข้อบกพร่องของการวัดทัศนคติ โดยการสัมภาษณ์ สอบถามความคิดเห็นให้ผู้ตอบ ตอบได้อย่างเสรี คือ ขาดความชัดเจน และยากลำบากในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจึงมีการใช้แบบสอบถาม หรือมาตราส่วนประเมินค่าในการวัด ซึ่งมีมากมายหลายแบบ เช่น แบบสอบถามประเภทให้ตอบรับหรือปฏิเสธ แบบสอบถามประเภทใช้มาตราส่วนประเมินค่าแบบสอบถามประเภทบังคับให้เลือกข้อความหนึ่งในสองข้อความ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การวัดเจตคติจากการสังเกตพฤติกรรม เนื่องจากบางครั้งเจตคติของบุคคลจะปรากฏออกมาอย่างชัดเจนในการกระทำของเขา การสังเกตสีหน้าหรืออาการปฏิกิริยาของบุคคลจะทำให้สามารถรู้ถึงเจตคติของเขาได้¹⁹

Allen L. Edwards (อ้างใน นิวัฒน์ สันศิริ) ได้เสนอรูปแบบในการวัดเจตคติพอสรุปได้ดังนี้

1. โดยการสัมภาษณ์หรือการซักถามโดยตรง วิธีนี้เป็นวิธีที่ง่ายและตรงไปตรงมาที่สุด ที่ผู้ถามจะได้ทราบความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ตอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่มีข้อเสียว่า ผู้ถามอาจจะไม่ได้รับคำตอบที่จริงจังจากผู้ตอบ เพราะผู้ตอบอาจบิดเบือนคำตอบ เนื่องจากอาจเกิดจากความเกรงกลัวต่อการแสดงความความคิดเห็น วิธีแก้ไขก็คือ ผู้สัมภาษณ์ต้องสร้างบรรยากาศให้ผู้ตอบรู้สึกเป็นอิสระ และแน่ใจว่า คำตอบของเขาจะเป็นความลับ

2. โดยการสังเกตพฤติกรรม มีผู้เสนอว่าถ้าต้องการทราบว่าใครมีความคิดหรือรู้สึกต่อสิ่งใด ก็ให้สังเกตพฤติกรรมของเขาต่อสิ่งนั้น แต่วิธีนี้มีข้อจำกัดคือ ในกรณีที่ทำการวิจัยมากๆ ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมได้หมดทุกคน นอกจากนั้นเจตคติเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นที่จะมีอิทธิพลต่อบุคคล ดังนั้น ในการที่จะตัดสินพฤติกรรมอะไรเราจะคาดหวังพฤติกรรมของบุคคล โดยพิจารณาจากเจตคติอย่างเดียวไม่ได้ ในทำนองเดียวกันก็จะนำเอาพฤติกรรมที่เขาแสดงออกมาตัดสิน ว่าเขามีเจตคติอย่างไรก็ไม่ได้เช่นเดียวกัน

3. สร้างข้อความที่เป็นข้อคิดเห็นต่อสิ่งเร้า ที่เราต้องการวัดเจตคติ เป็นเครื่องเร้าให้คนที่เราต้องการให้เขาแสดงเจตคติต่อสิ่งนั้นตอบในเชิงเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ การวัดเจตคติวิธีนี้จะออกมาในรูปของแบบวัดเจตคติหรือเครื่องมือวัดเจตคติ ซึ่งเหมาะจะใช้ในการศึกษางานอุตสาหกรรมและงานวิจัย เพราะสะดวกรวดเร็วต่อการที่จะต้องการทราบค่ามัธยฐานเลขคณิตของเจตคติต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง บุคคลเป็นส่วนใหญ่²⁰

Thurstone ให้ความเห็นว่า เจตคติจะวัดโดยตรงไม่ได้แต่จะต้องวัดจากการแสดงออกในรูปความคิดเห็นหรือภาษาพูด ซึ่งอาจจะวัดได้ไม่แน่นอนนัก จึงมีผู้ให้คำแนะนำว่า ควรจะวัดเจตคติจากพฤติกรรมที่แสดงออกจริง ๆ แต่ก็มีผู้คัดค้านว่าอาจคลาดเคลื่อนได้ เพราะพฤติกรรมของคนเราอาจบิดเบือนจากเจตคติที่มีอยู่จริง ดังนั้น Thurstone จึงให้ความเห็นว่า "ทั้งภาษาพูดและพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นเพียงเครื่องชี้เจตคติเท่านั้น ย่อมจะมีความคลาดเคลื่อนตามหลักของการวัดผลบ้าง เขาจึงใช้วิธีวัดเจตคติจากการตอบว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความในแบบวัดเจตคติ แต่จะต้องไม่สรุปเอาว่าบุคคลนั้นจะปฏิบัติตามในข้อที่ตนเองเห็นด้วย"²¹

Scott กล่าวว่า การศึกษาเพื่อสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ จำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะของเจตคติดังนี้ คือ

1. ทิศทางของเจตคติ (Direction) เจตคติแสดงออกได้ 2 ทิศทาง คือ
 - 1.1 เจตคติเชิงนิมิต หรือเจตคติทางบวก (Positive) เป็นแนวโน้มเอียงของอารมณ์ไปในทางชอบ คล้อยตามหรือเห็นด้วย
 - 1.2 เจตคติเชิงนิเสธ หรือเจตคติทางลบ (Negative) เป็นความโน้มเอียงทางอารมณ์ในลักษณะไม่พึงพอใจ เกลียดต่อต้านหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งของวัตถุ หรือสภาพการณ์ใด ๆ
2. ระดับของเจตคติ (Magnitude) หมายถึง การที่บุคคลแสดงความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ความรู้สึกอาจมี
 - 2.1 ระดับผิวเผิน จะไม่มีความคงที่ แน่นนอน เปลี่ยนแปรง่าย เป็นเรื่องของความรู้สึกทั่ว ๆ ไป ความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป
 - 2.2 ระดับที่ลุ่มลึก จะคงทนถาวรเปลี่ยนแปลงได้ยาก เป็นเรื่องของความยึดมั่น ถ้อยมั่น ค่านิยม และบุคลิกลักษณะ
3. ความเข้มของเจตคติ (Intensity) หมายถึง ปริมาณของความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความเข้มหรือปริมาณของเจตคติในแต่ละทางนั้น จะปรากฏออกมาในรูปของคะแนนที่ได้จากการใช้เครื่องมือวัด ซึ่งมีความเข้มของเจตคติจะเป็นเครื่องบ่งบอกความเข้มของพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งของและสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยความรุนแรงหรือโอนอ่อนมากน้อยเพียงใด²²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

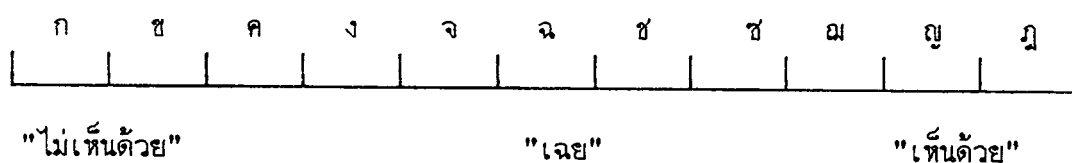
1.4 มาตรวัดเจตคติ

มาตรวัดเจตคติที่รู้จักแพร่หลายมี 4 แบบ คือ

1. มาตรวัดเจตคติของ Thurstone (อ้างใน นพรัตน์ บุญสมบูรณ์สกุล) มาตรวัดชนิดนี้เป็นมาตรวัดที่มีช่วงเท่า ๆ กัน ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

ขั้นแรก จะต้องสร้างข้อความหรือประโยค (Statement of Items) ที่เกี่ยวกับสิ่งที่เราต้องการจะวัด เช่น สิ่งของ บุคคล สถานการณ์ ซึ่งข้อความเหล่านั้นอาจจะได้มาจากข้อมูลจากการทำโครงการทดลองหรือจากบทความ การวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือจากแหล่งอื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อความเหล่านั้นจะแทนความรู้สึกที่มีต่อวัตถุสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์ที่เราต้องการจะวัดเจตคติที่มีต่อสิ่งนั้น เมื่อได้ข้อความมากที่สุดเท่าที่จะมากได้แล้ว กลุ่มบุคคลที่ต้องการคือ กลุ่มบุคคลที่จะให้เป็นผู้พิจารณาหรือตุลาการหรือผู้ตัดสิน ในการที่จะให้ความคิดเห็นต่อข้อความที่สร้างขึ้นมา แล้วนำข้อความเหล่านั้นแยกพิมพ์ไว้ในบัตร โดยแต่ละบัตรประกอบด้วย ข้อความหนึ่งข้อความ นอกจากบัตรซึ่งบรรจุข้อความต่าง ๆ แล้ว ผู้ตัดสินใจยังได้รับแฟ้มอีก 11 แฟ้ม ซึ่งมีอักษร ก ถึง ฏ แฟ้มเหล่านี้เรียงลำดับจาก ก ถึง ฏ แฟ้ม "ก" หมายถึง ความรู้สึกที่ไม่เห็นด้วยอย่างมากที่สุดต่อข้อความที่มีต่อสิ่งที่ต้องการจะวัด ลำดับของความรู้สึกนี้จะลดน้อยลงจากรู้สึกที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดตามลำดับ จนถึงความรู้สึกเฉย ๆ หรือไม่แน่ใจ ซึ่งแทนโดยแฟ้มอักษร "ฉ" ความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่ต้องการจะวัดจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (Favourable Feeling) จนถึงแฟ้มอักษร "ฏ" ซึ่งแทนความรู้สึกเห็นด้วยมากที่สุดหรือความชอบมากที่สุด (The Most Favourable Feeling) โปรดดูแผนภูมิ เพื่อจะได้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น

แผนภูมิแสดงความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่ง เรียงลำดับจาก น้อยที่สุด ไปหามากที่สุด

การสร้างแฟ้ม ก ถึง ฎ เกิดจากข้อสรุปที่ว่าบุคคลมีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในลักษณะที่บ่งถึงความมากน้อย (Degree) ที่แตกต่างกันและสามารถจะนำลำดับความมากน้อยนี้ มาเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้ และเชื่อว่าความรู้สึกนี้มีลักษณะที่ต่อเนื่องกัน (Continuous)

ผู้ตัดสินที่ได้บัตรเหล่านี้จะต้องพิจารณา "ลำดับความมากน้อย" ของความชอบหรือไม่ชอบ ความเห็นด้วยไม่เห็นด้วย ความพอใจหรือไม่พอใจ (Favourableness และ Unfavourableness) ของแต่ละข้อความในบัตรที่ได้รับ โดยนำไปรวมกลุ่มในแฟ้ม ก ถึง ฎ 11 แฟ้มดังกล่าว จากการศึกษาของ Thurstone และ Chave ซึ่งศึกษาเจตคติที่มีต่อวัด (Church) ใช้ผู้ตัดสินจำนวน 300 คน พิจารณา "ลำดับความมากน้อย" ของข้อความต่าง ๆ 130 ข้อความ โดยใช้เวลาเรียงลำดับข้อความเหล่านี้ประมาณ 45 นาที

จากการศึกษาของหลาย ๆ คน พบว่า ใช้จำนวนผู้ตัดสินไม่เท่ากัน ถึงแม้จะน้อย ก็สามารถทำให้ค่าของคะแนนจากสเกลเป็นที่เชื่อถือได้ Edward กล่าวว่า ถ้าจะลดจำนวนผู้ตัดสินจาก 300 คนไปเป็น 50 คน ก็จะลดกำลังและเวลาที่จะใช้ในการคัดเลือกข้อความ บรรจุลงในสเกล และขณะเดียวกันก็จะได้คะแนนของสเกลที่เชื่อถือได้

ขั้นต่อไปก็คือนำข้อมูลที่ได้จากผู้ตัดสินเรียงลำดับของข้อความต่าง ๆ โดยใช้แฟ้ม ก ถึง ฎ มาคำนวณหาค่าเอส (S Value) และค่าคิว (Q Value)

การคัดเลือกข้อความทำได้โดยพิจารณาค่าเอส (S Value) และค่าคิว (Q Value) โดยให้เหลือจำนวนข้อความที่เหมาะสมประมาณ 20 - 22 ข้อความ

เมื่อคัดเลือกข้อความได้ครบแล้วก็บรรจุข้อความเหล่านี้ลงในสเกลแล้ว ให้กลุ่มประชากรที่เราจะศึกษาตอบความรู้สึกของเขามที่มีต่อข้อความต่าง ๆ โดยให้เลือกตอบว่า

1. เห็นด้วย หรือ
2. ไม่เห็นด้วย

ค่าคะแนนของเจตคติ (Attitude Score) คำนวณโดยใช้ค่าตัวกลางเลขคณิต (Arithmetic Mean) หรือค่าคะแนนตรงกึ่งกลาง (Median) ของค่าเอส (S Value) ของข้อความที่ผู้ตอบเฉพาะเห็นด้วย ค่าที่คำนวณออกมาได้จะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าเจตคติของเขามที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นมีความรู้สึกเท่าที่ต่อสิ่งนั้นอย่างไร โดยใช้ค่าสเกลจาก ก ถึง ฎ เป็นเกณฑ์

โดยทั่วไปแล้วการใช้สเกลวัดเจตคติแบบ Thurstone นี้จะนิยมสร้างแบบทดสอบเป็น 2 ชุด โดยคัดเลือกจากค่าคะแนนค่าเอส (S Value) และค่าคิว (Q Value) เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดียวกับชุดแรก ซึ่งจะได้ความประมาณ 20 - 22 ข้อความ ในการสำรวจเจตคติของกลุ่มประชากรที่ต้องการจะสำรวจก็ใช้แบบสอบถามทั้ง 2 แบบนี้พร้อมกัน ผู้วิจัยสามารถหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนที่ได้จากทั้งสองฉบับ

การแปลความหมายของคะแนน (Interpretation of Scores) แบบสอบถาม โดยให้หลักเกณฑ์ของเทอร์สโตน (Thurstone's Equal Appearing Interval Scale) นี้ด้วย หรือเป็นกลางเพราะเราถือว่าข้อความ (Statements) ที่เราเลือกมานั้นอยู่กระจายกัน ในสเกลตั้งแต่ ก ถึง ฏ และสเกล ก ถึง ฏ นี้สร้างขึ้นจากสมมติฐานที่ว่าข้อความที่เลือกมาทั้งหมดแสดงถึงความผิดทางด้านจิตใจหรือความรู้สึกที่ต่อเนื่องกัน (Psychological Continue)

2. มาตรวัดเจตคติของ Likert²³ (อ้างในพรรัตน์ บุญสมบุรณ์สกุล)

วิธีประเมินค่าแบบรวม (Summated Rating หรือ Likert Method) วิธีการนี้สร้างขึ้นโดย Likert เป็นวิธีการที่นิยมใช้กันมากที่สุดเพราะสร้างง่าย รวดเร็ว และมีความเที่ยงสูง วิธีการของ Likert นี้อาศัยหลักแนวความคิดการวัดผล การทดสอบคือ ถือว่าเจตคติทั้งหลาย มีแนวการแจกแจงอยู่ในลักษณะเป็น โค้งปกติและใช้หน่วยความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นเกณฑ์วัด ต่อมา Likert พบว่า ค่าของหน่วยวัด ซึ่งใช้หน่วยความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นเกณฑ์นั้น เมื่อเทียบกับคะแนนที่จัดอันดับของการตอบสนอง (1, 2, 3, 4, 5) นั้น มีค่าสหสัมพันธ์กันสูง (.99) สามารถที่จะใช้แทนกันได้

ฉะนั้นมาตรวัดเจตคติของ Likert ประกอบด้วยข้อความคิดเห็นหลาย ๆ ข้อ และแต่ละข้อมีคุณค่าเจตคติตามสเกลตามระดับของความต่อเนื่องจากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly Disagree) ไม่เห็นด้วย (Disagree) ไม่แน่ใจ (Uncertain) เห็นด้วย (Agree) และเห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly Agree)

ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	2	3	4	5

การสร้างมาตรวัดเจตคติตามแบบของ Likert มีขั้นตอนการสร้างดังนี้คือ

ขั้นที่ 1 พิจารณาว่า เราจะวัดเจตคติของใครที่มีต่ออะไรและให้ความหมายของเจตคติ และสิ่งที่วัดนั้นให้แน่นอน เมื่อตีความหมายของสิ่งที่วัดแน่นอนแล้ว ก็สร้างข้อความ (Statement หรือ Item) ในแต่ละหัวข้อนั้น โดยให้คลุมเนื้อหาและให้พิจารณาว่าข้อความเหล่านั้นเป็นข้อความที่ถามเกี่ยวกับความรู้สึกหรือความเชื่อของผู้ตอบ จำนวนข้อความที่สร้างขึ้นควรมีประมาณ 30 ข้อขึ้นไป และควรมีคำถามทั้งประเภทนิมาน (Favourable Statement) และประเภทนิเสธ (Unfavourable Statement) เท่า ๆ กัน

ขั้นที่ 2 เมื่อสร้างข้อความได้แล้วก็กำหนดค่าระดับเจตคติว่า ควรจะมีตั้งแต่เท่าใดถึงเท่าใด เช่น กำหนดเป็น 5 ลักษณะดังนี้

ข้อความประเภทนิมาน	ข้อความประเภทนิเสธ
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- เห็นด้วย	- ไม่เห็นด้วย
- ไม่แน่ใจ	- ไม่แน่ใจ
- ไม่เห็นด้วย	- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	- เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เมื่อกำหนดระดับค่าเจตคติแล้วก็กำหนดคะแนนในแต่ละระดับของค่าเจตคติเป็นเท่าใด

ข้อความประเภทนิมานจะให้คะแนนสูงสุดที่ "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" และคะแนนต่ำสุดที่ "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง"

ข้อความประเภทนิมาน ((Favourable Statement)

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	5	คะแนน
- เห็นด้วย	ได้	4	คะแนน
- ไม่แน่ใจ	ได้	3	คะแนน
- ไม่เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1	คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความประเภทนิเสธ จะให้คะแนนสูงสุดที่ "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" และคะแนนต่ำสุดที่ "เห็นด้วยอย่างยิ่ง"

ข้อความประเภทนิเสธ (Unfavourable Statement)

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	1	คะแนน
- เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
- ไม่แน่ใจ	ได้	3	คะแนน
- ไม่เห็นด้วย	ได้	4	คะแนน
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้	5	คะแนน

ขั้นที่ 3 นำข้อความที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะพื้นฐานคล้าย ๆ กันกับกลุ่มที่ 1 จะศึกษา เพื่อเป็นการปรับปรุงข้อความและคัดเลือกข้อความ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อความ (Item Analysis) อาจจะใช้กลุ่มตัวอย่างทดลองทำแบบวัดนี้ประมาณ 80-100 คน เหตุผลที่ต้องทำวิเคราะห์ข้อความก็เพื่อจะเลือกเอาเฉพาะข้อความที่มีความแตกต่างกันของคะแนนในกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดกับกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำสุด เพราะถือว่าข้อความเหล่านี้สามารถจะวัดความรู้สึกที่แตกต่างกันได้

แบบวัดเจตคติของ Likert นี้ จำนวนข้อความควรมีประมาณ 20-25 ข้อความ สำหรับบรรจุลงในสเกล จากนั้นก็นำแบบวัดเจตคติทั้งหมดไปใช้กับกลุ่มที่จะศึกษาเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีแบ่งครึ่ง (Split-Half) โดยทั่วไปแล้วจะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเชื่อมั่นของมาตรวัดแบบนี้สูงกว่า .85

3. มาตรวัดเจตคติของ Guttman²⁴ (อ้างใน นพรัตน์ บุญสมบุรินทร์สกุล) การกำหนดเจตคติโดยใช้วิธีการวิเคราะห์มาตราส่วน (Scalogram Analysis) นี้แตกต่างอย่างเห็นได้ชัดกับวิธีวัดเจตคติของ Thurstone และ Likert อาจกล่าวได้ว่าการวิเคราะห์มาตราส่วน เป็นวิธีการที่อธิบายถึงขอบข่ายในการประเมินผลกลุ่มของข้อความกลุ่มหนึ่ง ๆ ว่าเป็นไปตามข้อจำกัดหรือครบถ้วนตามลักษณะที่ถูกต้อง ในการสร้างสเกลโดยวิธีของ Guttman หรือไม่ ซึ่งสเกลนั้นเป็นที่ทราบกันในนามของคำว่ามาตร Guttman

ตามความคิดเห็นของ Guttman เขาเชื่อว่าในสเกลสำหรับวัดเจตคตินั้น ควรจะเลือกข้อความจำนวนเล็กน้อยใส่ลงไป โดยเลือกจากข้อความหลายๆ ข้อความ ซึ่งเป็นตัวแทนของเรื่องนั้นทั้งหมด Guttman แนะนำการเลือกข้อความ 4-6 (อย่างมากที่สุด 10-12 ข้อความ) ก็เป็นการเพียงพอแล้ว

วิธีการวิเคราะห์สเกลนี้ Guttman สร้างขึ้นโดยใช้ชื่อว่า เทคนิคเคอร์เนลล์ (Coornell Technique) ขั้นแรกต้องสร้างข้อความต่างๆ หลายๆ ข้อความเพื่อที่จะพิจารณาบรรจุในสเกลสำหรับวัดเจตคติ การสร้างข้อความก็ใช้หลักเกณฑ์ในการเขียนข้อความ เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ของ Thurstone ซึ่งกล่าวมาแล้ว การตอบคำถามให้มีข้อเลือก 2 ข้อ คือ "เห็นด้วย" และ "ไม่เห็นด้วย" การให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อความที่เห็นด้วย และ 0 คะแนน สำหรับข้อความที่ไม่เห็นด้วย เมื่อสร้างข้อความเสร็จก็ใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อยที่สุด 100 คน แล้วนำมารวมคะแนนของแต่ละคนหลังจากนั้นเรียงลำดับคะแนนรวมของแต่ละคนจากมากไปหาน้อย ขั้นตอนต่อไปจะใช้วิธีประเมินค่าสเกล อะบิลิตี้ (Ability) ของกลุ่มข้อความเหล่านี้ โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ การถ่ายแบบ (Reproducibility) "R" ค่าของ R จะต้องไม่ต่ำกว่า .9 ถ้าค่า R น้อยกว่า .9 แสดงว่าสเกลนั้นไม่มีความเชื่อถือได้

4. มาตรการที่หาความแตกต่างของความหมาย (Semantic Difference)

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของสิ่งต่าง ๆ ผู้ที่คิดการวัดเจตคติแบบนี้ก็คือ Osgood และผู้ร่วมงานซึ่งเป็นการศึกษาถึงความหมายของสิ่งต่างๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มที่ต้องการศึกษาทั่วไป สเกลแบบนี้จะประกอบด้วย ข้อให้เลือก 7 ข้อ หรือระดับความมากน้อยจากด้านหนึ่ง ไปสู่อีกด้านหนึ่งรวมทั้งหมด 7 ลำดับ

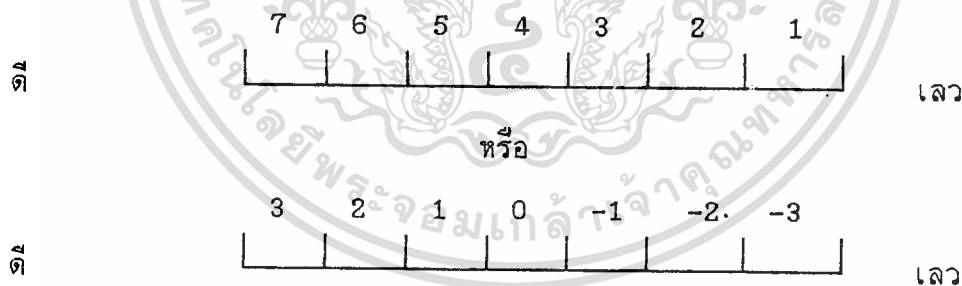
การสร้างและการใช้มาตรวัดเจตคติแบบความแตกต่างของความหมาย

1. เลือกแนวความคิด (Concepts) ซึ่งจะทำหน้าที่คล้าย ๆ เป็นสิ่งเร้าที่เราจะให้เร้าให้ผู้ตอบประเมินค่าของสเกลนั้น แนวความคิดนั้นควรจะเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ หลายด้านที่ประกอบกันเข้าเป็นส่วนประกอบของสิ่งที่เราต้องการศึกษา
2. การสร้างสเกล โดยเลือกคำคุณศัพท์ที่ตรงกันข้ามที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสิ่งที่เราจะศึกษา
3. นำคุณศัพท์ที่ตรงกันข้ามไปบรรจุลงในสเกลแบบ 5 หรือ 7 ส่วน การเรียงลำดับคุณศัพท์นั้นให้คละกันเพื่อป้องกันการตอบ โดยมีคติหรือตอบโดยไม่คิด

ตัวอย่างของสเกลที่วัดแนวความคิดเกี่ยวกับโรงเรียน

1. ชอบ							ไม่ชอบ
2. เป็นรูปเหลี่ยม							เป็นรูปกลม
3. เจื่อยซ่า							กระตือรือร้น
4. น่าเกลียด							สวยงาม
5. บอบบาง							ทนทาน
6. โง่							ฉลาด
7. มืด							สว่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การให้คะแนนขึ้นอยู่กับจำนวนช่องที่ให้ผู้ตอบประเมินค่าในกรณีที่มีจำนวนช่อง 7 ช่อง การให้คะแนนอาจจะให้คะแนนจาก 1-7 โดยกำหนดคะแนนมากไว้ทางจุดศัฟต์ด้านบวก (Positive) และคะแนนน้อยไว้ทางจุดศัฟต์ด้านลบ (Negative) อีกวิธีหนึ่งอาจจะให้โดยใช้ช่องกลางมีค่าเท่ากับศูนย์จะเป็น +1, +2, +3 และ -1, -2, -3 ตามลำดับ ตัวอย่าง

ซึ่งการให้คะแนนทั้ง 2 แบบนี้ ไม่มีความแตกต่างกันในการคำนวณทางสถิติ ถ้าผู้ตอบทำเครื่องหมายลงในช่องใด ก็ให้คะแนนตามช่องนั้นตามตัวเลขที่กำกับไว้สำหรับแต่ละสเกล แล้วนำคะแนนของสเกลทั้งหมดมารวมกันจะเป็นคะแนนรวมของหนึ่งคนในหนึ่งแนวความคิด ซึ่งในการรวมคะแนนนี้มักจะรวมคะแนนของสเกลที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) จะสามารถเปรียบเทียบความคิดเห็นในแต่ละองค์ประกอบที่มีต่อสิ่งหนึ่งได้

สรุป เจตคติเป็นภาวะของจิตใจเป็นพฤติกรรมทางสมอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ไม่สามารถวัดหรือสังเกตโดยตรงจะสังเกตได้ก็ต่อเมื่อบุคคลได้แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) ที่มองเห็นได้ จึงได้มีผู้ที่พยายามจะถ่ายทอดเจตคติของบุคคลให้เป็นพฤติกรรมภายนอกเพื่อจะได้ศึกษาและวัดได้

2. อาชีพอิสระ

2.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ

ไทลีย์ม บุชย์แก้ว สรุปการทำงานของมนุษย์ไว้ว่า การที่มนุษย์ทำงานนั้นเพื่อต้องการสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. รายได้หรือปัจจัยในการดำรงชีวิต
2. การยอมรับนับถือจากสังคม
3. การยกย่อง เกียรติยศชื่อเสียง
4. ความภาคภูมิใจ
5. ความสุขใจ
6. เพื่อปฏิบัติหน้าที่ของมนุษย์
7. มีเพื่อนฝูง
8. มีอิสระเป็นตัวของตัวเอง
9. มีบทบาทร่วมในสังคมที่ตนอาศัยอยู่²⁵

นอกจากนั้น พรณราย ทวีพะประภา ยังอ้างถึงทฤษฎีการจูงใจของ Maslow สรุปได้ว่าการทำงานสามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์คือ

1. ทำให้ได้ผลตอบแทน เพื่อใช้จ่ายในการดำรงชีวิตของมนุษย์
2. ช่วยตอบสนองความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย
3. ช่วยตอบสนองความต้องการทางด้านสังคม
4. ทำให้มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น
5. ได้ใช้ความรู้ ความสามารถให้เกิดประโยชน์สูงสุด²⁶

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนอารี เพชรบุศ เสนอเรื่อง โอกาสที่ได้จากการทำงานว่าการทำงานอาจนำมาซึ่ง โอกาสต่าง ๆ สำหรับแต่ละบุคคล ซึ่งรวมถึงความร่ำรวย (Wealth) ความสุข (Happiness) ความมีชื่อเสียง (Fame) ความปลอดภัย (Security) การมีชีวิตที่มีความหมาย (Meaningfulness in life) การมีเพื่อน (friends)²⁷

สรุปได้ว่ามนุษย์ทำงานเพราะแสวงหาปัจจัยต่าง ๆ ที่จะมาสนองความต้องการของคน ทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจและทางสังคมเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2.2 ลักษณะของอาชีพอิสระ

อาชีพอิสระนั้นสามารถกล่าวได้ว่า เป็นอาชีพที่มีลักษณะเป็นงานอาชีพที่สามารถดำเนินการได้คล่องตัว มีอิสระเสรีในการบริหารงาน ผู้ประกอบการสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองในทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นด้านการลงทุน การตลาด การขยายกิจการ การผลิตสินค้าใหม่ หรือการให้บริการแก่ลูกค้าในรูปแบบใหม่ เป็นงานอาชีพที่เปิดกว้างให้ประชาชนสร้างงานขึ้นเอง ได้ตลอดเวลา จากการทำเป็นการประกอบอาชีพส่วนตัวจึงทำให้ผู้ประกอบการเป็นผู้ตัดสินใจเอง มักประสบผลสำเร็จอาจจะจ้างคนอื่นมาช่วยทำงาน และในที่สุดอาจกลายเป็นผู้ประกอบการ ประยูร ศรีประสาธน์ และศิริพรรณ ชุ่มชุม (อ้างอิงมาจาก International labour Organization 1991) ได้กำหนดลักษณะของอาชีพอิสระ ไว้อย่างละเอียดว่า จะต้องมียุทธศาสตร์ประการใดประการหนึ่งดังนี้

1. เป็นการเริ่มกิจการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน
2. เป็นการประกอบอาชีพส่วนตัว หรือช่วยธุรกิจของครอบครัว
3. เป็นธุรกิจขนาดย่อม (ส่วนมากไม่เกิน 10 คน)
4. เป็นกิจการที่ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ และใช้เทคโนโลยีไม่สูงนัก เทคโนโลยีที่นำมาใช้จะมีการปรับใช้ให้เหมาะสมกับการประกอบการ
5. เป็นการประกอบกิจการที่ผู้ประกอบการ อาจไม่ได้รับการฝึกอาชีพและทักษะจากการศึกษาในระบบโรงเรียน
6. เป็นกิจการที่ผู้ประกอบการ มีอัตราการเข้าและออกจากงานสูง
7. เป็นกิจการที่พึ่งทรัพยากรในท้องถิ่นมาก
8. เป็นการประกอบการที่มีการแข่งขันสูง การผลิตจะต้องมีคุณภาพ²⁸

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ ประยูร ศรีประสาธน์ ยังได้กล่าวถึงลักษณะของอาชีพอิสระตามแผน การเรียนการประกอบอาชีพอิสระ ว่าจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. เป็นธุรกิจขนาดย่อมที่มีรายได้ที่สามารถคาดการณ์ระยะเวลาคุ้มทุนและกำไรได้
2. เป็นธุรกิจที่ส่งผลผลิตออกสู่ตลาดในท้องถิ่น
3. เป็นผลผลิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและคงที่^{๒๑}

สรุปได้ว่า อาชีพอิสระมีลักษณะ เป็นกิจการที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีความคล่องตัวสูง สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ดี การดำเนินงานใช้แรงงานคนเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่เกิน 10 คน ใช้เงินทุนไม่สูงนัก และใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นในการผลิตเป็นส่วนใหญ่

2.3 หลักการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

1. พัฒนาตัวบุคคลเพื่อให้ประกอบอาชีพส่วนตัวได้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และสามารถประกอบอาชีพได้จริง ๆ
2. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น การให้คำแนะนำในการริเริ่ม
3. การสนับสนุนในด้านการลงทุน ได้แก่ การจัดการเงินกู้แก่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายใหม่ ๆ
4. ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เช่น รวบรวมกลุ่มตัวแทนการค้า และสนับสนุนในด้านการตลาด

ศรีสง่า กรณสุต และสาโรช บัวศรี กล่าวว่า "ผู้ประกอบการอาชีพอิสระหรือผู้ประกอบการต้องมีคุณสมบัติหลายประการ เช่น ความรู้ในการจัดการ การตลาด ประสบการณ์ทางการค้า และมีเงินทุน"^{๓๐} และบรรพต วีระสัย กล่าวว่า ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมจะมากหรือน้อยสืบเนื่องมาจากประชากรในสังคม ซึ่งผู้ประกอบการควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความกล้าเสี่ยงพอสมควร แต่เป็นความกล้าชนิดมีขั้นเชิง และส่งเสริมให้มีการตัดสินใจโดยไม่ลังเล

2. มีความกระตือรือร้นที่จะดำเนินกิจกรรมใด ๆ โดยตีค่าออกมาในรูปเงินตรา

3. มีความรับผิดชอบและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

4. ต้องคำนึงถึงผลของการกระทำใด ๆ โดยตีค่าออกมาในรูปของเงินตรา

5. คอยหาโอกาสและช่องทางในการประกอบกิจกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ

6. มีความสามารถในการจัดรูปร่างและการวางตัวบุคคลในหน่วยงาน³¹

ปราโมทย์ เจนการ ได้วิจัยเรื่องการศึกษาอบรมกับความเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการ 100 ราย และลูกจ้าง 100 ราย ใช้แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยข้อคำถามประเภทกึ่งสำรวจและกึ่งสนทนาวัด พบว่า

กระบวนการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ความสามารถในการรับรู้ทางธุรกิจ คุณลักษณะทัศนคติขั้นประดิษฐ์ ความกล้าเสี่ยงอย่างมีเหตุผล และสภาพแวดล้อม ก็มีอิทธิพลมากต่อการส่งเสริมให้บุคคลเป็นผู้ประกอบการ แต่การที่จะเริ่มอาชีพนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ สนับสนุนด้วย เช่น เงินทุน ความรู้เกี่ยวกับการตลาด ความสามารถในการจัดการและอื่น ๆ³²

วีระ ศรีวิลาส ได้เสนอแนวความคิดว่า ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องสร้างศักยภาพแห่งตามขั้น คือ "มีความจริงใจต่องานอาชีพ มีความเต็มใจที่จะทำงาน มีความซื่อตรงและตรงต่อเวลา มีคุณสมบัติแห่งความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อในความสามารถของตนเอง กล้าตัดสินใจที่จะเสี่ยงต่อการลงทุน และสิ่งสำคัญต้องเป็นผู้อดทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์"³³

2.4 เจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

มีนักวิชาการได้ให้ความคิดเห็นและวิจัยเรื่องนี้ไว้พอสมควรได้ดังนี้ ไพฑูรย์ เครือแก้ว แสดงความคิดเห็นต่อนิสัยในการเลือกอาชีพของคนไทยว่า

คนไทยไม่นิยมชนชวายเป็นพ่อค้า ชอบทำงานเบา ๆ ไม่ต้องดิ้นรนรับ
ผิดชอบมาก ชอบมีฐานะที่ขึ้นอยู่กับผู้อื่น ไม่นิยมทำงานที่ใช้มือ ใช้แรงงานและใช้
ความสามารถก่อให้เกิดผลผลิตทางเศรษฐกิจ คนไทยไม่นิยมการเป็นพ่อค้า
ถ้าจะดำเนินธุรกิจคนไทยนิยมความโก้เก๋ในการดำเนินงานมากกว่าเนื้อหาของ
งาน³⁴

วิชิต แสงทอง มีความเห็นว่า "คนไทยต้องการทำงานที่เป็นเจ้าใหญ่ นายโต ไม่
ชอบประกอบธุรกิจด้วยตนเองให้เป็นสังหรือรับ แต่ชอบทำงานเป็นลูกจ้างคนอื่น ไม่ชอบเสี่ยง
ไม่หนักเอาเบา"³⁵ และศรีสง่า กรรณสูต และสาโรช บัวศรี ให้ข้อเสนอว่าสาเหตุที่ทำให้
ผู้สำเร็จการศึกษาไม่นิยมประกอบอาชีพอิสระเพราะค่านิยมของสังคมไทย โดยทั่วไปยังนิยม
ยกย่องข้าราชการและปลูมฝังเจตคติค่านิยมในการรับราชการให้แก่บุตรหลาน เพราะ

การประกอบอาชีพอิสระนั้นจะต้องเสี่ยงต่อการลงทุน การขาดทุนและเสี่ยง
ต่อความล้มเหลวมากกว่าการเป็นลูกจ้าง ถ้าหากสิ้นชีพของนักเรียนไม่ได้อยู่ใน
อาชีพนั้นก็ขาดความรู้ ไม่มีประสบการณ์จะทำให้ลำบากใจในการประกอบอาชีพ
อิสระ การทำงานเป็นลูกจ้างจึงง่ายกว่า นอกจากนั้นการจัดการศึกษาไม่เน้นการ
ประกอบอาชีพอิสระ³⁶

จากการรายงานการวิจัยเรื่องความต้องการเทคนิคอาชีพในท้องถิ่น ของกรมการ
ฝึกหัดครู พบว่า เจตคติต่ออาชีพเป็นเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการตอบสนองความต้องการ
ด้านอาชีพมาก ทั้งนี้เพราะบางอาชีพมีความต้องการแรงงานสูง แต่เป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนัก
และเสี่ยงต่อการขาดทุนสูง จะเป็นอาชีพที่ไม่ดึงดูดให้คนที่มีเจตคติไม่ดีต่องานหนักและมีความ
กลัวต่อการขาดทุน ดังนั้น ย่อมเป็นที่ยากที่จะมีคนมาประกอบอาชีพหรือลงทุนตามแนวโน้มความ
ต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีการปลูมฝังเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตทุก
อาชีพ โดยเฉพาะควรส่งเสริมให้บุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

วันชัย มีกลาง กล่าวว่า "การมีเจตคติต่อสิ่งใดก็ตามของบุคคล นับว่าเป็นเรื่อง
สำคัญอย่างยิ่ง เพราะบุคคลที่มีเจตคติที่ดีหรือไม่ดี ต่อสิ่งใดก็ตามจะนำมาซึ่งการตอบสนองต่อ
สิ่งนั้นในรูปแบบที่แตกต่างกันไปด้วย"³⁷

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธำรง ชูทัพ กล่าวว่า "การประสบผลสำเร็จในอาชีพขึ้นอยู่กับความสนใจ ความถนัดและเจตคติที่ติดต่ออาชีพ"³⁸

จากการเห็นความสำคัญของเจตคติต่ออาชีพของบุคคลต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาเจตคติที่ติดต่ออาชีพของบุคคล เป็นสิ่งจำเป็นที่มีอิทธิพลต่อความสุขและความสำเร็จในชีวิตของแต่ละบุคคลด้วย

2.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพอิสระ

Allport กล่าวว่า เจตคติต่ออาชีพเกิดขึ้นได้จากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้ คือ การเรียนรู้ในวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ในสังคม และได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้เหล่านั้นมาเป็นรากฐานของเจตคติ
2. การเลี้ยงดูตั้งแต่ในวัยเด็ก เช่น เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูดีจะมองโลกในแง่ดี
3. ประสบการณ์ คือ เหตุการณ์ที่เด็กเรียนรู้ทั้งด้านดีและด้านไม่ดี เช่น บุคคลที่ทำให้เด็กเกลียดมากมีลักษณะอย่างไร เด็กจะมีเจตคติไม่ดีต่อบุคคลอันมีลักษณะเช่นนั้นด้วย
4. การเลียนแบบ คือ การที่บุตรเลียนแบบจากบิดามารดาของตน เช่น บิดามารดา มีเจตคติต่อบุคคลหรือสถาบันใดสถาบันหนึ่ง เช่น ใบบุตรก็จะมีเจตคติเช่นนั้นด้วย

และยังกล่าวอีกว่า การเรียนในโรงเรียนมีส่วนช่วยได้มากในการสร้างเจตคติของเด็ก เพราะเจตคติของเด็กจะได้มาจากประสบการณ์ต่าง ๆ และเมื่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้รับความสำเร็จเจตคติที่ดีจะค่อย ๆ ก่อตัวขึ้น³⁹

สมปอง อึ้งสกุล กล่าวว่า

พัฒนาการด้านอาชีพของเด็กมีมาแล้วก่อนมาเข้าโรงเรียน โดยสังเกตจากการเล่นของเด็ก เด็กจะมีการเล่นเลียนแบบการทำงานของผู้ใหญ่ และเมื่อเด็กเข้าโรงเรียนแล้วขอข่ายความรู้ ความสนใจในเรื่องอาชีพของเด็กจะเพิ่มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในเรื่องนี้ได้มีผู้สนใจศึกษาแล้วพบว่า ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 เด็กเริ่มสนใจศึกษานิทานภาพที่ของผู้ประกอบอาชีพในโรงเรียนและชุมชน เด็กรู้จักสังเกตความแตกต่างระหว่างอาชีพของบุคคลอื่น⁴⁰

ประเสริฐ พรหมศร กล่าวว่า

เจตคติจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อองค์ประกอบทั้งด้านความรู้ ความเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรม มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การจัดรูปแบบ และการพัฒนาเจตคติ ต้องอาศัยการเรียนรู้ ประสบการณ์ การลอกเลียนแบบ สิ่งแวดล้อม และบุคคลใกล้ชิด และการปรับตัวทางบุคลิกภาพ⁴¹

วรรณ พรหมบุรมย์ กล่าวถึง สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการด้านอาชีพของเด็ก มี 4 แห่ง คือ

1. บ้าน เป็นสถานที่เด็กทุกคนมีโอกาสจะได้เรียนรู้เรื่องความรัก การมีความสัมพันธ์ต่อกันตลอดจนการดำเนินชีวิต
2. โรงเรียน เป็นสถานที่ที่เด็กทุกคนมีโอกาสที่จะศึกษาหาความรู้ และเรียนรู้การปรับพฤติกรรมของตน
3. งานเวลาว่าง เป็นเวลาที่เด็กจะได้เข้าสังคมกับผู้อื่น เพื่อเด็กจะได้ศึกษาระเบียบแบบแผนและข้อห้ามต่าง ๆ
4. ชุมชน เป็นแหล่งที่เด็กจะได้เข้าสังคมกับผู้อื่น เพื่อเด็กจะได้ศึกษาระเบียบแบบแผนและข้อห้ามต่าง ๆ⁴²

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่ออาชีพที่สำคัญคือ

1. กลุ่มสังคม เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่ออาชีพของเด็กตั้งแต่เกิด ซึ่งแยกได้เป็นกลุ่มครอบครัว กลุ่มโรงเรียน กลุ่มเพื่อน ชุมชนและสิ่งแวดล้อม
2. ประสบการณ์ตรงของเด็กที่เด็กได้ประสบด้วยตนเอง เช่น การทำงานนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ

เนื่องจากการประกอบอาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่ผู้ประกอบการดำเนินกิจการด้วยตนเอง เพื่อผลกำไรและผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้ ดังนั้นคุณลักษณะของผู้ประกอบการเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งนอกเหนือจากปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น สถานที่ตั้ง เงินทุน เป็นต้น ได้มีผลงานวิจัยและบทความของนักวิชาการที่ได้ทำการศึกษา และวิจัยถึงคุณสมบัติและคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่น่าสนใจ ได้แก่

ชม ภูมิภาค เสนอเรื่อง "คุณสมบัติส่วนตัวของบุคคล" ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญต่อความสำเร็จของการประกอบการงานและอาชีพ ความสามารถนำไปปลูกฝังเจตคติในการทำงานอาชีพให้กับเยาวชนได้ดังนี้

1. ความขยันหมั่นเพียร
2. วินัยและความรับผิดชอบ
3. มีความคิดริเริ่ม
4. ความซื่อสัตย์สุจริต
5. มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี
6. มีความสามารถในการแก้ปัญหา⁴³

และสัญญา จิตदानนท์ กล่าวถึง ส่วนที่เป็นคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระว่า องค์การแรงงานระหว่างประเทศ ได้กำหนดคุณลักษณะเด่นของผู้ประกอบการอย่างน้อยที่สุด 4 ประการ ซึ่งสามารถนำมาเทียบเคียงกับผู้ประกอบอาชีพอิสระโดยทั่วไป คือ

1. ความมานะพยายาม และแรงจูงใจ
2. ความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย
3. ความกล้าเสี่ยงหรือกล้าลงทุน
4. ความรักในอิสระภาพ

นอกจากคุณสมบัติทั้ง 4 ข้อ ดังกล่าวมานี้จะต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญอื่น ๆ อีก เช่น ความมีระเบียบวินัย ความหนักเอาเบาสู้ และความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบในการแก้ปัญหา⁴⁴

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉลียว สุวรรณเกตุ ได้กล่าวถึง คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ไว้ดังนี้คือ

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ
3. มีความอดทนในการทำงานหนักได้
4. มีหลักในการแก้ปัญหา
5. รู้จักใช้ความคิดแต่ทันท่วงทีเป็นบทเรียน
6. รู้จักใช้คำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่นไว้เป็นประโยชน์
7. ในการประกอบกิจการใด ๆ มักจะตั้งเป้าหมายสูงและสามารถปฏิบัติได้
8. ไม่เบื่อง่าย ไม่ชอบทิ้งอะไรกลางคันเมื่อมีอุปสรรค
9. มีความคิดริเริ่มและกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่าง ๆ
10. เห็นคุณค่าของเงิน⁴⁶

ด้าย เทียนพุด ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของการประกอบอาชีพอิสระ หรือการเป็นเจ้าของกิจการ จะต้องมียุคสมบัติ 9 ข้อ ดังนี้

1. มีความปรารถนาที่จะ ได้รับความสำเร็จในการทำงาน
2. ต้องเป็นคนมีไหวพริบที่ใช้ ในการทำธุรกิจ
3. ต้องมีความมานะสูง มีพลังในการฝ่าฟันอุปสรรค ไม่ว่าจะต้อง ใช้เวลานานแค่ไหน
4. กล้าได้กล้าเสีย พร้อมที่จะเสี่ยงกับความล้มเหลว หรือความผิดพลาด ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ นอกเหนือจากการควบคุมของตนเอง
5. มีความสามารถในการโน้มน้าวคนอื่น ให้ยอมรับความคิด และสิ่งต่าง ๆ
6. มีไหวพริบในการใช้คน มีอิทธิพลทางความคิด ที่สามารถจูงใจลูกน้องให้คล้อยตามความคิดของตน
7. มีอารมณ์ขัน แม้จะประสบความผิดหวังหรือผิดพลาด
8. มองเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ในแง่ดีเป็นส่วนใหญ่ มองเห็นโอกาสที่จะแก้ไขได้เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา รู้ถึงปัญหาต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง และมองเห็นโอกาสที่จะนำมาสร้างสรรค์ได้เสมอ⁴⁶

บรรจง ชูสกุลชาติ กล่าวสรุปการวิเคราะห์อาชีพตัวอย่างแต่ละคน ว่าประกอบ ด้วยคุณสมบัติดังนี้

1. ความศรัทธาในอาชีพของตน
2. อดทนและทนอดในการประกอบอาชีพ
3. มีความรู้ในวิชาชีพอย่างดี
4. ตั้งใจแน่วแน่ในการประกอบอาชีพ
5. รู้จักใช้เหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างสุจริตและอิสระ
6. มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก
7. รู้จักการประหยัด และไม่เป็นคนสุรุ่ยสุร่าย
8. รู้จักคบเพื่อน รู้จักคบคนดี ทนคนพาล
9. ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ไม่เป็นคนนั่งดูตายต่อปัญหา⁴⁷

จากรายงานการวิเคราะห์คุณลักษณะบางประการของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระของกรมวิชาการ พบคุณลักษณะที่สำคัญหลายประการที่ทำให้ผู้ประกอบการอาชีพประสบความสำเร็จ ได้แก่ อดทน หนักแน่น ซื่อสัตย์ ประหยัด และตั้งใจทำงาน

นอกจากนั้น Hornada และ Aboud (อ้างใน สมปอง จันทรมานิตย์) ได้ทำการวิจัยผู้ประกอบการอาชีพอิสระเป็นชาย 60 คน พบคุณลักษณะเด่นของผู้ประกอบการอาชีพอิสระ 5 ประการ คือ

1. มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง
2. ชอบอิสระรักงานเสรี
3. ชอบเป็นผู้นำ
4. มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง
5. ไม่สนใจเสียงวิพากษ์วิจารณ์หรือไม่เห็นด้วยของคนอื่น⁴⁸

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของบุคคลที่ประกอบอาชีพอิสระให้ประสบผลสำเร็จ หรือ ไม่นั้นจะต้องอาศัยปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ สัมบัตุน ได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ กล้าตัดสินใจ กล้าเสี่ยง ชัยนอดทน มีความกระตือรือร้น มีความรู้ในการ จัดการเฉลี่ยเวลา มีความสามารถในการติดต่อ อีกอย่างหนึ่งคือ บุคลิกภาพในการเสริมสร้าง ตนเองให้เป็นผู้ที่มีความสนใจที่จะประกอบอาชีพให้ประสบผลสำเร็จ

2.7 ประเภทของอาชีพอิสระ

การจัดประเภทของอาชีพอิสระนั้น ยังไม่มีการจัดอย่างเป็นทางการที่ชัดเจน ส่วนใหญ่ ผู้รู้ทั้งหลายมักจัดประเภทของอาชีพอิสระตามจุดมุ่งหมายของตนเอง เช่น สัญญา จัดตามนัท อธิบายว่า อาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัวถ้าแบ่งตามระดับความรู้ ความสามารถในการ ประกอบอาชีพแล้ว อาจแบ่งได้เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 3 กลุ่มคือ

1. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความรู้ในระดับปริญญาหรืออนุปริญญา เช่น แพทย์ วิศวกร ทนายความ ผู้ตรวจบัญชี และครูอาจารย์
2. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความรู้ในระดับที่ต่ำกว่าอนุปริญญา คือ ช่างต่าง ๆ เช่น ช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ เขียนแบบ ตัดเสื้อ ตัดผม เสริมสวย เย็บหนัง
3. กลุ่มอาชีพที่ไม่ต้องใช้ทักษะหรือวิชาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะ เช่น ผู้ประกอบอาชีพขายเครื่องชั่ง คำข้าวแกง คำผลไม้ คำหนังสือต่าง ๆ ทำฟาร์ม เลี้ยงสัตว์ ทาบแร่ แผลลอย ขับรถแท็กซี่ ตลอดจนรับสินค้ามาขายเอง⁴⁰

พิพรรณ อินทรศัพท์ ได้ให้ความหมายของการทำงานนอกกรอบในเมืองว่าหมายถึง การประกอบอาชีพส่วนตัว การทำงานในธุรกิจขนาดย่อมทุกรูปแบบ คลุมถึงการผลิตสินค้า การจำหน่ายสินค้าและบริการซึ่งในส่วนของความหมายดังกล่าวนี้ก็คือ ความหมายเดียวกันกับความหมายของการประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนี้ยังได้แบ่งประเภทของอาชีพอิสระไว้ 5 ประเภท กล่าวคือ

1. กิจการจำหน่ายประเภทสินค้าอุปโภคบริโภค อันได้แก่ ร้านค้าย่อย ซึ่งจำหน่ายของใช้ประจำวันทุกชนิด ร้านจำหน่ายอุปกรณ์เครื่องไฟฟ้า กระจก วัสดุก่อสร้าง และรวมถึงตลาดสด ตลาดนัด ที่เป็นแหล่งเลือกซื้อสินค้าของลูกค้าอีกด้วย ตลอดจนรถเร่ขายสินค้าบางชนิด ที่ไม่มีจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า หรือร้านค้าย่อย โดยทั่วไป

2. กิจการจำหน่ายประเภทอาหาร อันได้แก่ ร้านอาหาร แผงลอยอาหาร และรถเข็นอาหาร เป็นต้น

3. กิจการผลิตสินค้า ได้แก่ การผลิตสินค้าอุปโภคและบริโภค ซึ่งปรากฏในรูปแบบต่างๆ เช่น โรงงานผลิตอาหาร ทำขนมปัง (Bakery) อาหารสำเร็จรูปต่าง ๆ และโรงงานตามครัวเรือน โรงงานจำพวกตัดถกรรม ศิลปกรรม เป็นต้น

4. กิจการด้านบริการ ได้แก่ งานบริการแก่ชุมชน เช่น บริการรับถมที่ดิน บริการรักษาความปลอดภัย บริการกำจัดปลวก บริการขนส่ง บริการซักรีดเสื้อผ้า บริการเสริมสวย บริการท่องเที่ยว บริการโรงแรม เป็นต้น

5. กิจการการประกอบตามสายวิชาชีพ ได้แก่ อู่ซ่อมรถ บริษัทรับเหมาก่อสร้าง คลินิกทุกประเภท สำนักงานบัญชี สำนักงานทนายความ สำนักงานที่ปรึกษาด้านธุรกิจ สำนักงานประกอบอาชีพทางวิศวกรรมและการออกแบบ เป็นต้น⁵⁰

ส่วนประติษฐ์ ชาสมบัติ และผาสุก พงษ์ไพจิตร ได้กล่าวว่า การประกอบอาชีพส่วนตัว หมายถึง การประกอบธุรกิจของส่วนบุคคล หรือของครัวเรือนระหว่างหุ้นส่วนด้วยกัน เพื่อบ่มงหวังรายได้และกำไร โดยผู้ประกอบการเป็นผู้ทำงานในกิจการของตนเอง โดยทั่วไป การประกอบอาชีพส่วนตัวมีความหมายกว้าง ซึ่งครอบคลุมถึงการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. สาขาเศรษฐกิจที่เป็นระบบ (Formal Sector) เช่น การประกอบอาชีพแพทย์ พยาบาล ทนายความ สถาปัตยกรรม และช่างประเภทต่าง ๆ

2. สาขาเศรษฐกิจที่ไม่เป็นระบบ (Informal Sector) เช่น ทหารเรือ แผงลอยขายอาหาร บริการด้านต่าง ๆ เป็นต้น⁵¹

นอกจากนี้ในส่วนของอาชีพอิสระที่เรียกว่า ธุรกิจขนาดย่อม สุปรานี ทนองพล และ วิชัย โกสรวรรณจินดา ได้แยกประเภทเป็น 3 ประเภท คือ

1. ธุรกิจผลิต เป็นธุรกิจที่มีการแปรรูป วัตถุดิบเป็นผลผลิตหรือส่งต่อธุรกิจขนาดใหญ่ โดยกรรมวิธีที่ไม่ซับซ้อนนัก
2. ธุรกิจจำหน่าย เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่คนกลาง โดยอาจเป็นพ่อค้าส่ง หรือพ่อค้าปลีกที่จำหน่ายสินค้าแก่ผู้บริโภคโดยตรงก็ได้
3. ธุรกิจให้บริการ เป็นธุรกิจที่มีอยู่ทั่วไปในชุมชน⁵²

สำหรับกรมวิชาการได้จำแนกประเภทของการประกอบอาชีพอิสระได้ดังนี้คือ อาชีพด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรม ด้านคหกรรม ด้านพาณิชย์กรรม และด้านศิลปหัตถกรรม นอกจากนี้ สรุปผลการวิจัยเชิงสำรวจทั่วประเทศ พ.ศ. 2526 ของทบวงมหาวิทยาลัย ได้จัดหมวดหมู่ของเยาวชนผู้ประกอบการอิสระได้ 3 ประเภทคือ

1. ประเภทค้าขาย ได้แก่ ขายของชำ ขายข้าวแกง ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป ขายของเล่นสำหรับเด็ก ขายเครื่องเขียนแบบเรียน ขายผักผลไม้ ขายอุปกรณ์การเกษตร และขายเครื่องสำอางค์
2. ประเภทบริการ ได้แก่ รับจ้างทั่วไป รับเหมาก่อสร้างทั่วไป เสริมสวย รับซ่อมผ้า ซักรีดรับส่งผู้โดยสาร รับซ่อมจักรยาน และมอเตอร์ไซด์
3. ประเภทเกษตรกรรม ได้แก่ ทำไร่ ทำนา และกรีดยาง⁵³

3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

การประกอบอาชีพเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับบุคคลโดยทั่วไป การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จนั้น นับว่าเป็นปัญหาสร้างความยุ่งยากให้แก่บุคคลมาก จึงมีผู้ให้ความสนใจศึกษาเรื่องการเลือกอาชีพของบุคคล และรวบรวมตั้งเป็นทฤษฎีทางการเลือกอาชีพไว้หลายทฤษฎี ดังต่อไปนี้

3.1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Ginzberg

อังกอร์ สุวีมล วรรเจริญ⁵⁴ กล่าวถึงการเลือกอาชีพว่า เป็นกระบวนการตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ใช่การตัดสินใจเพียงครั้งเดียว แต่เป็นการตัดสินใจติดต่อกันไปแต่ละขั้นของกระบวนการ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาของแต่ละบุคคล ซึ่งเวลาเหล่านี้จะไม่ทวนย้อนกลับหลังไปอีก ดังนั้น เมื่อตัดสินใจแล้วจะกลับหลังไม่ได้ การเลือกจึงเป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่เวลาข้างหน้า และจะจบลงด้วยการประนีประนอมระหว่างความสนใจ ความต้องการของตนเอง และความเป็นจริงในโลก ดังนั้น ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกอาชีพตามทฤษฎีนี้ จึงมี 3 ประการ คือ

1. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการ (Process)
2. กระบวนการเลือกอาชีพจะย้อนกลับหลังไม่ได้ (Irreversible)
3. การเลือกอาชีพจะมีการประนีประนอม (Compromise) ขั้นสุดท้ายระหว่างความสามารถ ความสนใจ และความเป็นจริงของสภาพแวดล้อม

Ginzberg แบ่งช่วงการเลือกอาชีพของบุคคลออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะคิดฝัน (Fantasy Period) คือ ระยะที่เด็กมีอายุ 1-10 ปี จะเริ่มคิดถึงการเลือกอาชีพโดยการสร้างจินตนาการไว้ว่า โตขึ้นตนจะเป็นอะไร ในระยะนี้เด็กไม่มีความสามารถของตน หรือถึงโอกาสในการทำงานและข้อจำกัดของตนอย่างแท้จริง เขาดูจากสิ่งคมที่เขาอยู่

2. ระยะทดลองทำงาน (Tentative Period) อายุตั้งแต่ 11-17 ปี การเลือกอาชีพในระยะนี้แสดงถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคล เกี่ยวกับปัญหาการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคต คำนึงถึงอนาคตมากกว่าปัจจุบัน ระยะนี้การเลือกยังเป็น การเลือกที่ยืดหยุ่นประกอบเกี่ยวกับตนเองอยู่ เช่น ความสามารถ ช่วงนี้อาจแบ่งได้เป็น 3 ระยะ คือ

- 2.1 ระยะยึดความสนใจของตน (Interest Stage) เด็กอายุ 11-12 ปี จะเลือกอาชีพตามความสนใจ ซึ่งส่วนมากจะสัมพันธ์กับความปรารถนาระยะต้น

2.2 ระยะคำนึงถึงความสามารถ (Capacity Stage) เด็กอายุระหว่าง 13-14 ปี จะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถ ประเมินความสามารถของตน

2.3 ระยะคำนึงถึงค่านิยมของตนเอง (Value Stage) เด็กอายุ 15-17 ปี จะเริ่มรู้จักค่านิยมและสังเกตว่าอะไรเป็นสิ่งที่เขาต้องการ คือ เงิน เกียรติยศ โอกาสแสดงความคิด ค่านิยมเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ

2.4 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition Stage) เด็กอายุ 17 ปี จะเริ่มรู้จักพิจารณาจากข้อเท็จจริงและตัดสินใจได้เหมาะสมถูกต้อง การตัดสินใจเลือกอาชีพให้เป็นไปอย่างถูกต้อง โดยคำนึงถึง โอกาส ข้อจำกัด และข้อเท็จจริงต่างๆ

3. ระยะการเลือกที่สมจริง (Realistic Period) เป็นระยะของความ เป็นจริง นับตั้งแต่อายุ 17 ปีขึ้นไป จนถึงวัยผู้ใหญ่ ระยะนี้เป็นระยะแสวงหาข้อเท็จจริงจากอาชีพต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการเลือกอาชีพ โดยคำนึงถึง โอกาส ข้อจำกัด และข้อเท็จจริงต่าง ๆ

3.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Hoppock

อ้างใน ศุวิมล ควรเจริญ⁵⁶ กล่าวถึงความต้องการของบุคคลและสิ่งแวดล้อม ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการเลือกอาชีพและพัฒนาอาชีพ ได้นำเอาแนวคิดของทฤษฎีต่าง ๆ มาประกอบกันและสรุปหลักการเลือกอาชีพได้ดังนี้

1. บุคคลเลือกอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง และต้องการปฏิบัติตามค่านิยมของตนเอง
2. การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้นั้น เป็นเพราะเชื่อว่าอาชีพนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้ดีที่สุด
3. ความต้องการจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. การพัฒนาอาชีพ เริ่มเมื่อบุคคลนั้นตระหนักว่าอาชีพนั้น ๆ สามารถช่วยสนองความต้องการของตนได้

5. พัฒนาการทางอาชีพจะดำเนินก้าวหน้าไป และอาชีพที่เลือกจะดีขึ้น ถ้าบุคคลสามารถคาดคะเนอาชีพที่จะเลือกกว่า จะสนองความต้องการของตนเองได้ดีเพียงใด และความสามารถในการคาดคะเนนั้นขึ้นอยู่กับความรู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผล

6. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคคล เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ ค่านิยม ฐานะทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะช่วยให้บุคคลได้ตระหนักถึงความต้องการของตนเอง และช่วยให้บุคคลสามารถคาดคะเนได้ว่า อาชีพที่เขาจะเลือกนั้นจะสนองความต้องการของเขาได้มากน้อยเพียงใด

7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพจะมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลได้ค้นพบอาชีพต่าง ๆ ที่อาจจะสนองความต้องการของตน และช่วยให้บุคคลสามารถคาดคะเนได้ว่า อาชีพใดจะสนองความต้องการของตนได้ดีกว่าอาชีพอื่น ๆ

8. ระดับความพึงพอใจในงานหรืออาชีพ จะขึ้นอยู่กับงานที่บุคคลได้ทำนั้น สอนความต้องการตามที่บุคคลนั้นคาดหวังมากน้อยเพียงใด และระดับความพึงพอใจจะพิจารณาได้จากอัตราส่วนของความต้องการที่ได้รับการตอบสนอง และความต้องการที่คาดหวังว่าจะได้รับการตอบสนอง

9. ความพึงพอใจในงาน ขึ้นอยู่กับงานนั้นสามารถสนองความต้องการของเขาในปัจจุบันได้ หรือคาดหวังว่างานนั้นจะทำให้เขาไปถึงความต้องการได้ในอนาคต

10. การเลือกอาชีพสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ เมื่อเขาเชื่อว่างานที่เปลี่ยนแปลงนั้นจะสนองความต้องการของเขาได้ดีกว่างานเดิม

3.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Crites

อ้างใน เพ็ญศรี จินตาศักดิ์⁵⁶ เสนอแนะความคิดว่า เมื่อเกิดการเลือกอาชีพนั้น

- 1) บุคคลจะต้องมีอาชีพที่จะเลือกสองอาชีพหรือมากกว่านั้น ถ้าบุคคลไม่มีทางเลือก การเลือกอาชีพจะเกิดขึ้นไม่ได้
- 2) แรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพ ได้แก่ ความคาดหวังของสังคมที่ว่า "ทุกคนควรทำงาน" และ
- 3) บุคคลจะต้องมีอิสระในการประกอบอาชีพที่เขาเลือก ถ้าเขาถูกจำกัดในการประกอบอาชีพ เขาจะไม่สามารถเลือกอาชีพได้

นอกจากนั้น Crites ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพเพื่อเป็นพื้นฐานในการตั้งทฤษฎีการเลือกอาชีพไว้ดังนี้

1. การเลือกอาชีพขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความเป็นจริงมากที่สุด
2. ความชอบในอาชีพ ได้แก่ การที่บุคคลมีความประสงค์หรืออยากจะประกอบอาชีพนั้น ๆ ถ้าเงื่อนไขในสภาพความเป็นจริงเปิดโอกาสให้
3. ความปรารถนาหรือความมุ่งหวังในอาชีพ ได้แก่ การที่บุคคลมุ่งหวังจะประกอบอาชีพอะไร
4. ความสนใจในอาชีพ มีความคล้ายคลึงกับความชอบในอาชีพ แต่มีความเป็นจริงมากกว่า เพราะความสนใจมีความสัมพันธ์กับการเข้าเป็นสมาชิก หรือประกอบอาชีพนั้น ๆ

แนวคิดทั้ง 4 ประการนี้จะมีอิสระต่อกัน แต่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

ส่วนลักษณะทั่วไปของการเลือกอาชีพ Crites กล่าวไว้มีดังนี้

1. การเลือกอาชีพ เป็นพฤติกรรมที่เป็นระบบ มิใช่พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยความบังเอิญ แต่ละบุคคลจะมีการเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน
2. การเลือกอาชีพ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับตัวแปรต่าง ๆ เช่น
 - ก. ตัวแปรสิ่งเร้า (Stimulus Variables) ได้แก่
 - (1) วัฒนธรรม มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ แต่ผลของวัฒนธรรมที่มีต่อการเลือกอาชีพไม่เป็นแบบแผนเดียวกัน เพราะยังไปเกี่ยวข้องกับระดับชั้นต่าง ๆ ในสังคมอีกด้วย
 - (2) ระดับชั้นทางสังคม มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ เช่น วัฒนธรรม เชื้อชาติ ปัญญา
 - (3) เชื้อชาติ มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ
 - (4) พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ จะพบว่า การเลือกอาชีพระหว่างชนบทและในเมือง มีความแตกต่างกันมาก
 - (5) ชุมชน เพื่อน และจรรยาบรรณในกลุ่มอาชีพ ยังสรุปแน่ชัดไม่ได้ว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ
 - (6) ครอบครัว อาชีพของบิดา และการเลือกอาชีพ มีความสัมพันธ์กัน ส่วนการเลียนแบบจากบิดามารดาและความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับการเลือกอาชีพยังไม่สามารถสรุปได้

(7) โรงเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของประสบการณ์ในการศึกษากับการเลือกอาชีพยังมีจำกัด แต่มีข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนอาจจะเป็นตัวกลางที่สำคัญในการเลือกอาชีพ

ข. ตัวแปรตอบสนอง (Response Variables) ได้แก่

(1) ความถนัดทั่วไป ความสามารถทางสมอง ไม่เพียงแต่จะมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพเท่านั้น แต่ยังมีความสัมพันธ์กับความชอบ และความปรารถนาหรือความมุ่งหวัง ในอาชีพด้วย

(2) ความสนใจมีความความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ และความสนใจที่วัดได้จากแบบสำรวจความสนใจในอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในอาชีพและการเลือกอาชีพของเพศหญิง จะมีความสัมพันธ์สูงกว่าของเพศชาย

(3) บุคลิกภาพ มีหลักฐานสนับสนุนว่า อັตม โนท์มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ ที่กล่าวถึง การเชื่อมโยงของตัวแปรทั้งสองนี้ นอกจากนี้ ก็มีงานวิจัยบางเรื่อง ได้ศึกษาถึง การประเมินตนเอง ประโยชน์ในการเสียค่านิยม และเป้าหมายชีวิต ว่ามีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ แต่ยังไม่สามารถสรุปได้แน่นอนเท่ากับอັตม โนท์สำหรับอັตม โนคิต

3. การเลือกอาชีพ บุคคลจะนิยมเลือกอาชีพเป็นสาขาอาชีพ

Crites กล่าวถึงการวัดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพไว้ว่า เครื่องมือที่ Crites ใช้วัดการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล ได้แก่ การสัมภาษณ์ คำถามปลายเปิด และแบบสอบถามสำหรับคำถามแบบปลายเปิดนั้น เป็นการวัดการเลือกอาชีพที่ดีที่สุด และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .70 - .80

นอกจากนี้ Crites กล่าวถึงพัฒนาการของการเลือกอาชีพไว้ ดังนี้

1. การเลือกอาชีพ เป็นกระบวนการแบ่งเป็นขั้นย่อย ๆ แต่ไม่ได้มีความต่อเนื่องกันทั้งหมด เพราะอย่างน้อยพบว่า มีความไม่ต่อเนื่องเกิดขึ้นครั้งหนึ่ง ในช่วงอายุ 14 ปี ถึง 16 ปี ซึ่งช่วงอายุนี้ เด็กจะตัดสินใจไม่ได้และไม่สามารถมองเห็นความแตกต่างของทางเลือกในการเลือกอาชีพได้

2. ภายหลังจากอายุ 16 ปี กระบวนการเลือกอาชีพจะเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือก ความชอบ ความปรารถนาหรือความมุ่งหวัง และความสนใจมีการเปลี่ยนแปลง

3. มีลำดับชั้นในกระบวนการเลือกอาชีพ แต่ยังคงกำหนดขอบเขตไม่ได้ตื้นๆ บางครั้งเป็นไปได้ว่า ช่วงเพ้อฝัน (Fantasy Stage) เริ่มเมื่ออายุ 9 ปี และสิ้นสุดเมื่ออายุ 13 ปี การก่อตัวของความคิดของการเลือกอาชีพและการเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจง จะปรากฏขึ้นในระหว่างอายุ 18 ปี และ 21 ปี ในช่วงหรือระยะความเป็นจริง (Realistic Stage) ซึ่งเป็นระยะที่มีความเป็นจริงมากขึ้นในการเลือกอาชีพ

จากทฤษฎีการเลือกอาชีพที่กล่าวข้างต้น กล่าวถึง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน เช่น ความสามารถทางการเรียน ความสนใจในอาชีพ ค่านิยม ความมุ่งหวังของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองและรายได้ของผู้ปกครอง

3.4 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland

อ้างใน นิตยา ธรรมพันธุ์ ซึ่งมีความเชื่อว่า ความสนใจในอาชีพและความพอใจในอาชีพของบุคคลมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของบุคคล ดังนั้นเมื่อพิจารณาทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland แล้ว จะเห็นแนวทางของการเลือกอาชีพไว้ว่า ถ้าบุคคลใดต้องการจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้เกิดความพอใจในอาชีพแล้ว บุคคลนั้นก็ควรพิจารณาอาชีพที่มีลักษณะงาน และสิ่งแวดล้อมของงานที่สอดคล้องและเหมาะสมกับลักษณะของตนเอง และสำรวจความสนใจในอาชีพ เป็นสิ่งที่บ่งบอกให้ทราบถึงบุคลิกภาพของบุคคล และแบบสำรวจความสนใจในอาชีพ คือ แบบสำรวจบุคลิกภาพ นั่นเอง

Holland ได้แบ่งประเภทของบุคลิกภาพของบุคคลภายนอกเป็น 6 ประเภท คือ

1. The Realistic Model คุณลักษณะของบุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้คือ มีลักษณะของความเป็นผู้ชาย แข็งแรง ไม่ชอบเข้าสังคม มีความก้าวร้าว มีความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและทักษะเป็นอย่างดี แต่ขาดความสัมพันธ์ระหว่างสัญชาตญาณและทักษะ ชอบปัญหาที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้มักจะชอบอาชีพต่อไปนี้ คือ อาชีพด้านเทคนิค การบิน การก่อสร้าง

ช่างไฟฟ้า การประมง วิศวกรรมเครื่องกล ช่างต่อท่อประปา ช่างถ่ายรูป
พนักงานควบคุมเครื่องตัดกุดดิน พนักงานวิทยุ ช่างสำรวจ การเกษตร

2. The Intellectual Model บุคคลผู้มีบุคลิกภาพประเภทนี้ มีลักษณะ
ของผู้ชาย เข้าสังคมไม่ค่อยเป็น ชอบเก็บตัว ชอบคิดมากกว่าการกระทำ ชอบใช้
สติปัญญา มีค่านิยมและทัศนคติที่ไม่ค่อยตรงตามประเพณี บุคคลประเภทนี้ชอบอาชีพ
ที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เคมี บรรณารักษะ วารสารวิทยาศาสตร์ ธรณีวิทยา การ
วิจัยทางวิทยาศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา กายภาพศาสตร์ เขียนบทความทาง
วิทยาศาสตร์ และสัตวแพทย์

3. The Social Model บุคคลผู้มีบุคลิกภาพประเภทนี้ชอบการสังคม มีความ
รับผิดชอบ มีลักษณะของเพศหญิง ชอบทางด้านอักษรศาสตร์ การศาสนา มีความ
สัมพันธ์ระหว่างสังคม และ การใช้ทักษะเป็นอย่างดี ทลิ่งเลี้ยงวิธีการแก้ปัญหา
โดยใช้สติปัญญา ชอบกิจกรรมทางกายภาพ ชอบแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่น มีความสามารถ
ในการพูด ชอบอาชีพที่ช่วยเหลือผู้อื่น เช่น เป็นผู้ดูแลหรือผู้จัดการ โรงเรียน
นักจิตวิทยาคลินิก ตัวแทนของสวัสดิภาพทางสังคม นักสอนศาสนา ครู ผู้เชี่ยวชาญ
ทางด้านปัญหาเยาวชน ผู้ให้คำปรึกษาหารือ ครูพลศึกษา ผู้ควบคุมดูแลสนามกีฬา
หรือสนามเด็กเล่น จิตแพทย์ นักพูด

4. The Conventional Model บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบนี้ชอบรูปแบบทาง
ภาษา และกิจกรรมเกี่ยวกับตัวเลข ชอบบทบาทของการเป็นผู้อยู่ใต้งานกับบัญชา
ทลิ่งเลี้ยงสถานการณ์ที่กำกวม และการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่น ชอบการกระทำ
ตามระเบียบแบบแผน ผู้ดูแลรักษาหนังสือ ผู้ตรวจเงิน ผู้ประเมินราคา พนักงาน
ชวเลข นักวิเคราะห์การเงิน ผู้ควบคุมการสำรวจ พนักงานบัญชี ผู้จัดการการค้า
และการขนส่ง

5. The Enterprising Model บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้จะมีลักษณะ
ของเพศชาย มีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการโฆษณา มีลักษณะเป็นคนเด่น แข็งแรง
ไม่ค่อยชอบใช้สติปัญญา ชอบงานที่ได้แสดงออก และชอบเป็นผู้นำ มีความก้าวร้าว
ทางคำพูด อาชีพที่บุคคลประเภทนี้ชอบ ได้แก่ งานด้านบริหารธุรกิจ พนักงานขาย
ผู้จัดการโรงแรม งานในภัตตาคาร นักเลี้ยงโชคค้ากำไร ผู้จัดการกีฬา ผู้ขายหุ้น
และขายสินค้า ผู้อำนวยการโทรทัศน์ นายหน้าขายของที่ท่องเที่ยวไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. The Artistic Model บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้ ไม่ชอบการเข้าสังคม มีความต้องการที่จะแสดงออกตามแบบเฉพาะของตน ไม่ต้องเหมือนหรือตามอย่างผู้อื่น มีบทบาทของผู้หญิง มีความทรมานจากความไม่สงบของอารมณ์บ่อยๆ ชอบถ่ายทอดปัญหาสิ่งแวดล้อมออกมา โดยการแสดงออกทางศิลปะ อาชีพที่บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทนี้ชอบ ได้แก่ ผู้จำหน่ายผลงานทางศิลปะ นักเขียน นักเขียนการ์ตูน พาณิชยศิลป์ นักประพันธ์เพลง นักร้อง ผู้สอนการแสดง นักเขียนที่ไม่ประจำอยู่ในสำนักงานหนังสือพิมพ์ ผู้เรียบเรียงเสียงประสานดนตรี นักดนตรี คนเขียนบทละคร นักกวี ผู้จัดเวที ผู้ควบคุมวงดนตรี

ประเภทของสิ่งแวดล้อมที่ Holland แบ่งไว้มี 6 ประเภท ซึ่งสอดคล้องกับประเภทของบุคลิกภาพ คือ

1. The Realistic Environment สิ่งแวดล้อมประเภทนี้มีลักษณะที่เป็นรูปธรรม เช่น งานที่ใช้ทักษะทางจักรกล งานที่ต้องใช้กำลังกาย งานกลางแจ้ง งานที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมประเภทนี้ เช่น ช่างเทคนิค ช่างไฟฟ้า งานก่อสร้าง การเกษตร สถานที่ที่จัดอยู่ในสิ่งแวดล้อมประเภทนี้ เช่น สถานีเติมน้ำมัน ร้านค้า เครื่องจักร ฟาร์ม สถานที่ก่อสร้างและร้านตัดผม

2. The Intellectual Environment สิ่งแวดล้อมประเภทนี้แสดงลักษณะที่เป็นนามธรรม งานที่ต้องใช้ความสามารถ งานสร้างสรรค์ อันเป็นผลมาจากความคิดและสติปัญญา ใช้ความสามารถทางสติปัญญามากกว่าการใช้ฝีมือ สิ่งที่เหมาะสมสำหรับงานในสิ่งแวดล้อมประเภทนี้ คือ ความสามารถในการเขียน งานที่จัดอยู่ในสิ่งแวดล้อมประเภทนี้ เช่น วิศวกร มนุษยวิทยา นักชีววิทยา นักพฤกษศาสตร์ นักวิจัยในห้องทดลอง นักวินิจฉัยโรคในโรงพยาบาลหรือคลินิก งานห้องสมุด งานวิจัยเครื่องจักร นักคำนวณ สถานที่ที่จัดอยู่ในสิ่งแวดล้อมประเภทนี้ เช่น ห้องทดลอง วิจัย ห้องวินิจฉัยโรคในโรงพยาบาลหรือคลินิก ห้องอ่านหนังสือ และที่ทำงานที่มีหนังสือวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด

3. The Social Environment สิ่งแวดล้อมประเภทนี้แสดงลักษณะงานที่ต้องการความสามารถในการแปลความหมาย และแก้ไขพฤติกรรมของมนุษย์ สนใจในการสื่อสารกับผู้อื่น งานที่จัดอยู่ในสิ่งแวดล้อมประเภทนี้ได้แก่ ผู้จัดการโรงเรียน นักจิตวิทยาคลินิก ตัวแทนสวัสดิภาพทางสังคม ครูนักสอนศาสนา สถานที่ที่จัดอยู่ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งแวดล้อมประเภทนี้ เช่น โรงเรียนหรือวิทยาลัย สำนักงานบริการให้คำปรึกษา
ทนาย หรือ สถานบริการสัมภาระเพื่อการบำบัด โรงพยาบาลโรคจิต วัด สำนักงานทาง
การศึกษา และศูนย์ฝึกผจญภัยอนิจ.

4. The Conventional Environment สิ่งแวดล้อมประเภทนี้แสดงลักษณะ
งานที่ต้องใช้กระบวนการทางภาษา และการคำนวณ เช่น งานธนาคาร ผู้ดูแล
หนังสือ ผู้ตรวจเงิน ผู้ประเมินราคา พนักงานชวเลข นักวิเคราะห์การเงิน
ผู้ควบคุมการสำรวจ พนักงานบัญชี ผู้เชี่ยวชาญการควบคุมคุณภาพ สถานที่ที่จัดอยู่
ในสิ่งแวดล้อมประเภทนี้ ได้แก่ ธนาคาร บริษัท ที่ทำการไปรษณีย์ ห้องเอกสาร
และสำนักงานธุรกิจ.

5. The Enterprising Environment สิ่งแวดล้อมประเภทนี้แสดงลักษณะ
งานที่ต้องใช้ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการโฆษณา ชักชวน และแนะนำ
ผู้อื่น ได้แก่ งานบริหารธุรกิจ ผู้ขาย ผู้จัดการโรงแรม ประชาสัมพันธ์ของโรงงาน
อุตสาหกรรม สถานที่ทำงานที่จัดอยู่ในสิ่งแวดล้อมประเภทนี้ ได้แก่ ยานพาหนะ
สำนักงานที่ดิน ที่ชุมนุมทางการเมือง และสำนักงานนายหน้าแจ้งความ

6. The Artistic Environment สิ่งแวดล้อมประเภทนี้แสดงลักษณะงาน
ที่ต้องการการแปลความหมาย หรือการสร้างสรรค์รูปแบบของศิลปะ ตลอดจนรสนิยม
ความรู้สึก และจินตนาการ และต้องการความสามารถในการวาดเส้น ใช้ความรู้สึก
และอารมณ์ในการแก้ปัญหา สถานที่ทำงานที่จัดอยู่ในสิ่งแวดล้อมประเภทนี้ ได้แก่
สถานที่ซ้อมและแสดงละคร สถานที่แสดงดนตรี ห้องเต้นรำ ห้องเขียนหนังสือ และ
ห้องสมุด

เมื่อพิจารณาทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland แล้ว ผมจะมองเห็นแนวทาง
ของการเลือกอาชีพได้ว่า ถ้าบุคคลใดต้องการจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง
เพื่อให้เกิดความพอใจในอาชีพ ความมั่นคง ในอาชีพแล้ว บุคคลนั้นก็ควรจะพิจารณา
อาชีพที่มีลักษณะงานและสิ่งแวดล้อมของงานที่สอดคล้องและเหมาะสมกับลักษณะของ
ตนเอง⁵⁷

ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของ Williamson's Traits and Factors Theory (อ้างใน เพ็ญศรี จินตาคักดี ; อ้างอิงมาจาก Williamson, 1937) เป็นศูนย์กลางแนวคิดในการให้คำปรึกษา โดยเน้นลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพ ดังนั้น Williamson จึงตั้งชื่อทฤษฎีการเลือกอาชีพของเขาว่า "ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพ" ซึ่งมีความเชื่อว่า "อาชีพของบุคคลมิใช่การลองผิดลองถูก แต่ต้องใช้ความคิดในการวินิจฉัยวิเคราะห์อย่างดี" และทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากแนวคิดของจิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคลและจิตวิทยาประยุกต์ ที่กล่าวว่า แต่ละบุคคลประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญหลายประการ เช่น ความสามารถ ความถนัด เชื้อชาติ อายุ ความสนใจ ค่านิยม ความต้องการ และบุคลิกภาพ สำหรับการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลนั้น แต่ละบุคคลจะเลือกอาชีพโดยพิจารณา ลักษณะของอาชีพประกอบการพิจารณาถึงลักษณะของตนเอง พร้อมทั้งจะพิจารณาความต้องการของ ตลาดแรงงาน เวลาและทุนทรัพย์ที่จะใช้เตรียมตัวประกอบอาชีพ

สำหรับ "หลักการเลือกอาชีพ" ของทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพนี้ สอดคล้องกับหลักการเลือกอาชีพของพาร์สัน ซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 ประการ คือ การวิเคราะห์อาชีพ โดยบุคคลจะต้องแสวงหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลาและทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ รายได้ ความมั่นคง และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ และประการที่สาม คือ การใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

โดยสรุป ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพ เป็นทฤษฎีการเลือกอาชีพที่มีหลักการพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. บุคคลแต่ละคนที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากบุคคลอื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวสามารถสังเกต วัด และจัดจำแนกได้
2. อาชีพแต่ละอาชีพ ต้องการผู้ประกอบการที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป
3. การแนะแนวอาชีพ ควรเป็นกระบวนการที่จัดวางตัวบุคคลและงานให้เข้าคู่กัน หรือสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม⁵⁸

สรุป การเลือกประกอบอาชีพนั้นนักเรียนที่มีอายุ 17 ปีขึ้นไป จะเป็นช่วงอายุที่มี
 ค่านิยมของตนเอง เริ่มคิดถึงอาชีพที่ตนเองจะต้องออกไปทำอย่างจริงจัง และการเลือกอาชีพ
 นั้นจะเลือกเพื่อสนองความต้องการและความเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อให้ตนเองเกิด
 ความพึงพอใจ การที่บุคคลสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับความรู้ ความ
 สามารถ และความสนใจในตนเองนี้ นับว่าเป็นความยุ่งยากให้แก่ผู้ที่ต้องการเลือกอาชีพอย่าง
 ยิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹ สุรางค์ จันทรเอม, จิตวิทยาทั่วไป พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

² สัทธิโชค วรานุสันติกุล, จิตวิทยาสังคม กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2525.

³ วารินทร์ สายโอบเอื้อ, จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517.

⁴ ถวิล ธาราโกชน์, จิตวิทยาสังคม พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2524.

⁵ พิวรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

⁶ ศักดิ์ สุนทรเสณี, เจตคติ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2531.

⁷ สงวน สุทธิเลิศอรณ, ชุดการสอนจิตวิทยาสังคม กรุงเทพมหานคร : เกรียงศักดิ์การพิมพ์, 2525.

⁸ พรณี ช. เจนจิต, จิตวิทยาการเรียนการสอน (จิตวิทยาการศึกษาสำหรับครูในชั้นเรียน) พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์การพิมพ์, 2523.

⁹ Good, Carter V. Dictionary of Education New York : McGraw-Hill Book Co., 1973.

¹⁰ ศศิธร พันธุ์เมธิศว์, "ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรค วัณโรคติดต่อ," วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

¹¹ ประภาเพ็ญ สุวรรณ, ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

¹² ปิยศักดิ์ เทียนธวัช, "การศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2532 ในเขตการศึกษา 4 ต่อดัชนีชี้ผลสัมฤทธิ์," วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

¹³ ยุพิน อองคานนท์, "ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ," วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

¹⁴ สงวน สุทธิเลิศอรุณ, ชุดการสอนจิตวิทยาทางสังคม กรุงเทพฯ : เกรียงศักดิ์-การพิมพ์, 2525.

¹⁵ พรนิมล วรวิมลคุณพงศ์, จิตวิทยาสังคมร่วมสมัย เชียงใหม่ : โรงพิมพ์สยาม-ศึกษา, 2528.

¹⁶ นิวัฒน์ สันศิริ, "การเปรียบเทียบทัศนคติต่องานอาชีพระหว่างนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการและไม่ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี," วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

¹⁷ นิวัฒน์ สันศิริ, สิ่งที่ได้อ่านมาแล้ว, หน้า 14.

¹⁸ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร, 2527.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁹ไพจิตร ผักเจริญผล, ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม พิมพ์ครั้งที่ 2 ฝ่ายเอกสารตำราวิทยาลัยครูนครปฐม, 2529.

²⁰ไววัฒน์ สันศิริ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 25.

²¹Thurstone, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว.

²²Scott, William A. "Attitude Measurment," In the Handbook of Social Psychology ed. Massachusetta : Addison Wesley Publishing Co., 1968.

²³นพรัตน์ บุญสมบุรณ์เสกุล, "ทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีต่อวิชาพลศึกษา," ปริทัศน์นิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

²⁴นพรัตน์ บุญสมบุรณ์เสกุล, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว.

²⁵เหลียม บุญแก้ว, "พัฒนาการทางอาชีพและการเลือกอาชีพตามแนวความคิดของทฤษฎีคุณลักษณะ," พิชญ์ (มิถุนายน - กันยายน, 2525).

²⁶พรพรรณราย ทวีทรัพย์ประภา, "มนุษย์สัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน," วารสารการศึกษา มีนาคม, 2527.

²⁷อารี เพชรผุด, "อิทธิพลทางสถาบันทางสังคมที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยพุทธและเด็กไทยมุสลิม ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช," วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2520. (อัครสำเนา)

²⁸ ประยูร ศรีประสาธน์ และศิริพรรณ ชุ่มนม, เอกสารการสอน ชุดวิชาการจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ หน่วยที่ 12. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

²⁹ ประยูร ศรีประสาธน์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว.

³⁰ ศรีสง่า กรรณสูตร และ สาโรช บัวศรี, การศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

³¹ บรรพต วีระลัย, ทัศนะเกี่ยวกับสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์โดยสังเขป กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.

³² ปราโมทย์ เจนการ, "การศึกษาอบรมกับการเป็นผู้ประกอบการ," กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

³³ วีระ ศรีวิลาส, บันไดสู่ผู้บริหาร กรุงเทพมหานคร : ซีเอคยูเคชั่น, 2530.

³⁴ ไพฑูรย์ เครือแก้ว, ลักษณะสังคมไทย พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิช, 2518.

³⁵ วิชิต แสงทอง, "การศึกษากับความต้องการแรงงาน," กรมสามัญศึกษา, 2520.

³⁶ ศรีสง่า กรรณสูตร และสาโรช บัวศรี, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว.

³⁷ วันชัย มีกลาง, "ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ ความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติ และการได้รับการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาของนิสิตระดับอุดมศึกษา ในมหาวิทยาลัย," กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁸ อารง ชูชีพ, "ศึกษาพาที," สารพัฒนาหลักสูตร ปีที่ 13 ฉบับที่ 23 สิงหาคม 2536, หน้า 42-43.

³⁹ Allport, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว.

⁴⁰ สมปอง อึ้งสกุล, "แนวทางในการจัดแนะแนวอาชีพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา," ใน แนะแนว ปีที่ 20 ฉบับที่ 104 เมษายน-พฤษภาคม 2529, หน้า 28-30.

⁴¹ ประเสริฐ พรหมศร, "ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติ ต่ออาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจำการบุญ จังหวัดพิษณุโลก," ปริญญาานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2531.

⁴² วรณา พรหมบุรณย์, ยุทธศาสตร์ในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2526.

⁴³ ชม ภูมิภาค, "ทางไปสู่ความสำเร็จในชีวิตการทำงานและอาชีพ ของเยาวชน," บทความวิทยุกระจายเสียง ชุดการศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2528.

⁴⁴ สัญญา จัดตานนท์, "การศึกษากับการประกอบอาชีพอิสระ," ปริญญาานิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

⁴⁵ เฉลียว สุวรรณกิติ, "แนวทางและนโยบายเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ," เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง การส่งเสริมการทำงานนอกระบบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2530.

⁴⁶ ดันย . เทียนวุฒิ, "ความเป็นผู้ประกอบการ," จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ ธันวาคม 2531, หน้า 26-30.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁴⁷บรรจง ชูสกุลชาติ, บทความทางวิชาการ พ.ศ. 2530-2533 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศที่กรุงเทพฯ, 2533.

⁴⁸สมปอง จันทรมานิตย์, "การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มเข้าร่วมกับไม่เข้าร่วมโครงการอาชีพอิสระโรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี," ปริทัศน์นิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533, หน้า 11.

⁴⁹สัญญา จัตตานนท์, "แนวโน้มของการประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย," สังคมศาสตร์ 2527, หน้า 11-22.

⁵⁰พิพรรณ อินทรศัพท์, "การดำเนินงานและการส่งเสริมการทำงานนอกระบบในเมือง," รายงานผลการสัมมนาระดับชาติ การส่งเสริมการมีงานทำนอกระบบในเมือง กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2531, หน้า 161-170.

⁵¹ประติษฐ์ ชาสมนัติ และผาสุก พงษ์ไพจิตร, "การประกอบอาชีพส่วนตัวในกรุงเทพมหานคร," ใน รายงานผลการสัมมนาแห่งชาติ การส่งเสริมการมีงานทำนอกระบบในเมือง กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2531, หน้า 82-102.

⁵²สุปราณี หนองพล และวิชัย โกสุวรรณจินดา, "ธุรกิจขนาดย่อม," อุตสาหกรรม-สาร ตุลาคม 2533, หน้า 15-18.

⁵³กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการวิเคราะห์คุณลักษณะบางประการของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.

⁵⁴ ศุวิมล ควรเจริญ, "การศึกษาแรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 11," วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535, หน้า 18-19.

⁵⁵ ศุวิมล ควรเจริญ, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 20-21.

⁵⁶ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์, "การศึกษามีปัจจัยที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี," วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535, หน้า 22-25.

⁵⁷ นิตยา ธรรมพันธ์ุ, "ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 โรงเรียนมัธยมของรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส," วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523, หน้า 24-27.

⁵⁸ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 19-22.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) ประเภทวิชาคหกรรม

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2538 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มอาชีวศึกษามหาคะวันออก จำนวน 740 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตัวอย่างประชากร

1. ขนาดตัวอย่าง กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ค่าขนาดตัวอย่าง ตามตาราง Krejcie และ Morgan (อ้างในไพศาล หวังพานิช) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน 5% โดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร ได้จำนวน 508 คน
2. ดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากทุกวิทยาลัย และทุกสาขาวิชา ตามจำนวนสัดส่วนกับประชากรของแต่ละสาขาวิชา ดังตารางที่ 1 ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ด้วยวิธีการจับฉลาก
3. กำหนดรหัสประจำตัวของผู้ตอบตามรายชื่อของนักเรียนที่จับฉลากได้ จัดทำเป็นทะเบียน โดยแยกเป็นแต่ละวิทยาลัย และแต่ละสาขาวิชา เพื่อแจกแบบวัดเจตคติและการติดตาม

ตารางที่ 1

จำนวนประชากรและตัวอย่าง จำแนกตามวิทยาลัยและสาขาวิชา

		ผ้าและเครื่องแต่งกาย		อาหารและโภชนาการ		คหกรรม-ศาสตร์ทั่วไป		รวม	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี	32	22	15	10	20	14	67	46
2	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี	60	42	42	29	40	28	142	99
3	วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา	30	21	30	21	22	15	82	57
4	วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา	18	12	55	38	15	10	88	60
5	วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี	17	11	58	40	22	15	97	68
6	วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท	-	-	-	-	26	18	26	18
7	วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง	9	6	19	13	20	14	48	33
8	วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี	23	15	28	19	29	20	80	54
9	วิทยาลัยเทคนิคปราชญ์บุรี	-	-	-	-	54	37	54	37
10	วิทยาลัยเทคนิคระยอง	11	7	30	21	15	10	56	38
	รวม	200	136	277	191	263	181	740	508

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรที่จะศึกษา

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระ จะส่งผลต่อองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ

1. ด้านเศรษฐกิจ
2. ด้านการยอมรับ
3. ด้านสภาพการทำงาน
4. ด้านความมั่นคง
5. ด้านความก้าวหน้า

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 สาขาวิชา จำแนกเป็น 3 สาขาวิชา ดังนี้

สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3 ขึ้นไป

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-2.99

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.5

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

เจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น
ประเภทวิชาคหกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนคหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระที่จะส่งผลต่อองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ

ด้านเศรษฐกิจ	22 ข้อ
ด้านการยอมรับ	24 ข้อ
ด้านสภาพการทำงาน	20 ข้อ
ด้านความก้าวหน้า	16 ข้อ
ด้านความมั่นคง	12 ข้อ
รวม	94 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้
ข้อความทางด้านนิมาน จะให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าระดับคะแนน	5
เห็นด้วย	ค่าระดับคะแนน	4
ไม่แน่ใจ	ค่าระดับคะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ค่าระดับคะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าระดับคะแนน	1

ข้อความทางด้านนิเสธ จะให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าระดับคะแนน	1
เห็นด้วย	ค่าระดับคะแนน	2
ไม่แน่ใจ	ค่าระดับคะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ค่าระดับคะแนน	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าระดับคะแนน	5

ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดเจตคติ

ในการสร้างแบบวัดเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ การเลือกอาชีพ การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอิสระ ลักษณะที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พึงประสงค์ต่อการประกอบอาชีพอิสระ รวมทั้งแนวคิดจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ

2. สร้างแบบวัดเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ โดยอาศัยทฤษฎี หลักการ และแนวคิดต่าง ๆ ข้อความจะเกี่ยวข้องกับความรู้ลึกทางด้านนิมาน (ด้านบวก) และด้านนิเสธ (ด้านลบ) ครอบคลุมถึงเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ ด้านการยอมรับ ด้านสภาพการทำงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านความมั่นคง จำนวน 124 ข้อ

3. นำแบบวัดเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านพิจารณาว่าข้อความนั้น ๆ เป็นข้อความทางด้านนิมาน (ด้านบวก) หรือด้านนิเสธ (ด้านลบ) หรือเป็นกลาง โดยมีรายนามผู้ทรงคุณวุฒิดังต่อไปนี้

ศ. บุญธรรม	กิจปรีดาวิสุทธิ	ผู้อำนวยการสถาบันการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยมหิดล
ศ. ประคอง	กรรณสูตร	อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ดร. วราพรณ	น้อยสุวรรณ	ศึกษานิเทศน์ กรมอาชีวศึกษา
รศ. อัมพิกา	นพสุวรรณ	รองอธิการบดี ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี
นางสุดา	สุทธารมย์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

4. ตัดข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านที่ระบุว่าเป็นกลางออก จำนวน 17 ข้อ เหลือ 107 ข้อ

5. นำแบบวัดเจตคติที่คัดเลือกไว้มาจัดเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

6. นำแบบวัดเจตคติที่ได้แก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อแก้ไขเนื้อหา ภาษาและสำนวนที่ใช้ และความเหมาะสมก่อนนำไปใช้

7. นำแบบวัดเจตคติที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับนักเรียนคหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ในวิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จำนวน 176 คน วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรีจำนวน 60 คน และวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำนวน 58 คน รวมทั้งสิ้น 294 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายข้อ ระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ และทดสอบความแตกต่างด้วยค่า t โดยพิจารณาค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ พิจารณาคัดเลือกข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป ได้ข้อความไว้ใช้เป็นแบบวัดเจตคติ 94 ข้อ

9. วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยนำคำตอบของข้อความที่เลือกไว้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ (α) ของแบบวัดทั้งฉบับ ได้ค่า เท่ากับ 0.88 นับว่าแบบวัดเจตคติฉบับนี้มีความเชื่อมั่น สามารถนำมาใช้ในการวัดเจตคติต่อกรประกอบอาชีพอิสระได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขออนุญาต และขอความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงอธิบดีกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้กรมอาชีวศึกษา แจง ไปยังวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคนิคที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 แห่ง
2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเทคนิคทั้ง 10 แห่ง โดยผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลา นัดหมายไปยังสถานศึกษา ก่อน เพื่อให้สถานศึกษาแจ้งนักเรียนที่มีรายชื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างทราบล่วงหน้า ผู้วิจัยได้เดินทางไปแจกและเก็บข้อมูลที่สถานศึกษา ทั้ง 10 แห่ง ด้วยตนเองตามกำหนดนัด
3. ผู้วิจัยได้แจกแบบวัดเจตคติต่อกรประกอบอาชีพอิสระ ตรงตามรายชื่อ และรหัสประจำตัวตามที่ได้จัดทำทะเบียนไว้ และได้อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ ก่อนให้นักเรียนตอบพร้อมกันและรอรับคืนเมื่อตอบเสร็จ
4. แบบวัดเจตคติแจกไป 508 ฉบับ ได้รับคืนมาครบตามจำนวน 508 ฉบับ ตรวจสอบความถูกต้องพบว่า ตอบครบสมบูรณ์ทั้ง 508 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จึงได้นำมาตรวจให้คะแนน และนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบวัดเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระที่กลุ่มตัวอย่างตอบเรียบร้อยแล้วมาดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนรายข้อ และแปลความหมายคะแนนดังนี้

ข้อความด้านบวก

คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

คะแนนระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ไม่แน่ใจ

คะแนนระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วย

คะแนนระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อความด้านลบ

คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง เห็นด้วย

คะแนนระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ไม่แน่ใจ

คะแนนระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

คะแนนระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนรายด้านและแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

คะแนนระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

คะแนนระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ไม่แน่ใจ

คะแนนระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วย

คะแนนระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมแบบวัดทั้งฉบับ โดยแปลความหมายของคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน 1.00 – 2.32 หมายถึง เจตคติที่ไม่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

คะแนน 2.33 – 3.65 หมายถึง ไม่น่าใจต่อการประกอบอาชีพอิสระ

คะแนน 3.66 – 5.00 หมายถึง เจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

4. เปรียบเทียบเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนคหกรรม จำแนกตามสาขาวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทดสอบความแตกต่างด้วยค่า F (F-test) และพิจารณาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Sheffe'

5. ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer)

เชิงอรรถ

¹ไพศาล ทวีงพานิช, วิธีการวิจัย กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตร-
วิชาชีพ ประเภทวิชาคหกรรมที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระและเปรียบเทียบเจตคติต่อการ
ประกอบอาชีพอิสระจำแนกตามสาขาวิชาที่เรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลการวิจัย ในรูปตารางประกอบคำบรรยายพร้อมทั้ง
สรุปผลจากตาราง

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นการนำเสนอผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นรายวิทยาลัย สาขาวิชา และระดับผลการ
เรียน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล ดังนี้

- 2.1 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
- 2.2 วิเคราะห์เจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามสาขา
วิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.3 เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตาม
สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์แยกตาม
ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษา สาขาวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน

ตารางที่ 2.

แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น (ปวช.) ปีที่ 3 ประเภท
วิชาคหกรรม จำแนกตามสถานศึกษา สาขาวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

	จำนวน	ร้อยละ
1.1 สถานศึกษา		
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี	46	9.06
วิทยาลัยอาชีวศึกษาสรรบุรี	99	19.49
วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา	57	1.22
วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา	60	11.81
วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี	66	12.99
วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท	18	3.54
วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง	33	6.50
วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี	54	10.63
วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี	37	7.28
วิทยาลัยเทคนิคระยอง	38	7.48
	508	
1.2 สาขาวิชา		
ผ้าและเครื่องแต่งกาย	136	26.77
อาหารและโภชนาการ	191	37.60
คหกรรมศาสตร์ทั่วไป	181	35.63
1.3 ระดับผลการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง (ตั้งแต่ 3.00)	124	24.41
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง (2.50 - 2.99)	212	41.73
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ (น้อยกว่า 2.50)	172	33.86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 508 คน จำแนกเป็น 3 สาขาวิชาคือ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการมีจำนวนนักเรียนมากที่สุด คือ 191 คน เท่ากับ 37.60% รองลงมาคือ สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป 181 คน เท่ากับ 35.63% สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีจำนวนนักเรียนน้อยที่สุดคือ 136 คน เท่ากับ 26.77% ส่วนระดับผลการเรียน ปรากฏว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลางมีจำนวนมากที่สุดคือ 212 คน คิดเป็น 41.73% รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ เท่ากับ 172 คน คิดเป็น 33.86% และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูงมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 124 คน คิดเป็น 24.41%

ตอนที่ 2

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ตารางที่ 3

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระซึ่งส่งผลต่อองค์ประกอบ

ด้านเศรษฐกิจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ข้อความนิมาน			
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้	3.99	0.65	เห็นด้วย
ผู้ที่มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถประกอบอาชีพอิสระได้	3.92	0.76	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	3.81	0.67	เห็นด้วย
อาชีพที่คาดหวังผลกำไรได้ คืออาชีพอิสระ	3.76	0.77	เห็นด้วย
อาชีพอิสระสามารถกำหนดต้นทุนในการดำเนินงานได้	3.71	0.80	เห็นด้วย

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ผลกำไรที่ได้จากการลงทุนในการประกอบอาชีพอิสระเพียงพอต่อการประกอบอาชีพอย่างมีความสุข	3.63	0.85	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างควมร่ำรวยได้	3.61	0.77	เห็นด้วย
อาชีพที่สามารถทำกำไรได้อย่างรวดเร็วคือ อาชีพอิสระ	3.58	0.80	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้สูง	3.56	0.73	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสร่ำรวยอย่างรวดเร็ว	3.50	0.83	เห็นด้วย
อาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนสูง คืออาชีพอิสระ	3.39	0.83	ไม่แน่ใจ
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีการเสี่ยงต่ำ	3.09	0.88	ไม่แน่ใจ
รายได้จากการประกอบอาชีพอิสระเป็นรายไดที่แน่นอน	2.94	0.90	ไม่แน่ใจ
ข้อความนิเสธ			
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน	2.31	0.83	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนสูงมาก	2.49	0.92	เห็นด้วย
อาชีพที่ต้องเสี่ยงต่อการขาดทุน คือ อาชีพอิสระ	2.54	0.94	ไม่แน่ใจ
ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยเมื่อประกอบอาชีพอิสระมีโอกาสยากจนลงได้	2.98	1.02	ไม่แน่ใจ
ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยคือผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ	3.19	0.92	ไม่แน่ใจ
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่น้อยไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	3.27	0.91	ไม่แน่ใจ
อาชีพที่มีรายได้ไม่น้อยคืออาชีพอิสระ	3.43	0.81	ไม่แน่ใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าการณ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ผู้ที่มีเงินทุนน้อยไม่สามารถประกอบอาชีพอิสระได้	3.45	0.98	ไม่แน่ใจ
รายได้จากการประกอบอาชีพอิสระไม่สามารถสร้างฐานะให้ร่ำรวยได้	3.53	0.91	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	3.35	0.28	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 3 พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จะส่งผลต่อด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ แต่เมื่อพิจารณารายข้อในด้านนิมานพบว่านักเรียนกลุ่มนี้เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.99$ ระดับรองลงมาคือ ผู้มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.92$ และอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.81$ นอกจากนี้ทางด้านนิเสธ นักเรียนกลุ่มนี้มีความคิดเห็นด้วยว่า อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 2.31$ ระดับต่อมาก็คือ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนสูงมาก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.49$

ตารางที่ 4

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียน
ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระซึ่งส่งผลต่อองค์ประกอบ

ด้านการยอมรับ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ข้อความด้านนิมิต			
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่น ในตนเอง	4.27	0.65	เห็นด้วย
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่หลักในการแก้ ปัญหา	4.27	0.64	เห็นด้วย
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องมีความคิดริเริ่มและกล้า รับผิดชอบต่อการริเริ่มต่าง ๆ	4.25	0.74	เห็นด้วย
สังคมยอมรับว่าการประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพ สุจริต	4.23	0.81	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระช่วยแก้ปัญหาการว่างงาน ได้	4.21	0.70	เห็นด้วย
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องไม่เบื่อง่ายและไม่ทอดทิ้ง เมื่อมีอุปสรรค	4.20	0.72	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องเอาใจลูกค้า	4.14	0.76	เห็นด้วย
ผู้ประกอบอาชีพอิสระมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ อันดีกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม	4.13	0.67	เห็นด้วย
ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องเป็นผู้ช่างสังเกต	4.12	0.69	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีความซื่อสัตย์กับลูกค้า	4.05	0.83	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียง เกียรติยศ ในสังคมได้	3.85	0.74	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระเหมาะสมกับสภาพสังคม ปัจจุบันมากกว่าอาชีพอื่น ๆ	3.66	0.86	เห็นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้านการยอมรับ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
สังคมยอมรับว่า การประกอบอาชีพอิสระทำให้มีฐานะดีกว่าการประกอบอาชีพอื่น	3.57	0.82	เห็นด้วย
ข้อความด้านนิเสธ			
ผู้ประกอบการอิสระต้องมีความอดทนในการทำงานหนักได้	1.82	0.85	เห็นด้วย
ผู้ประกอบการอิสระ เป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความลำบากในการประกอบอาชีพ	1.91	0.89	เห็นด้วย
สังคมยกย่องผู้ประกอบการอิสระ เพราะเป็นคนที่ร่ำรวย	2.87	0.91	ไม่แน่ใจ
ผู้ประกอบการอิสระมักเป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของเงิน	3.09	0.98	ไม่แน่ใจ
ผู้ประกอบการอิสระ เป็นผู้มีโอกาสเอาเปรียบสังคมสูง	3.23	1.01	ไม่แน่ใจ
อาชีพอิสระ มักถูกมองว่าเป็นอาชีพที่เห็นแก่ตัว	3.29	1.03	ไม่แน่ใจ
คุณค่าของอาชีพอิสระดีค่าเป็นเงินตราเท่านั้น	3.33	0.97	ไม่แน่ใจ
อาชีพอิสระถูกมองว่าเป็นอาชีพที่ต่ำต้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ	3.35	1.16	ไม่แน่ใจ
ผู้ประกอบการอิสระถูกมองว่าเป็นบุคคลที่ไม่มีเกียรติ	3.44	1.05	ไม่แน่ใจ
สังคมไม่ยกย่องผู้ประกอบการอิสระ	3.47	1.05	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	3.64	0.28	เห็นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4 พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระจะส่งผลต่อการยอมรับ อยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายชื่อในด้านนิเสธ พบว่านักเรียนกลุ่มนี้เห็นด้วยว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีหลักในการแก้ปัญหา โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.27$ ระดับรองลงมาคือ ผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ ต้องมีความคิดริเริ่มและกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่างๆ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.25$ และสังคมนยอมรับว่าการประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพสุจริต มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.23$ ทางด้านนิเสธ นักเรียนกลุ่มนี้มีความคิดเห็นด้วยว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องมีความอดทนในการทำงานหนักได้ โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 1.82$ และผู้ประกอบอาชีพอิสระเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความลำบากในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.91$

ตารางที่ 5

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระซึ่งส่งผลต่อองค์ประกอบ

ด้านสภาพการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ข้อความด้านนิเสธ			
อาชีพอิสระช่วยฝึกให้รู้จักรับผิดชอบต่อการทำงาน	4.26	0.61	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องเรียนรู้และดัดแปลงวิธีการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา	4.23	0.64	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง	4.18	0.72	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถประกอบการในท้องถิ่นใด ๆ ก็ได้	4.17	0.67	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน	4.15	0.72	เห็นด้วย
อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีความเป็นตัวของตัวเอง	4.12	0.65	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถ	4.10	0.72	เห็นด้วย
อาชีพที่ต้องปรับปรุงอยู่เสมอ คืออาชีพอิสระ	4.00	0.80	เห็นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้านสภาพการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
การประกอบอาชีพอิสระทำให้รู้จักผู้ประกอบการอาชีพอื่น ๆ	3.98	0.68	เห็นด้วย
อาชีพที่สามารถทำได้ทุกสถานที่ คือการประกอบอาชีพอิสระ	3.98	0.75	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ทำได้ทุกโอกาส	3.94	0.78	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระสามารถดำเนินกิจการควบคู่กันได้หลายกิจการ	3.84	0.79	เห็นด้วย
การใช้เวลาในการประกอบอาชีพอิสระเป็นไปอย่างมีอิสระ	3.74	0.85	เห็นด้วย
ข้อความด้านนิเสธ			
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เห็นตื้นเขิน	2.28	0.87	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระต้องทนต่อคำวิจารณ์	2.38	0.91	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีกฎระเบียบในการปฏิบัติงานที่แน่นอน	2.54	1.05	ไม่แน่ใจ
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนัก	2.55	0.99	ไม่แน่ใจ
อาชีพที่มีความลำบากและเห็นตื้นเขินกว่าอาชีพอื่น ๆ คือ อาชีพอิสระ	2.75	1.03	ไม่แน่ใจ
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีอิสระเหมือนอาชีพอื่น ๆ	3.20	1.10	ไม่แน่ใจ
การประกอบอาชีพอิสระเป็นงานที่น่าเบื่อหน่าย	3.44	0.98	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	3.59	0.28	เห็นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 5 พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระจะส่งผลกระทบต่อด้านสภาพการทำงาน อยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายชื่อในด้านนิมมาน พบว่านักเรียนกลุ่มนี้เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระช่วยฝึกให้รู้จักรับผิดชอบต่อการทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.26$ ระดับรองลงมาคือ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องเรียนรู้และดัดแปลงวิธีการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.23$ และอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.18$ ทางด้านนิเสธ นักเรียนกลุ่มนี้มีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เห็นเด่นเห็น้อย โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 2.28$ และการประกอบอาชีพอิสระต้องทนต่อคำวิจารณ์ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.38$

ตารางที่ 6

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบ

ด้านความก้าวหน้า	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ข้อความด้านนิมมาน			
อาชีพอิสระสามารถขยายกิจการจากขนาดเล็กเป็นขนาดใหญ่ได้	4.42	0.58	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสบุกเบิกขยายกิจการได้ตลอดเวลา	4.11	0.68	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระสามารถก้าวหน้าในการทำงานได้	4.03	0.73	เห็นด้วย
อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้รู้จักเป็นผู้นำ	4.01	0.73	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระจะต้องหาช่องทางและโอกาสในการประกอบกิจการใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.00	0.77	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระสามารถสร้างชื่อเสียงในสังคมได้	4.00	0.70	เห็นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านความก้าวหน้า	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสเลื่อนสถานะทางสังคมได้	3.91	0.74	เห็นด้วย
อาชีพอิสระในปัจจุบันได้รับการสนับสนุนและยอมรับจากหลายหน่วยงาน	3.89	0.83	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้สังคมมีความเจริญ	3.87	0.78	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระเป็นธุรกิจที่สร้างฐานะได้ อย่างรวดเร็ว	3.73	0.80	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระทำให้มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น	3.68	0.80	เห็นด้วย
ข้อความด้านนิเสธ			
การประกอบอาชีพอิสระให้ก้าวหน้า ต้องรู้จัก ชิงไหวชิงพริบ	2.07	0.84	เห็นด้วย
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระต้องอดทนต่อการเสี่ยง โอกาสก้าวหน้าในการประกอบอาชีพอิสระ	2.10	0.90	เห็นด้วย
ไม่แน่นอน	2.68	0.93	ไม่แน่ใจ
ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพอิสระไม่ชัดเจน	2.75	0.96	ไม่แน่ใจ
การประกอบอาชีพอิสระเป็นการสร้างงานเฉพาะ ตนเท่านั้น	2.79	1.00	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	3.50	0.30	เห็นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 6 พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จะส่งผลต่อด้านความก้าวหน้าอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิมานพบว่านักเรียนกลุ่มนี้เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระสามารถขยายกิจการจากขนาดเล็กเป็นขนาดใหญ่ได้ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.42$ ระดับรองลงมาคือ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสบุกเบิกขยายกิจการได้ตลอดเวลามีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.11$ และการประกอบอาชีพอิสระสามารถก้าวหน้าในการทำงานได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.03$ ทางด้านนิเสธ นักเรียนกลุ่มนี้มีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าการประกอบอาชีพอิสระให้ก้าวหน้าต้องรู้จักชิงไหวชิงพริบ โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 2.07$ และการประกอบอาชีพอิสระต้องอดทนต่อการเสี่ยง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.10$

ตารางที่ 7

แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระซึ่งส่งผลต่อองค์ประกอบ

ด้านความมั่นคง	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ข้อความด้านนิมาน			
ความรู้ในประเพณีวิชาศรัทธาทุกสาขาสามารถสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพอิสระได้	4.17	0.68	เห็นด้วย
อาชีพอิสระสามารถให้ลูกหลานดำรงกิจการสืบทอดต่อไปได้	4.11	0.81	เห็นด้วย
อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มีรายได้หรือปัจจัยในการดำรงชีวิต	4.04	0.69	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงให้กับตนเองและครอบครัวได้	3.96	0.75	เห็นด้วย
การประกอบอาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มีบทบาทร่วมในสังคมที่อาศัยอยู่	3.96	0.72	เห็นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านความมั่นคง	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถดำเนินกิจการได้ยาวนานกว่าอาชีพอื่น	3.81	0.83	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีความปลอดภัย	3.54	0.84	เห็นด้วย
ข้อความด้านนิเสธ			
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีแต่ผู้ประกอบการต้องรู้จักปรับเปลี่ยน ซึ่งไหวซึ่งพริบ	2.01	0.85	เห็นด้วย
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง เพราะต้องเสี่ยงอยู่ตลอดเวลา	2.65	0.94	ไม่แน่ใจ
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคง	3.10	1.02	ไม่แน่ใจ
อาชีพอิสระไม่สามารถสร้างฐานะให้มั่นคงได้	3.26	1.05	ไม่แน่ใจ
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	3.28	1.04	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยรวม	3.49	0.38	เห็นด้วย

จากตารางที่ 7 พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จะส่งผลต่อด้านความมั่นคงอยู่ในระดับไม่แน่ใจ เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิเสธ พบว่านักเรียนกลุ่มนี้เห็นด้วยว่าความรู้ในประเพณีวิชาศกกรรมทุกสาขาส่งเสริมความมั่นคงในการประกอบอาชีพอิสระได้ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.17$ รองลงมาคือ อาชีพอิสระสามารถให้ลูกหลานดำรงกิจการสืบทอดต่อไปได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.11$ และอาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มีรายได้หรือปัจจัยในการดำรงชีวิต มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.04$ ทางด้านนิเสธ นักเรียนกลุ่มนี้มีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี แต่ผู้ประกอบการต้องรู้จักปรับเปลี่ยน ซึ่งไหวซึ่งพริบ โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 2.01$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การวิเคราะห์เจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

ตารางที่ 8

แสดงระดับความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพอิสระที่มีต่อด้านต่าง ๆ รวม 5 ด้าน

ที่		N = 508		ระดับ ความคิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านการยอมรับ	3.64	0.28	เห็นด้วย
2	ด้านสภาพการทำงาน	3.59	0.28	เห็นด้วย
3	ด้านความก้าวหน้า	3.50	0.30	เห็นด้วย
4	ด้านความมั่นคง	3.49	0.38	ไม่แน่ใจ
5	ด้านเศรษฐกิจ	3.35	0.28	ไม่แน่ใจ
	ค่าเฉลี่ยรวม	3.52	0.22	ไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้ พบว่านักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระส่งผลที่ดีทั้งด้านการยอมรับ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.64$ ด้านสภาพการทำงาน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.59$ และด้านความก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.50$ ทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย

สำหรับความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระซึ่งส่งผลทางด้านเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 3.35$ และด้านความมั่นคง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.49$ ทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่านักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับไม่แน่ใจ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.52$ แสดงว่านักเรียนไม่มีความมั่นใจในการประกอบอาชีพอิสระ

2.3 วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามสาขาวิชา

ตารางที่ 9

แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

จำแนกตามสาขาวิชา

ด้านเศรษฐกิจ	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		ศทกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านเนมาน						
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้	3.99	0.66	3.99	0.59	3.99	0.70
ผู้ที่มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถประกอบอาชีพอิสระได้	3.91	0.75	3.88	0.70	3.96	0.82
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	3.88	0.68	3.80	3.67	3.76	0.66
อาชีพที่คาดหวังผลกำไรได้ คืออาชีพอิสระ	3.79	0.76	3.73	0.75	3.77	0.79
อาชีพอิสระสามารถกำหนดต้นทุนในการดำเนินงานได้	3.69	0.77	3.69	0.80	3.75	0.82
ผลกำไรที่ได้จากการลงทุนในการประกอบอาชีพอิสระเพียงพอต่อการประกอบอาชีพอิสระอย่างมีความสุข	3.63	0.77	3.55	0.87	3.71	0.89
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างควมร่ำรวยได้	3.57	0.80	3.59	0.76	3.66	0.76
อาชีพที่สามารถทำกำไรได้อย่างรวดเร็ว คืออาชีพอิสระ	3.65	0.72	3.59	0.75	3.52	0.89
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้สูง	3.38	0.67	3.52	0.71	3.51	0.78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจ	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสร่ำรวยอย่างรวดเร็ว	3.46	0.88	3.51	0.79	3.51	0.84
อาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนสูง คืออาชีพอิสระ	3.41	0.84	3.39	0.74	3.36	0.92
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีการเสี่ยงต่ำ	3.10	0.83	3.06	0.86	3.13	0.94
รายได้จากการประกอบอาชีพอิสระเป็นรายได้ที่แน่นอน	2.97	0.89	2.88	0.90	2.97	0.92
ข้อความด้านนิเสธ						
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน	2.35	0.93	2.27	0.74	2.31	0.85
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนสูงมาก	2.51	0.90	2.41	0.92	2.55	0.94
อาชีพที่ต้องเสี่ยงต่อการขาดทุน คืออาชีพอิสระ	2.55	0.89	2.45	0.89	2.64	1.03
ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยเมื่อประกอบอาชีพอิสระ มีโอกาสยากจนลงได้	3.02	1.00	2.90	1.01	3.04	1.04
ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยคือผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ	3.18	0.87	3.26	0.91	3.13	0.97
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่น้อยไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	3.33	0.89	3.26	0.89	3.25	0.94
อาชีพที่มีรายได้ไม่น้อยคืออาชีพอิสระ	3.45	0.80	3.40	0.82	3.45	0.82
ผู้ที่มีเงินทนน้อยไม่สามารถประกอบอาชีพอิสระ ได้	3.61	0.89	3.42	0.99	3.35	1.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจ	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
รายได้จากการประกอบอาชีพอิสระไม่สามารถสร้างฐานะให้ร่ำรวยได้	3.49	0.94	3.49	0.89	3.60	0.89
ค่าเฉลี่ยรวม	3.37	0.30	3.32	0.25	3.36	0.28

จากตารางที่ 9 พบว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระที่จะส่งผลต่อด้านเศรษฐกิจของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในระดับไม่แน่ใจ เมื่อพิจารณารายชื่อดังด้านนิทาน พบว่านักเรียนสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีความคิดเห็นตรงกันว่า อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.99$ ระดับรองลงมาคือ ผู้ที่มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ โดยมีค่าเฉลี่ยต่างกันคือ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.96$ รองลงมาคือ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.91$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 3.88$ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.88$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.80$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.76$

เมื่อพิจารณารายชื่อดังด้านนิเสธ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน โดยสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.27$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.31$ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย

มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.35$ และอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนสูงมาก สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีความเห็นเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.41$ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีความคิดเห็นไม่แน่ใจ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.51$ และ $\bar{X} = 2.55$ ตามลำดับ

ตารางที่ 10

แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

จำแนกสาขาวิชา

ด้านการยอมรับ	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิมิต						
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.34	0.66	4.15	0.67	4.35	0.60
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีหลักในการแก้ปัญหา	4.27	0.60	4.26	0.58	4.29	0.71
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องมีความคิดริเริ่มและกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่าง ๆ	4.24	0.82	4.21	0.67	4.29	0.75
สังคมยอมรับว่าการประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพสุจริต	4.12	0.84	4.16	0.81	4.13	0.79
การประกอบอาชีพอิสระช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้	4.34	0.61	4.15	0.74	4.19	0.72
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องไม่เบื่อง่ายและไม่ทอดทิ้งเมื่อมีอุปสรรค	4.30	0.72	4.11	0.70	4.23	0.73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้านการยอมรับ	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่ต้องเอาใจลูกค้า	4.11	0.84	4.12	0.65	4.19	0.81
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม	3.79	0.78	3.79	0.72	3.84	0.78
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระจะต้องเป็นผู้ช่างสังเกต	4.21	0.59	4.01	0.74	4.18	0.68
อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่ต้องมีความซื่อสัตย์กับลูกค้า	4.13	0.70	3.98	0.77	4.07	0.96
อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงเกียรติยศในสังคมได้	3.70	0.75	3.90	0.67	3.92	0.79
การประกอบอาชีพอิสระทำให้มีโอกาสได้รู้จักและพบปะบุคคลชั้นนำในสังคม	3.79	0.78	3.79	0.72	3.84	0.78
การประกอบอาชีพอิสระเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันมากกว่าอาชีพอื่น ๆ	3.71	0.76	3.60	0.95	3.68	0.83
สังคมยอมรับว่า การประกอบอาชีพอิสระทำให้มีฐานะดีกว่าการประกอบอาชีพอื่น	3.57	0.79	3.60	0.79	3.55	0.86
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระมักเป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของเงิน	4.01	0.90	3.84	1.02	3.88	1.00
สังคมยกย่องผู้ประกอบการอาชีพอิสระเพราะเป็นคนร่าเริง	2.79	0.85	2.84	0.88	2.97	0.97

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้านการยอมรับ	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิเสธ						
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องมีความอดทนในการทำงาน	1.79	0.90	1.86	0.82	1.80	0.85
ผู้ประกอบอาชีพอิสระเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความลำบากในการประกอบอาชีพ	1.89	0.92	1.93	0.86	1.90	0.90
ผู้ประกอบอาชีพอิสระเป็นผู้มีโอกาเสอาเปรียบสูง	3.29	0.98	3.22	0.96	3.19	1.09
อาชีพอิสระมักถูกมองว่าเป็นอาชีพที่เห็นแก่ตัว	3.24	1.05	3.24	0.99	3.37	1.06
คุณค่าของอาชีพอิสระดีค่าเป็นเงินตราเท่านั้น	3.29	0.99	3.30	0.94	3.39	0.99
อาชีพอิสระถูกมองว่าเป็นอาชีพที่ต่ำต้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ	3.43	1.06	3.27	1.19	3.38	1.21
ผู้ประกอบอาชีพอิสระถูกมองว่าเป็นบุคคลที่ไม่มีเกียรติ	3.52	1.03	3.52	1.00	3.29	1.10
สังคมไม่ยกย่องผู้ประกอบอาชีพอิสระ	3.63	1.01	3.42	1.02	3.39	1.11
ค่าเฉลี่ยรวม	3.67	0.27	3.61	0.27	3.66	0.29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 10 พบว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ที่จะส่งผลต่อการยอมรับของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิยาม พบว่านักเรียนกลุ่มนี้มีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าผู้ประกอบการอิสระต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.35$ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.34$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.15$ รองลงมาคือ การประกอบอาชีพอิสระช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.34$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.19$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.15$ และผู้ประกอบการอิสระต้องไม่เบื่อง่ายและไม่ท้อท้งเมื่อมีอุปสรรค สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.30$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.23$ และสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.11$

เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิเสธ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าผู้ประกอบการอิสระต้องมีความอดทนในการทำงานหนักได้ โดยสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.79$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.80$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.86$ และผู้ประกอบการอิสระเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความลำบากในการประกอบอาชีพ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 1.89$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.91$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.93$

ตารางที่ 11

แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

จำแนกตามสาขาวิชา

ด้านสภาพการทำงาน	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิมมาน						
อาชีพอิสระช่วยฝึกให้รู้จักรับผิดชอบต่อการ ทำงานของตนเอง	4.31	0.52	4.16	0.69	4.31	0.58
อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่ต้อง เรียนรู้และดัดแปลง วิธีการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา	4.32	0.59	4.15	0.68	4.24	0.63
อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง	4.29	0.68	4.01	0.76	4.27	0.68
อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่สามารถประกอบการ ในท้องถิ่นใด ๆ ก็ได้	4.24	0.61	4.13	0.75	4.17	0.63
อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน	4.13	0.76	4.13	0.69	4.17	0.71
อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีความเป็น ตัวของตัวเอง	4.11	0.64	4.10	0.70	4.16	0.62
อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถ	4.10	0.73	4.04	0.74	4.17	0.68
อาชีพที่ต้องปรับปรุงอยู่เสมอ คืออาชีพอิสระ	4.03	0.72	3.98	0.85	4.01	0.80
การประกอบอาชีพอิสระทำให้รู้จักผู้ประกอบการ อาชีพอื่น ๆ	3.99	0.65	3.92	0.71	4.04	0.68
อาชีพที่สามารถทำได้ทุกสถานที่ คือ การ ประกอบอาชีพอิสระ	4.02	0.67	3.96	0.81	3.96	0.73
อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่ทำได้ทุกโอกาส	3.99	0.73	3.93	0.80	3.91	0.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้านสภาพการทำงาน	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		ศทกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การประกอบอาชีพอิสระสามารถดำเนินกิจการ ควบคู่กันได้หลายกิจการ	3.82	0.86	3.85	0.76	3.85	0.77
การใช้เวลาในการประกอบอาชีพอิสระเป็นไป อย่างมีอิสระ	3.69	0.93	3.76	0.77	3.76	0.86
ข้อความด้านนี้						
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เห็นเด่นชัด	2.32	0.93	2.29	0.82	2.25	0.88
การประกอบอาชีพอิสระต้องทนต่อคำวิจารณ์	2.32	0.91	2.38	0.90	2.41	0.92
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีกฎระเบียบใน การปฏิบัติงานที่แน่นอน	2.58	1.09	2.59	1.09	2.46	1.00
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนัก	2.63	1.05	2.57	0.95	2.48	1.00
อาชีพที่มีความลำบากและเห็นเด่นชัดกว่า อาชีพอื่น ๆ คือ อาชีพอิสระ	2.81	1.07	2.68	1.00	2.78	1.03
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีอิสระเหมือนอาชีพ อื่น ๆ	3.23	1.05	3.13	1.12	3.27	1.10
การประกอบอาชีพอิสระเป็นงานที่น่าเบื่อหน่าย	3.52	0.93	3.45	0.96	3.38	1.04
ค่าเฉลี่ยรวม	3.62	0.27	3.56	0.29	3.60	0.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ที่จะส่งผลต่อด้านสภาพการทำงานของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้ในระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิมาน พบว่านักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่ต้องเรียนรู้และดัดแปลงวิธีการใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย คือ $\bar{X} = 4.32$ รองลงมาคือ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.24$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.15$ อาชีพอิสระ ช่วยฝึกให้รู้จักรับผิดชอบต่อการทำงานของตนเอง สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ $\bar{X} = 4.16$ และอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.29$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.27$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 4.10$

รายข้อด้านนิเสธ พบว่า

เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิเสธ พบว่านักเรียนกลุ่มนี้มีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เห็นเด่นเห็น้อย โดยสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.25$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.29$ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.32$ และการประกอบอาชีพอิสระต้องทนต่อคำวิจารณ์ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.32$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.38$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.41$

ตารางที่ 12
แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
จำแนกตามสาขาวิชา

ด้านความก้าวหน้า	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิมิต						
อาชีพอิสระสามารถขยายกิจการจากขนาดเล็กเป็นขนาดใหญ่ได้	4.43	0.57	4.42	0.59	4.40	0.58
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสบุกเบิก ขยายกิจการได้ตลอดเวลา	4.19	0.70	3.99	0.72	4.71	0.61
การประกอบอาชีพอิสระสามารถก้าวหน้าในการทำงานได้	3.97	0.79	4.05	0.69	4.05	0.72
อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้รู้จักเป็นผู้นำ	4.12	0.67	3.96	0.79	3.99	0.71
การประกอบอาชีพอิสระจะต้องหาช่องทางและโอกาสในการประกอบกิจการใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.05	0.71	3.96	0.78	4.01	0.80
การประกอบอาชีพอิสระสามารถสร้างชื่อเสียงในสังคมได้	4.01	0.74	3.97	0.70	4.04	0.69
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสเลื่อนสถานภาพทางสังคมได้	3.88	0.77	3.86	0.74	3.98	0.73
อาชีพอิสระในปัจจุบันได้รับการสนับสนุนและยอมรับจากหลายหน่วยงาน	3.86	0.70	3.92	0.70	3.87	0.78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ด้านความก้าวหน้า	ผ้าและเครื่อง แต่งกาย N = 136		อาหารและ โภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้สังคมมี						
ความเจริญ	3.88	0.78	3.84	0.77	3.88	0.80
การประกอบอาชีพอิสระเป็นธุรกิจที่สร้างฐานะ						
ได้อย่างรวดเร็ว	3.77	0.80	3.77	0.82	3.65	0.79
การประกอบอาชีพอิสระทำให้มีสถานะทาง						
เศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น	3.74	0.80	3.76	0.70	3.55	0.88
ข้อความด้านนิเสธ						
การประกอบอาชีพอิสระให้ก้าวหน้า ต้องรู้จัก						
ชิงไหวชิงพริบ	2.10	0.85	1.99	0.82	2.12	0.87
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องอดทนต่อการเสี่ยง	2.18	0.97	1.97	0.80	2.17	0.93
โอกาสก้าวหน้า ในการประกอบอาชีพอิสระ						
ไม่แน่นอน	2.73	0.93	2.59	0.92	2.73	0.92
ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพอิสระ						
ไม่ชัดเจน	2.74	0.85	2.66	0.98	2.86	1.01
การประกอบอาชีพอิสระเป็นการสร้างงาน						
เฉพาะตนเท่านั้น	2.93	1.07	2.68	0.93	2.80	1.01
ค่าเฉลี่ยรวม	3.54	0.29	3.46	0.29	3.52	0.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ที่จะส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้อยู่ในระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณาารายข้อด้านนิมาน พบว่านักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระสามารถขยายกิจการจากขนาดเล็กเป็นขนาดใหญ่ได้ โดยสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.43$ รองลงมาคือ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.42$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.40$ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสบุกเบิกขยายกิจการได้ตลอดเวลา สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.71$ รองลงมา สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.19$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.99$ และอาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้รู้จักเป็นผู้นำ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.12$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.99$ และสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.96$

เมื่อพิจารณาารายข้อด้านนิเสธ พบว่านักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพอิสระให้ก้าวหน้าต้องรู้จักชิงไหวชิงพริบ โดยสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 1.99$ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.10$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.12$ และผู้ประกอบการอิสระต้องอดทนต่อการเสี่ยง สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 1.97$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.17$ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.18$

ตารางที่ 13
แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
จำแนกตามสาขาวิชา

ด้านความมั่นคง	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิยาม						
ความรู้ในประเภทวิชาคหกรรมทุกสาขาสามารถสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพอิสระได้	4.16	0.73	4.19	0.64	4.16	0.68
อาชีพอิสระสามารถให้ลูกหลานดำรงกิจการสืบทอดต่อไปได้	4.18	0.88	4.12	1.83	4.06	0.74
อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มีรายได้หรือปัจจัยในการดำรงชีวิต	4.11	0.59	4.09	0.72	3.94	0.72
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงให้กับตนเองและครอบครัว	3.96	0.75	3.97	0.78	3.94	0.73
ภาคประกอบอาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มีบทบาทร่วมในสังคมที่อาศัยอยู่	3.95	0.72	4.00	0.70	3.92	0.74
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถดำเนินกิจการได้ยาวนานกว่าอาชีพอื่น	3.87	0.78	3.86	0.78	3.71	0.90
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีความปลอดภัย	3.43	0.89	3.58	0.82	3.59	0.81
ข้อความด้านนิเสธ						
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีแต่ผู้ประกอบการต้องรู้จักปรับเปลี่ยน ชิงไหวชิงพริบ	1.96	0.77	1.99	0.79	2.06	0.96

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านความมั่นคง	ผ้าและเครื่องแต่งกาย N = 136		อาหารและโภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคงนัก เพราะต้อง เสี่ยงอยู่ตลอดเวลา	2.75	0.90	2.58	0.92	2.64	0.98
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคง	3.21	0.99	2.97	1.03	3.17	1.02
อาชีพอิสระไม่สามารถสร้างฐานะให้มั่นคงได้	3.44	1.03	3.11	1.08	3.29	1.02
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอ ต่อการดำรงชีวิต	3.33	1.04	3.16	1.08	3.38	0.99
ค่าเฉลี่ยรวม	3.53	0.36	3.47	0.38	3.49	0.39

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ที่จะส่งผลต่อด้านความมั่นคงของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้อยู่ในระดับไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิมาน พบว่านักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระสามารถให้ลูกหลานดำรงกิจการสืบทอดต่อไปได้ โดยสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.18$ รองลงมาคือ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.12$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.06$ ความรู้ในประเภทวิชาคหกรรมทุกสาขาสามารถสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพอิสระได้ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.19$ ส่วนสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย และสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีความคิดเห็นตรงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ $\bar{X} = 4.16$ และอาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มีรายได้หรือปัจจัยในการดำรงชีวิต สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$\bar{X} = 4.11$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.09$ และสาขาคหกรรมศาสตร์
ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.94$

เมื่อพิจารณารายชื่อด้านนิเสธ พบว่านักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระ
เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี แต่ผู้ประกอบการต้องรู้จักปรับเปลี่ยน ซึ่งไหวเชิงพริบ โดยสาขาวิชาผ้า
และเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 1.96$ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ย
 $\bar{X} = 1.99$ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.06$

2.4 เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

ตารางที่ 14

แสดงการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพอิสระทุกด้าน
จำแนกตามสาขาวิชา

ที่	รายด้าน	ผ้าและเครื่อง แต่งกาย N = 136		อาหารและ โภชนาการ N = 191		คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181		F	P
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	ด้านการยอมรับ	3.67	0.27	3.61	0.27	3.66	0.29	3.5608	.0291*
2	ด้านสภาพการทำงาน	3.62	0.27	3.56	0.29	3.60	0.28	2.8414	.0593
3	ด้านความก้าวหน้า	3.54	0.29	3.46	0.29	3.52	0.30	0.4345	.6478
4	ด้านความมั่นคง	3.53	0.36	3.47	0.38	3.49	0.39	0.5213	.5941
5	ด้านเศรษฐกิจ	3.37	0.30	3.32	0.25	3.36	0.28	2.2623	.1052
	รวม	3.55	0.21	3.49	0.20	3.53	0.23	3.4446	.0327*

*P < .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้ทุกสาขาวิชา มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับไม่มั่นใจ เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามสาขาวิชาแล้วพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.55$ รองลงมาคือ คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.53$ และคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 3.49$

นักเรียนสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย มีความคิดเห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระส่งผลที่ดีทางด้านการยอมรับ ด้านสภาพการทำงาน ด้านความก้าวหน้า ด้านความมั่นคง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ

นักเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีความคิดเห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระส่งผลที่ดี 3 ด้าน คือ ด้านการยอมรับ ด้านสภาพการทำงาน ด้านความก้าวหน้า โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนด้านความมั่นคงและด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ

นักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีความคิดเห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระส่งผลที่ดี 2 ด้าน คือ ด้านการยอมรับ ด้านสภาพการทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนด้านความก้าวหน้า ด้านความมั่นคง และด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ

เมื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระแล้ว พบว่านักเรียนทั้ง 3 สาขา มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณารายด้าน นักเรียนทั้ง 3 สาขา มีความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพอิสระส่งผลต่อการยอมรับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 3 สาขาวิชา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15
แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนรายคู่

สาขาวิชา	\bar{X}	ผ้าและเครื่อง แต่งกาย N = 136	คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป N = 181	อาหารและ โภชนาการ N = 191
ผ้าและเครื่องแต่งกาย	3.55	-	0.02	0.06*
คหกรรมศาสตร์ทั่วไป	3.53		-	0.04
อาหารและโภชนาการ	3.49			-

*P < .05

จากตารางที่ 15 เปรียบเทียบเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระจำแนกตามสาขาวิชา และทดสอบความแตกต่างรายคู่ พบว่านักเรียนสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกายกับนักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับรายคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.5 วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ 16

แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ด้านเศรษฐกิจ	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิมาน อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและ ครอบครัวได้	3.99	0.66	3.99	0.59	3.99	0.70
ผู้ที่มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถประกอบอาชีพอิสระ ได้	3.93	0.75	3.98	0.75	3.88	0.77
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	3.80	0.62	3.88	0.65	3.73	0.72
อาชีพที่คาดหวังผลกำไรได้ คืออาชีพอิสระ	3.76	0.70	3.82	0.80	3.69	0.77
อาชีพอิสระสามารถกำหนดต้นทุนในการดำเนินงานได้	3.68	0.79	3.72	0.76	3.73	0.85
ผลกำไรที่ได้จากการลงทุนในการประกอบอาชีพ อิสระเพียงพอต่อการประกอบอาชีพอิสระ อย่างมีความสุข	3.57	0.78	3.68	0.87	3.61	0.87
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างควมร่ำรวยได้	3.57	0.80	3.59	0.76	3.66	0.76
อาชีพที่สามารถทำกำไรได้อย่างรวดเร็ว คือ อาชีพอิสระ	3.56	0.79	3.65	0.79	3.52	0.81

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจ	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้สูง	3.38	0.67	3.52	0.71	3.51	0.78
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสร่ำรวยอย่างรวดเร็ว	3.35	0.81	3.62	0.79	3.45	0.88
อาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนสูง คืออาชีพอิสระ	3.33	0.73	3.41	0.89	3.41	0.83
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีการเสี่ยงต่ำ	2.95	0.86	3.17	0.90	3.10	0.86
รายได้จากการประกอบอาชีพอิสระเป็นรายได้ที่แน่นอน	2.77	0.83	2.97	0.97	3.02	0.86
ข้อความด้านนิเสธ						
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน	2.35	0.93	2.27	0.74	2.31	0.85
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนสูงมาก	2.55	0.93	2.48	0.96	2.45	0.87
อาชีพที่ต้องเสี่ยงต่อการขาดทุน คืออาชีพอิสระ	2.44	0.84	2.50	0.95	2.67	1.00
ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยเมื่อประกอบอาชีพอิสระมีโอกาสยากจนลงได้	2.98	1.01	3.06	1.02	2.90	1.01
ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยคือผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ	3.09	0.90	3.21	0.99	3.24	0.84
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่น้อยไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	3.41	0.79	3.25	0.93	3.20	0.96
อาชีพที่มีรายได้ไม่น้อยคืออาชีพอิสระ	3.51	0.67	3.42	0.88	3.39	0.83
ผู้ที่มีเงินทนน้อยไม่สามารถประกอบอาชีพอิสระได้	3.58	0.95	3.44	0.99	3.35	0.97

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจ	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
รายได้จากการประกอบอาชีพอิสระไม่สามารถ สร้างฐานะให้ร่ำรวยได้	3.73	0.87	3.52	0.89	3.38	0.93
ค่าเฉลี่ยรวม	3.34	0.26	3.38	0.29	3.32	0.27

จากตารางที่ 16 พบว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ จะส่งผลต่อด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณารายชื่อดังานี้มานั้น พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีความคิดเห็นตรงกัน ทั้ง 3 กลุ่ม ว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.99$ รองลงมาคือ ผู้ที่มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 3.98$ รองลงมาคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.93$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.88$ และอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.88$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.80$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.73$

เมื่อพิจารณารายชื่อดังานี้แล้ว พบว่านักเรียนมีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$\bar{X} = 2.27$ นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.31$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.35$ และเห็นด้วยว่าอาชีพที่ต้องเสี่ยงต่อการขาดทุน คืออาชีพอิสระ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.44$ นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.50$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.67$ ซึ่งอยู่ในระดับไม่แน่ใจทั้ง 2 กลุ่ม

ตารางที่ 17

แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ด้านการยอมรับ	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิมวน						
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่น ในตนเอง	4.39	0.54	4.33	0.66	4.13	0.68
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีหลักในการ แก้ปัญหา	4.36	0.58	4.27	0.70	4.22	0.59
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องมีความคิดริเริ่มและ กล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่าง ๆ	4.38	0.66	4.27	0.78	4.12	0.73
สังคมยอมรับว่าการประกอบอาชีพอิสระเป็น อาชีพสุจริต	4.24	0.76	4.21	0.88	4.24	0.75
การประกอบอาชีพอิสระช่วยแก้ปัญหาการ ว่างงานได้	4.22	0.70	4.24	0.74	4.19	0.67

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ด้านการยอมรับ	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องไม่เบื่อง่ายและ ไม่ทอดทิ้ง เมื่อมีอุปสรรค	4.27	0.76	4.20	0.77	4.16	0.63
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องเอาใจลูกค้า	4.23	0.68	4.18	0.80	4.03	0.76
ผู้ประกอบอาชีพอิสระมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ อันดีกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม	4.17	0.62	4.15	0.71	4.09	0.66
ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องเป็นผู้ช่างสังเกต	4.25	0.56	4.14	0.76	4.01	0.65
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีความซื่อสัตย์กับ ลูกค้า	4.09	0.80	4.08	0.88	3.99	0.78
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียง เกียรติยศ ในสังคมได้	3.85	0.68	3.92	0.79	3.77	0.71
การประกอบอาชีพอิสระทำให้มีโอกาสได้รู้จัก และพบปะบุคคลชั้นนำในสังคม	3.82	0.74	3.86	0.77	3.73	0.75
การประกอบอาชีพอิสระเหมาะสมกับสภาพสังคม ปัจจุบันมากกว่าอาชีพอื่น ๆ	3.62	0.89	3.75	0.86	3.56	0.82
สังคมยอมรับว่า การประกอบอาชีพอิสระทำให้ มีฐานะดีกว่าการประกอบอาชีพอื่น	3.53	0.75	3.60	0.87	3.57	0.80
ผู้ประกอบอาชีพอิสระมักเป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของ เงิน	1.71	0.83	1.83	0.90	1.89	0.79

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ด้านการยอมรับ	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
สังคมยกย่องผู้ประกอบการอาชีพอิสระเพราะเป็น คนร่ำรวย	2.94	0.90	2.87	0.96	3.83	0.85
ข้อความด้านนิเสธ ผู้ประกอบการอาชีพอิสระต้องมีความอดทนในการ ทำงาน	1.71	0.83	1.83	0.90	1.89	0.79
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อ ความลำบากในการประกอบอาชีพ	1.91	0.88	1.85	0.92	1.97	0.85
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระเป็นผู้มีโอกาสเอาเปรียบ สังคมสูง	3.17	0.93	3.25	1.07	3.26	1.01
อาชีพอิสระมักถูกมองว่าเป็นอาชีพที่เห็นแก่ตัว	3.27	0.96	3.26	1.11	3.33	0.98
คุณค่าของอาชีพอิสระตีค่าเป็นเงินตราเท่านั้น	3.46	0.81	3.32	1.03	3.25	0.99
อาชีพอิสระถูกมองว่าเป็นอาชีพที่ต่ำต้อยกว่า อาชีพอื่น ๆ	3.36	1.12	3.36	1.19	3.33	1.15
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระถูกมองว่าเป็นบุคคลที่ไม่มี เกียรติ	3.51	0.98	3.40	1.11	3.44	1.02
สังคมไม่ยกย่องผู้ประกอบการอาชีพอิสระ	3.46	0.98	3.47	1.11	3.47	1.03
ค่าเฉลี่ยรวม	3.68	0.26	3.65	0.29	3.60	0.27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 17 พบว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพ
อิสระ ที่จะส่งผลต่อด้านการยอมรับอยู่ในระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณาารายชื่อด้านนิมาน พบว่านักเรียนมีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าผู้ประกอบการ
อาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง
มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.39$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.33$
และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.13$ รองลงมาคือผู้ประกอบการ
อาชีพอิสระต้องมีความคิดริเริ่มและกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่างๆ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.38$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง
มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.27$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.12$
และผู้ประกอบการอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีหลักในการแก้ปัญหา นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
กลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.36$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย
 $\bar{X} = 4.27$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.22$

เมื่อพิจารณาารายชื่อด้านนิเสธ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าผู้ประกอบการ
อาชีพอิสระต้องมีความอดทนในการทำงานหนักได้ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่ม
สูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.71$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.83$
และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.89$ และผู้ประกอบการ
อิสระเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความลำบากในการประกอบอาชีพ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.85$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่า
เฉลี่ย $\bar{X} = 1.91$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.97$

ตารางที่ 18

แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ด้านสภาพการทำงาน	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิยาม						
อาชีพอิสระช่วยฝึกให้รู้จักรับผิดชอบต่อการทำงานของตนเอง	4.13	0.58	4.29	0.62	4.17	0.62
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องเรียนรู้และดัดแปลงวิธีการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา	4.28	0.59	4.27	0.67	4.14	0.64
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง	4.27	0.67	4.20	0.75	4.08	0.71
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถประกอบการในท้องถิ่นใด ๆ ก็ได้	4.19	0.63	4.20	0.72	4.12	0.65
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน	4.26	0.71	4.12	0.74	4.09	0.60
อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีความเป็นตัวของตัวเอง	4.16	0.66	4.17	0.65	4.04	0.66
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ทำทลายความสามารถ	4.23	0.65	4.09	0.76	4.02	0.70
อาชีพที่ต้องปรับปรุงอยู่เสมอ คืออาชีพอิสระ	4.05	0.76	4.09	0.78	3.86	0.83
การประกอบอาชีพอิสระทำให้รู้จักผู้ประกอบการอาชีพอื่น ๆ	4.08	0.62	3.99	0.77	3.90	0.61
อาชีพที่สามารถทำได้ทุกสถานที่ คือ การประกอบอาชีพอิสระ	3.95	0.75	4.06	0.79	3.89	0.68

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ด้านสภาพการทำงาน	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ทำได้ทุกโอกาส	3.94	0.77	3.96	0.84	3.92	0.71
การประกอบอาชีพอิสระสามารถดำเนินกิจการ ควบคู่กันได้หลายกิจการ	3.94	0.75	3.85	0.85	3.76	0.73
การใช้เวลาในการประกอบอาชีพอิสระเป็นไป อย่างมีอิสระ	3.74	0.85	3.74	0.90	3.76	0.78
ข้อความด้านนิเสธ						
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เห็นตเห็นน้อย	2.23	0.85	2.28	0.88	2.32	0.89
การประกอบอาชีพอิสระต้องทนต่อคำวิจารณ์	2.23	0.80	2.37	0.92	2.49	0.96
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีกฎระเบียบในการ ปฏิบัติงานที่แน่นอน	2.65	1.07	2.49	1.06	2.53	1.04
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องทำงานหนัก	2.56	0.95	2.50	1.07	2.62	0.93
อาชีพที่มีความลำบากและเห็นตเห็นน้อยกว่าอาชีพ อื่น ๆ คือ อาชีพอิสระ	2.77	0.94	2.74	1.07	2.75	1.04
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีอิสระเหมือนอาชีพ อื่น ๆ	3.33	0.99	3.17	1.16	3.16	1.09
การประกอบอาชีพอิสระเป็นงานที่น่าเบื่อหน่าย	3.41	0.94	3.45	1.05	3.45	0.93
ค่าเฉลี่ยรวม	3.63	0.27	3.60	0.31	3.55	0.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 18 พบว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ที่จะส่งผลต่อด้านสภาพการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิมาน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องเรียนรู้และดัดแปลงวิธีการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.28$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.27$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.14$ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.27$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.20$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.08$ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.26$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.12$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.09$

เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิเสธ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เห็นดเห็น้อย โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.23$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.28$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.32$ และการประกอบอาชีพอิสระต้องทนต่อคำวิจารณ์ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.23$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.37$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.49$

ตารางที่ 19

แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ด้านความก้าวหน้า	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิมิต						
อาชีพอิสระสามารถขยายกิจการจากขนาดเล็ก เป็นขนาดใหญ่ได้	4.47	0.53	4.43	0.61	4.36	0.57
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสบุกเบิกขยาย กิจการได้ตลอดเวลา	4.10	0.68	4.16	0.67	4.05	0.70
การประกอบอาชีพอิสระสามารถก้าวหน้าใน การทำงานได้	4.06	0.73	4.03	0.74	3.99	0.71
อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้รู้จักเป็นผู้นำ	4.10	0.68	4.02	0.74	3.94	0.75
การประกอบอาชีพอิสระจะต้องหาช่องทางและ และโอกาสในการประกอบกิจการใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.05	0.68	4.00	0.84	3.98	0.74
การประกอบอาชีพอิสระสามารถสร้างชื่อเสียง ในสังคมได้	4.01	0.64	4.04	0.72	3.95	0.72
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสเลื่อนสถานภาพ ทางสังคมได้	3.93	0.75	3.95	0.71	3.84	0.78
อาชีพอิสระในปัจจุบันได้รับการสนับสนุนและ ยอมรับจากหลายหน่วยงาน	3.91	0.69	3.87	0.76	3.88	0.72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ด้านความก้าวหน้า	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้สังคมมีความ เจริญ	3.81	0.84	3.95	0.75	3.81	0.78
การประกอบอาชีพอิสระ เป็นธุรกิจที่สร้างฐานะ ได้อย่างรวดเร็ว	3.71	0.81	3.76	0.80	3.70	0.80
การประกอบอาชีพอิสระทำให้มีสถานะทาง เศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น	3.59	0.79	3.72	0.84	3.98	0.74
ข้อความด้านนิเสธ						
การประกอบอาชีพอิสระให้ก้าวหน้า ต้องรู้จัก ชิงไหวชิงพริบ	1.96	0.76	2.06	0.82	2.16	0.92
ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องอดทนต่อการเสี่ยง โอกาสก้าวหน้าในการประกอบอาชีพอิสระ	2.01	0.79	2.07	0.93	2.20	0.92
ไม่แน่นอน	2.69	0.88	2.70	0.98	2.65	0.90
ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพอิสระไม่ ชัดเจน	2.77	0.91	2.67	0.80	2.84	0.95
การประกอบอาชีพอิสระเป็นการสร้างงาน เฉพาะตนเท่านั้น	2.99	1.00	2.74	1.01	2.70	0.97
ค่าเฉลี่ยรวม	3.51	0.30	3.51	0.30	3.48	0.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 19 พบว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ที่จะส่งผลต่อด้านความก้าวหน้าอยู่ในระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิมาน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระสามารถขยายกิจการจากขนาดเล็กเป็นขนาดใหญ่ได้ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.47$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.43$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.36$ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสบุกเบิกขยายกิจการได้ตลอดเวลา นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.16$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.10$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.02$ และอาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้รู้จักเป็นผู้นำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.10$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.02$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.94$

เมื่อพิจารณารายข้อด้านนิเสธ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าการประกอบอาชีพอิสระให้ก้าวหน้าต้องรู้จักชิงไหวชิงพริบ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.96$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.06$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.16$ และการประกอบอาชีพอิสระต้องอดทนต่อการเสี่ยง โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.01$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.07$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.20$

ตารางที่ 20
แสดงระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ด้านความมั่นคง	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิมมาน ความรู้ในประเภทวิชาคหกรรมทุกสาขา สามารถสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพ อิสระได้	4.19	0.69	4.17	0.69	4.17	0.66
อาชีพอิสระสามารถให้ลูกหลานดำรงกิจการ สืบทอดต่อไปได้	4.12	0.81	4.15	0.79	4.06	0.84
อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มีรายได้หรือมีปัจจัย ในการดำรงชีวิต	4.05	0.67	4.07	0.73	4.01	0.65
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงให้กับ ตนเองและครอบครัว	3.98	0.67	3.99	0.82	3.90	0.72
กาดรประกอบอาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มี บทบาทร่วมในสังคมที่อาศัยอยู่	3.94	0.72	4.01	0.75	3.91	0.68
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถดำเนินกิจการได้ ยาวนานกว่าอาชีพอื่น	3.78	0.77	3.83	0.90	3.80	0.78
อาชีพอิสระไม่สามารถสร้างฐานะให้มั่นคงได้	3.44	0.97	3.19	1.09	3.23	1.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

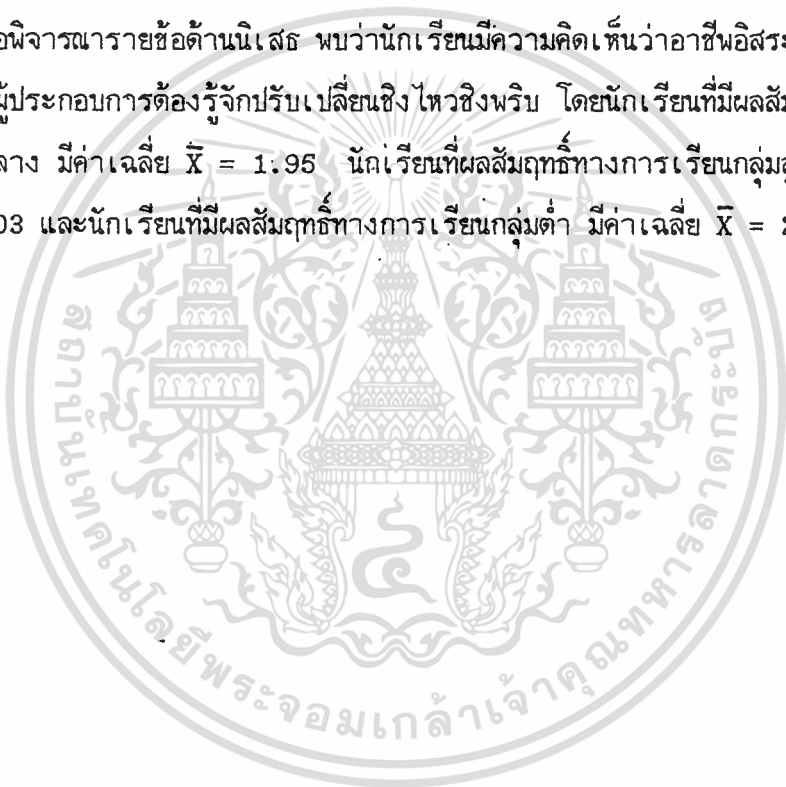
ด้านความมั่นคง	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ข้อความด้านนิเสธ						
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีแต่ผู้ประกอบการต้องรู้จักปรับเปลี่ยน ซึ่งไหวเชิงพริบ	2.03	0.76	1.95	0.91	2.05	0.83
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคงนัก เพราะต้องเสี่ยงอยู่ตลอดเวลา	2.57	0.83	2.65	1.00	2.69	0.94
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคง	3.27	0.92	3.08	1.11	3.01	0.97
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีความปลอดภัย	3.44	0.84	3.58	0.84	3.57	0.83
อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่น้อยไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	3.35	0.92	3.28	1.06	3.23	1.10
ค่าเฉลี่ยรวม	3.51	0.36	3.50	0.41	3.47	0.34

จากตารางที่ 20 พบว่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ ที่จะส่งผลต่อด้านความมั่นคงอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณารายชื่อด้านนิเสธ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าความรู้ในประเภทวิชาคหกรรมทุกสาขา สามารถสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพอิสระได้ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.19$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มกลางและกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ $\bar{X} = 4.17$ อาชีพอิสระสามารถให้ลูกหลานดำรงกิจการสืบทอดต่อไปได้ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.15$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.12$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.06$ อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มีรายได้หรือปัจจัยในการดำรงชีวิต นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.07$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.05$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.01$

เมื่อพิจารณารายชื่อด้านนิเสธ พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี แต่ผู้ประกอบการต้องรู้จักปรับเปลี่ยนเชิงไหวเชิงพริบ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.95$ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.03$ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.05$

ตารางที่ 21

แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ด้าน	กลุ่มสูง ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป N = 124		กลุ่มกลาง 2.50-2.99 N = 212		กลุ่มต่ำ น้อยกว่า 2.50 N = 172		F	P
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการยอมรับ	3.68	0.26	3.65	0.29	3.60	0.27	3.5608	.0291*
ด้านสภาพการทำงาน	3.63	0.27	3.60	0.31	3.55	0.25	2.8414	.0593
ด้านความก้าวหน้า	3.51	0.30	3.51	0.30	3.48	0.28	0.4345	.6478
ด้านความมั่นคง	3.51	0.36	3.50	0.41	3.47	0.34	0.5213	.5941
ด้านเศรษฐกิจ	3.34	0.26	3.38	0.29	3.32	0.27	2.2623	.1053
รวม 5 ด้าน	3.53	0.22	3.53	0.24	3.48	0.20	2.4476	.0875

*P < .05

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มที่ศึกษานี้ทุกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับไม่มั่นใจ

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ $\bar{X} = 3.53$ ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำมีความคิดเห็นไม่แน่ใจ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.48$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง มีความคิดเห็นว่า การประกอบอาชีพอิสระจะส่งผลที่ดีทั้งด้านการยอมรับ ด้านสภาพการทำงาน ด้านความก้าวหน้า และด้านความมั่นคง ส่วนด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง มีความคิดเห็นว่า การประกอบอาชีพอิสระจะส่งผลที่ดีทั้งด้านการยอมรับ ด้านสภาพการทำงาน ด้านความก้าวหน้า และด้านความมั่นคง ส่วนด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีความคิดเห็นว่า การประกอบอาชีพอิสระจะส่งผลที่ดีทั้งด้านการยอมรับ และด้านสภาพการทำงาน ส่วนด้านความก้าวหน้า ด้านความมั่นคง และด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ

เมื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระแล้วพบว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณารายด้าน นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพอิสระที่จะส่งผลต่อด้านการยอมรับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านอื่น ๆ นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาคหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษามหาคณะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาคหกรรมที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตาม
 - 2.1 สาขาวิชาที่เรียน
 - 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบวัดเจตคติ

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาวิชาพบว่า นักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.60 รองลงมาคือ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 35.63 จำนวนน้อยที่สุด คือ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย คิดเป็นร้อยละ 26.67 จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า กลุ่มที่มีจำนวนนักเรียนมากที่สุด คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.73 กลุ่มที่มีจำนวนนักเรียนรองลงมา คือ กลุ่มที่มีผลการเรียนกลุ่มต่ำ คิดเป็นร้อยละ 33.86 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง คิดเป็นร้อยละ 24.41

ตอนที่ 2

จากการศึกษาเจตคติของนักเรียนคหกรรมที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ 5 ด้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวม นักเรียนยังไม่แน่ใจว่าการประกอบอาชีพอิสระ จะทำให้สภาพเศรษฐกิจของตนดี เนื่องจากนักเรียนกลุ่มนี้มีความคิดเห็นว่า อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.31$ และอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนสูงมาก มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.49$ ถึงแม้ว่านักเรียนจะมีความคิดเห็นตรงกันว่า อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.99$ รองลงมาคือ ผู้มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.92$ และอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.81$

2. ด้านการยอมรับ โดยภาพรวม นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่า การประกอบอาชีพอิสระนั้นผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีหลักในการแก้ปัญหา โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.27$ นอกจากนี้ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องมีความคิดริเริ่ม และกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.25$ และสังคมยอมรับว่าการประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพสุจริต มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.23$ ในขณะที่เดียวกันนักเรียนมีความคิดเห็นว่าคุณประกอบอาชีพอิสระต้องมีความอดทนในการทำงานหนักได้ โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 1.82$ และผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความลำบากในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 1.91$

3. ด้านสภาพการทำงาน โดยภาพรวม นักเรียนมีความคิดเห็น เห็นด้วยว่าอาชีพอิสระช่วยฝึกให้รู้จักรับผิดชอบต่อการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.26$ ระดับรองลงมาคือ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องเรียนรู้และดัดแปลงวิธีการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.23$ และอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.18$ ถึงแม้ว่าจะมีความคิดเห็นว่าเป็นอาชีพที่เห็นดีเห็นชอบ และต้องทนต่อคำวิจารณ์ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.28$ และ $\bar{X} = 2.38$ ตามลำดับ

4. ด้านความก้าวหน้า โดยภาพรวมนักเรียนเห็นด้วยว่า อาชีพอิสระสามารถขยายกิจการจากขนาดเล็กเป็นขนาดใหญ่ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.42$ และอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสบุกเบิกขยายกิจการได้ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.11$ รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระสามารถก้าวหน้าในการงานได้มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.03$ ถึงแม้ว่าจะเห็นด้วยว่าการประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพอิสระให้ก้าวหน้าจะต้องรู้จักชิงไหวชิงพริบ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.07$ และการประกอบอาชีพอิสระต้องอดทนต่อการเสี่ยง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.10$

5. ด้านความมั่นคง โดยภาพรวมนักเรียนยังไม่แน่ใจนักในการประกอบอาชีพอิสระ เนื่องจากนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ในการประกอบอาชีพอิสระนั้นผู้ประกอบการจะต้องรู้จักชิงไหวชิงพริบ โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.01$ นอกจากนี้ประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับจากโรงเรียนยังไม่สามารถสร้างความมั่นใจให้แก่กันได้ ถึงแม้ว่านักเรียนจะเห็นด้วยว่าความรู้ในสาขาคหกรรมศาสตร์ทุกสาขาวิชาจะสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพอิสระได้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} = 4.17$ และรองลงมาคือ อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถให้ลูกหลานดำรงกิจการสืบต่อต่อไปได้ และช่วยส่งเสริมให้มีรายได้หรือปัจจัยในการดำรงชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.11$ และ $\bar{X} = 4.04$ ตามลำดับ

สรุป โดยภาพรวมนักเรียนทั้ง 3 สาขาวิชา มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระอยู่ในระดับไม่แน่ใจ แสดงว่านักเรียนไม่มีความมั่นใจในการประกอบอาชีพอิสระ เมื่อพิจารณาแยกเฉพาะสาขาวิชาแล้ว นักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีคะแนนเจตคติต่ำสุดสำหรับนักเรียนสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับนักเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีคะแนนเจตคติที่ใกล้เคียงกัน สำหรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันนั้น มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ จำแนกตาม

1. สาขาวิชาที่เรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. สาขาวิชาที่เรียน เมื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระแล้วพบว่านักเรียนทั้ง 3 สาขาวิชาคือ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากนักเรียนสาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย กับสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ด้านการยอมรับ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเจตคติที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระแล้ว นักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่ำสุด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ แล้วพบว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม คือ นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสูง นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มต่ำ มีเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเจตคติของนักเรียนคหกรรมที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ พบว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นตรงกันว่า อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี ถึงแม้ว่าจะมีเงินลงทุนน้อยก็สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ แต่นักเรียนก็ยังหวั่นไหวและไม่มั่นใจที่จะประกอบอาชีพอิสระ ทั้งนี้ นักเรียนยังมองเห็นว่าการประกอบอาชีพอิสระนั้นจะต้องเสี่ยงอยู่ตลอดเวลา นอกจากนั้นแล้วรายได้จากการประกอบอาชีพอิสระก็ยังไม่แน่นอน ไม่เหมือนกับการประกอบอาชีพอื่น เช่น การทำงานกับภาครัฐบาลหรือภาคเอกชน รวมทั้งรัฐวิสาหกิจที่มีรายได้เป็นรายเดือน โดยเฉพาะนักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ น่าจะเป็นสาขาวิชาที่ควรจะสนใจที่จะประกอบอาชีพอิสระมากที่สุด แต่จากผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนสาขาวิชาอาหารและโภชนาการมีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการประกอบอาชีพอิสระต่ำสุด เหตุที่ควรให้ความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระ เพราะสภาพสังคมปัจจุบันวิถีทางการดำเนินชีวิตนั้นมีเวลาจำกัด จึงทำให้บุคคลส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาอาหารสำเร็จรูปหรือพึ่งบริการนอกบ้าน ซึ่งเสียเวลาไม่มากนัก การที่นักเรียนไม่ประกอบอาชีพอิสระนั้น อาจเป็นเพราะว่านักเรียนยังขาดความรู้เกี่ยวกับด้านการตลาด ด้านลักษณะของอาชีพ ด้านการวางแผนดำเนินงาน และประสบการณ์ จึงทำให้ไม่กล้าที่จะออกไปประกอบอาชีพตามลำพัง ซึ่งตรงกับ สัญญา จัดตานนท์ ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่ออาชีพอิสระกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระ และพบว่าความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในเชิงบวกกับเจตคติต่ออาชีพอิสระ นั่นคือมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระมากก็จะมีคุณสมบัติเป็นผู้ประกอบการได้มาก¹

นอกจากนั้น การประกอบอาชีพอิสระยังเป็นอาชีพที่สามารถขยายกิจการได้ตลอดเวลา มีโอกาสสร้างความก้าวหน้าในการทำงานได้ ทั้งนี้ต้องรู้จักชิงไหวชิงพริบและอดทนต่อการเสี่ยง เนื่องจากว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ท้าทายความสามารถ เป็นอาชีพที่ต้องมีความ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระตือรือร้นตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา และต้องทันต่อการเคลื่อนไหวทางธุรกิจและเศรษฐกิจ ต้องใช้ทั้งสมองและร่างกายในการพัฒนาอาชีพของตนให้เจริญก้าวหน้าขึ้นไปเรื่อย ๆ เป็นการทำงานที่ต้องใช้วิธีการตัดสินใจด้วยตนเอง รู้จักวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ เมื่อมีอุปสรรค ต้องอดทนต่อความเหน็ดเหนื่อยต่อการทำงานหนัก ดังที่ เจลลิว สุวรรณภักดี² กล่าวว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องมีความอดทนในการทำงานหนักได้ เป็นผู้มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ มีหลักการในการแก้ปัญหา และ วีระ ศรีวิลาส³ เสนอแนวคิดที่ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องมีความเต็มใจที่จะทำงานหนักได้ เชื่อในความสามารถของตนเอง ซึ่งมักจะพบว่าผู้ประกอบอาชีพอิสระบางคนจะประสบผลสำเร็จ บางคนก็ไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ เพราะการประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถ ความอดทน ความเฉลียวฉลาด และทักษะในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ ประหยัด ขยัน อดทน ซื่อสัตย์สุจริต ละเอียดรอบคอบ เอาใจใส่ในการทำงาน รู้จักคุณค่าของเงิน และในด้านสังคม ต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ กล้าแสดงออก มีความมั่นคงทางอารมณ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ได้ดี มีเหตุผล และมีความร่าเริงแจ่มใส เฉลียวฉลาด มีไหวพริบ ซึ่งจะเห็นว่าผู้ที่ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระโดยทั่วไป จะมีคุณลักษณะดังกล่าว ซึ่งคุณลักษณะเช่นนี้ ทำให้การทำงานมีความก้าวหน้า รู้จักโอกาสและหาช่องทางในการประกอบกิจการใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้เกิดฐานะความมั่นคงของครอบครัว รวมทั้งมีชื่อเสียงในการทำงาน ดังที่ ผุสดี รุมาคม และเกษิณี วิฑูรชาติ⁴ ได้กล่าวว่า บุคคลที่จะประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ควรมีบุคลิกภาพที่เฉลียวฉลาด เชื้อมั่นในตนเอง ซื่อสัตย์และมีความมั่นคงในตนเอง สำหรับ ดนัย เทียนวุฒิชัย⁵ กล่าวว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพอิสระ ควรมีลักษณะเด่นอยู่หลายประการ เช่น มีความซื่อสัตย์ในการประกอบกิจการ มีความขยันอดทน ประหยัด มีความคิดริเริ่ม ตลอดจนมีการโน้มน้าวจิตใจของคนอื่น ให้ยอมรับความคิดของตนเองได้

ในการประกอบอาชีพอิสระให้ประสบผลสำเร็จนั้น ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้การประกอบอาชีพอิสระประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย คือ พื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และทักษะของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมาก่อน ย่อมมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพให้ก้าวหน้าได้มากขึ้น นอกจากนั้น ความรู้ในด้านการตลาด เงินทุน ท่าเลที่ตั้ง สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการผลิตผลงานหรือสินค้าออกมา ทำให้เกิดรายได้และกำไร การรู้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับภาวะการตลาดก็เป็นเรื่องสำคัญไม่น้อย ที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น ทำให้รู้แนวโน้มความต้องการของตลาดล่วงหน้า ซึ่งจะช่วยให้ผลิตสินค้าออกมา

ตามความต้องการของตลาด นอกจากนั้น สุรเกียรติ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา⁶ ยังกล่าวถึงการประกอบธุรกิจขนาดเล็กว่า ปัจจัยในการประกอบอาชีพอิสระมี 2 ประการคือ ต้องรู้จักตนเอง มีวิสัยทัศน์ของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ คือ เป็นนักสู้ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัว ประการที่สองคือ มีความพร้อมที่จะเริ่มกิจการ ได้แก่ เงินทุน ความพร้อมในการผลิตและการตลาด ส่วน สมชัชวโรไชยเวช⁷ กล่าวว่า ผู้ประกอบธุรกิจขนาดเล็กไม่ว่าจะเป็นด้านอุตสาหกรรมหรือบริการ ควรมีลักษณะ 4 ประการคือ

1. มีความคิดริเริ่ม
2. มีเงินทุนหรือทรัพย์สินเพื่อพัฒนาธุรกิจให้บรรลุเป้าหมาย
3. มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ
4. มีความกล้าในการเสี่ยง คือมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลว ของกิจการ

นอกจากนี้ ในส่วนของอาชีพอิสระที่เรียกว่าธุรกิจขนาดย่อม สุปราณี หนองพล และ วิชัย โกลสุวรรณจินดา⁸ ได้แยกประเภทไว้ 3 ประเภทคือ

1. ธุรกิจการผลิต เป็นธุรกิจที่มีการแปรรูปวัตถุดิบ เป็นผลผลิตหรือส่งต่อธุรกิจขนาดใหญ่ โดยกรรมวิธีที่ไม่ซับซ้อนนัก
 2. ธุรกิจจำหน่าย เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่คนกลาง โดยอาจเป็นพ่อค้าส่ง หรือพ่อค้าปลีกที่จำหน่ายสินค้าแก่ผู้บริโภค โดยตรงก็ได้
 3. ธุรกิจให้บริการ เป็นธุรกิจที่มีอยู่ทั่วไปในชุมชน
- ดังนั้นการประกอบอาชีพอิสระนั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินการที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการเกิดความมั่นใจ

การประกอบอาชีพอิสระจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับคุณนั้นต้องมีความตั้งใจในการประกอบอาชีพอย่างจริงจัง มีความคิดริเริ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีไหวพริบ มีความเฉลียวฉลาด ชยัน และอดทนต่อความลำบากในการทำงาน และรู้จักโอกาสการหาช่องทางในการประกอบการให้เจริญก้าวหน้า ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ฉลาด ต้องรู้จักตลาด และเลือกทำเลที่เหมาะสม รู้แหล่งเงินทุน และแนวโน้มความต้องการของตลาดได้ล่วงหน้า ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการสามารถมองเห็นรายได้ และผลกำไรที่สามารถทำให้กิจการเจริญเติบโตขึ้นในอนาคต อันเป็นความสำเร็จในการประกอบธุรกิจอิสระที่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระทุกคนต้องการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยขอเสนอแนะการส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อ การประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งวิทยาลัยควรดำเนินการดังนี้คือ

1. ด้านการแนะแนวอาชีพ

1.1 ฝ่ายแนะแนวจัดหาข้อมูลด้านอาชีพอิสระที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่เปิดสอน ในวิทยาลัย หรืออาชีพที่นักเรียนสนใจ รวบรวมไว้เป็นเล่มเฉพาะเรื่องอาชีพอิสระ หรือจัดเป็น ห้องสมุดอาชีพ ลักษณะของข้อมูลควรประกอบด้วยลักษณะของอาชีพ การเริ่มต้นกิจการ ทุน ดำเนินการขั้นแรก แหล่งวัตถุดิบ แหล่งเงินทุน ตลาด ทำเลที่เหมาะสม โอกาสที่จะประกอบ อาชีพนั้น ๆ รวมทั้งรายชื่อของผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยจัดแยกเป็นแฟ้ม ๆ ละอาชีพ เพื่อ สะดวกในการศึกษาหรืออาจจัดทำเป็นวิดีโอเทปเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนหาความรู้และประสบ- การณ์จากการทำงานในวันหยุด หรือในวันเปิดภาคเรียน โดยเฉพาะการทำงานในสถานประกอบ การ เพราะนอกจากจะทำให้นักเรียนได้มีรายได้จากการทำงานแล้ว ยังทำให้นักเรียน ได้มี ความรู้และประสบการณ์จากการทำงาน ในวงธุรกิจ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมองเห็นช่องทางและ โอกาสในการประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความมั่นใจในการออกไปประกอบ อาชีพอิสระ หลังจากสำเร็จการศึกษา

1.3 จัดสัปดาห์ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดอภิปราย การจัดนิทรรศการ การเชิญผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระมาเป็น วิทยากรบรรยาย การโต้วาที การทดลองประกอบอาชีพอิสระ และการทัศนศึกษาสถานประกอบ การ

1.4 ในการส่งเสริมให้นักเรียนประกอบอาชีพอิสระนั้น ควรคำนึงถึงความ สนใจและคุณสมบัติของนักเรียนควบคู่ไปด้วย เพราะการประกอบอาชีพอิสระให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะคุณสมบัติส่วนตัวของผู้ประกอบอาชีพ พื้นฐาน ของครอบครัว การสนับสนุนจากครอบครัว ทุนดำเนินการ ฯลฯ ดังนั้นบุคลากรทางด้าน การแนะแนวอาชีพ ควรส่งเสริมให้นักเรียนสำรวจตนเองทุก ๆ ด้าน เช่น ความถนัด ความสามารถ ความสนใจในอาชีพ ค่านิยม บุคลิกภาพ โดยใช้แบบสอบถามหรือแบบสำรวจต่าง ๆ เช่น แบบ ทดสอบบุคลิกภาพ แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ แบบวัดค่านิยม หรือการให้คำปรึกษาเป็น

รายบุคคล การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และพิจารณาสนับสนุนนักเรียนที่มีคุณสมบัติ ความพร้อม ทางด้านการประกอบอาชีพให้ก้าวเข้าสู่อาชีพอิสระได้เร็วขึ้น โดยให้ข้อมูล แหล่งเงินทุน การศึกษา การฝึกอบรม การทัศนศึกษาดูงานเป็นกรณีพิเศษ

2. ด้านการเรียนการสอน

2.1 หลักสูตรการเรียนการสอนที่มีอยู่ ยังไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นและความสามารถเฉพาะตัวให้นักเรียนกล้าออกไปประกอบอาชีพได้ จึงควรมีวิธีการสอนให้นักเรียนได้คิดเป็น ทำเป็น โดยจัดในรูปแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับตนเอง ฝึกวางแผนการประกอบอาชีพอิสระ ฝึกคิดเกี่ยวกับการจัดการและการตลาด

2.2 วิทยาลัยควรมีนโยบายเปิดหลักสูตรเสริมทักษะการประกอบอาชีพในระยะสั้นสำหรับนักเรียน โดยเปิดสอนเฉพาะนักเรียนที่มีความสนใจเพื่อเตรียมตัวก่อนออกไปประกอบอาชีพเหล่านั้น และควรเปิดสอนวิชาที่จะเอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะวิชาเลือก ควรเลือกวิชาที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานได้ เช่น วิชาการตลาด การจัดการ บัญชีเบื้องต้น มนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น

2.3 วิทยาลัยควรขอความร่วมมือจากครู-อาจารย์ผู้สอน ให้พูดถึงการประกอบอาชีพอิสระกับนักเรียนในชั้นเรียน โดยเฉพาะข้อดีของการประกอบอาชีพอิสระ

3. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

3.1 ควรพัฒนาครู-อาจารย์ภายในวิทยาลัยให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระ โดยอาจจัดในรูปแบบการสัมมนา การศึกษาดูงาน เพื่อให้อาจารย์สามารถสอน สอดแทรก และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระแก่นักเรียน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3.2 ศิษย์เก่า

วิทยาลัยควรยกย่องเชิดชูเกียรติศิษย์เก่าของวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษา และออกไปประกอบอาชีพอิสระจนประสบความสำเร็จในอาชีพ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ปัจจุบัน และขอความร่วมมือจากศิษย์เก่าเหล่านี้ในการเป็นแหล่งอาชีพสำหรับการฝึกงาน การศึกษา ดูงาน และเป็นแหล่งวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิศวกรรม ที่ประกอบอาชีพอิสระ และประกอบอาชีพอื่น
2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความพร้อมในการประกอบอาชีพอิสระ ของนักเรียน วิศวกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
3. ควรให้มีการศึกษาแบบวัดเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน

เชิงอรรถ

¹ สันญา จัดตานนท์, การศึกษาเรื่องอาชีพอิสระ กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

² เจลีย์ว สุวรรณเกิติ, "แนวทางและนโยบายเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ," เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องการส่งเสริมการทำงานนอกระบบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2530, หน้า 7-16.

³ วีระ ศรีวิลาส, บันไดสู่นักบริหาร กรุงเทพฯ : ซี เอค ยูเคชั่น, 2530.

⁴ ผู้สดี รุมาคม และ เกศินี วิฑูรชาติ, การบริหารธุรกิจขนาดย่อม กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์การบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

⁵ ดันย เทียนวุฒิ, "ความเป็นผู้ประกอบการ," จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ ธันวาคม 2531, หน้า 26-30.

⁶ สุรภีร์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, "ปัจจัยในการประกอบอาชีพอิสระ," รายงานสรุปและการประเมินผลการประชุมสัมมนา เรื่อง กลวิธีในการแนะแนวทางการประกอบอาชีพอิสระ กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, กันยายน 2531, หน้า 20-30.

⁷ สมชอบ ไชยเวช, "การประกอบธุรกิจขนาดเล็ก," เศรษฐกิจและสังคม มีนาคม-เมษายน 2528, หน้า 53.

⁸ สุปราณี หนองพล, "ธุรกิจขนาดย่อม," อุตสาหกรรมสาร ตุลาคม 2533, หน้า 15-18.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา. ภาวะการดำเนินงานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา. เอกสารอัดสำเนา 2532.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิเคราะห์คุณลักษณะบางประการของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ. ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ, 2530.

เฉลียว บุรีภักดี. "แนวโน้มการทำงานของคนไทย : สรุปผลการวิจัยเชิงสำรวจทั่วประเทศ 2526." โครงการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานของคนไทยในและนอกระบบโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2 ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย.

เฉลียว สุวรรณกิติ. "แนวทางและนโยบายเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงานการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ." เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง การส่งเสริมการทำงานนอกระบบ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2530.

ชม ภูมิภาค. "ทางไปสู่ความสำเร็จในชีวิตการงานและอาชีพของคนไทย." บทความวิทยุกระจายเสียง ชุดการศึกษาเพื่อการงานและอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทยุ-การพิมพ์, 2528.

ชม ภูมิภาค และ นิคม จันทรวาทูร. "ผู้ประกอบการกับการศึกษาเพื่องานและอาชีพ." ใน บทความวิทยุกระจายเสียง ชุดการศึกษาเพื่อการงานและอาชีพ. กรุงเทพฯ : สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, สิงหาคม 2528.

ตัญญ์ เทียนวุฒิ. "ความเป็นผู้ประกอบการ." จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์. ธันวาคม, 2531.

ถวิล ธาราโกชน์. จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2524.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉำรง ชูทัพ. "ศึกษาพาที." สารพัฒนาหลักสูตร. ปีที่ 13 ฉบับที่ 23 สิงหาคม, 2536.

นพรัตน์ บุญสมบุรณ์สกุล. "ทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ที่มีต่อวิชาพลศึกษา." ปริญยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

นิตยา ธรรมพันธุ์. "ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียน ชั้น ม.ศ.3 โรงเรียนมัธยมของรัฐบาล และ โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส." ปริญยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523, หน้า 24-27.

นิรมล รุ่งปัจฉิม. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร." กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

นิวัฒน์ สันศิริ. "การเปรียบเทียบทัศนคติต่องานอาชีพระหว่างนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการและไม่ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี." วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ-มหานคร, 2527.

บรรจง ชูสกุลชาติ. บทความทางวิชาการ พ.ศ.2530-2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2533.

บรรพต วีระสัย. ทัศนะเกี่ยวกับสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์โดยสังเขป. กรุงเทพฯ-มหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประยูร ศรีประสาน และศิริพรรณ ชุ่มนม. เอกสารการสอน ชุดวิชาการจัดระบบการสอน
ทำงานและอาชีพ หน่วยที่ 12. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา,
2532.

ปราโมทย์ เจนการ. "การศึกษาอบรมกับการเป็นผู้ประกอบการ." กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ประเสริฐ พรหมศรี. "ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อเจตคติต่ออาชีพของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา
ศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจำการบุญ จังหวัดพิษณุโลก." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2531.

ประดิษฐ์ ธาสมบัติ และผาสุก พงษ์ไพจิตร. "การประกอบอาชีพส่วนตัวในกรุงเทพมหานคร."
ใน รายงานผลการสัมมนาแห่งชาติ การส่งเสริมการมีงานทำนอกระบบในเมือง.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2531.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ปิยศักดิ์ เทียนธวัช. "การศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2532
ในเขตการศึกษา 4 ต่อวิชาชีพผลศึกษา." วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533.

ผุสดี รุมาคม และ เกศินี วิฑูรชาติ. การบริหารธุรกิจขนาดย่อม. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชย-
ศาสตร์การบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. สำนักทดสอบทางการ
ศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พรณี ช.เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์-
การพิมพ์, 2522.

พรพิมล วรวิฑูรฑวงศ์. จิตวิทยาสังคมร่วมสมัย. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์สยามศึกษา, 2528.

เพ็ญศรี จินตาศักดิ์. "การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี." ปริทัศน์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหา-
วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535, หน้า 19-25.

ไพจิตร ผักเจริญผล. ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2 ฝ่ายเอกสารและ
ตำรา วิทยาลัยครูนครปฐม, 2529.

พรรณราย ทพยประภา. "มนุษย์สัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน." วารสารการศึกษา. มีนาคม
2527.

ไพฑูรย์ เครือแก้ว. ลักษณะสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์นิช,
2518.

ไพศาล หวังพานิช. วิธีการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

นิพรรณี อินทรศัพท์. "การดำเนินงานและการส่งเสริมการทำงานนอกระบบในเมือง."
รายงานผลการสัมมนาระดับชาติ การส่งเสริมการมีงานทำนอกระบบในเมือง.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2531.

พรเทพ ลีทองอินทร์. "ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษา ของนักศึกษา
วิทยาลัยพลศึกษา." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยุพยงค์ ชวนะ และววรรณดา โมขิตชัยวัฒน์. "คนมีความรู้ตงงานจะแก้อย่างไร." วารสาร เศรษฐกิจและสังคม. มีนาคม-เมษายน, 2528.

เยาวลักษณ์ ราชานพทยสุมาคม. "มติใหม่ของการมึงงานท่า : การฝึกอบรมเพื่อให้ได้งาน." รวมบทความการสัมมนาระดับชาติของประเทศไทย เรื่องการฝึกอบรมเกี่ยวกับการงาน ของเยาวชน. ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย.

ยุพิน องคานนท์. "ทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีต่อการ ประกอบอาชีพอิสระ." กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

ยุพิน ประจวบเหมาะ. "ผลการวิจัยเรื่อง การประกอบอาชีพอิสระ หนทางแก้ปัญหาคาร ว่างงานของนิสิต เศรษฐศาสตร์." คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2531.

ลัดดา สุวรรณรัตน์. "แรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบ อาชีพของนักเรียนในโรงเรียน ประเภทการช่างอุตสาหกรรม." วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2512.

วารินทร์ สายโอบเอื้อ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517.

วีระ ศรีวิลาส. บันไดสู่ผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร : ซี เอก ยูเคชั่น, 2530.

วิชิต แสงทอง. การศึกษากับความต้องการแรงงาน. กรมสามัญศึกษา, 2520.

วันชัย มีกลาง. "ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ ความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติและการได้รับการ ถ่ายทอดทางพุทธศาสนา ของนิสิตระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย." ปริญญานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วรรณภา พรหมบุรณย์. ยุทธศาสตร์ในการจัดกิจกรรมเสนอแนะอาเซียน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์อักษรไทย, 2526.

วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ. "รายงานผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาตลาดแรงงาน
ของบัณฑิตในเชิงพฤติกรรม." สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

ศรีนวล โกมลวนิช. "อาเซียนอิสระของคหกรรม ศิลปกรรม และพาณิชยกรรม." 45 ปี
กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สยามรัฐ, 2529.

ศักดิ์ สุนทรเสถียร. เจตคติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2531.

ศรีสง่า กรรณสูต และสาโรช บัวศรี. การศึกษาเพื่อการงานและอาเซียน. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

ศุวิมล ควรเจริญ. "การศึกษาแรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 11." วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยนเรศวร,
2535.

ศศิธร พันธุ์เมธิศว์. "ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคไวรัสตับ
อักเสบบี." วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "แนวคิดในการเลือกอาชีพ." ศิลปหัตถกรรม. กรุงเทพฯ : หนังสือ
ที่ระลึกงานกรรทาศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 35 กระทรวงศึกษาธิการ, 2515.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 6 (2530-2534).
กรุงเทพมหานคร, 2529.

สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. ธนบุรี : จรัสสินทวงศ์, 2515.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุรางค์ จันทรเอม. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา-พานิช, 2524.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2525.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. ชุดการสอนจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : เกรียงศักดิ์การพิมพ์, 2525.

สมปอง จันทมานิตย์. "การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มเข้าร่วมกับไม่เข้าร่วมโครงการอาชีพอิสระ โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี." ปริญยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

สมปอง อึ้งสกุล. "แนวทางในการจัดแนะแนวอาชีพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา." ใน แนะแนว. ปีที่ 20 ฉบับที่ 104 เมษายน-พฤษภาคม, 2529.

สัญญา จัตตานนท์. "การศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ." ปริญยานิพนธ์การศึกษาศุภบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

สัญญา จัตตานนท์. "แนวโน้มของการประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย." สังคมศาสตร์. 2527.

สุปราณี หนองพล. "ธุรกิจขนาดย่อม." อุตสาหกรรมสาร. ตุลาคม, 2533.

สุเทพ โลไทยสงค์. "ทัศนคติต่อวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารการศึกษา ในจังหวัดเชียงราย." ปริญยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหลียม บุชย์แก้ว. "พัฒนาการทางอาชีพและการเลือกอาชีพตามแนวความคิดของทฤษฎี
คุณลักษณะ." พิจัย. (มิถุนายน-กันยายน), 2525.

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. คู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530
ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ.2533) ประเภทวิชาคหกรรม. เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม

อารีย์ เพชรสุด. "อิทธิพลทางสถาบันทางสังคมที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยพุทธและมุสลิม
ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช." วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2520.

Beech, Paul Robert. "Value Systems Attitudes and Interpersonal
Attraction." Dissertation Abstracts. September, 1967.

Brown H. Douglas. Principles of Language Learning and Teaching. New
York : Prinlice-Hall, 1980.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw Hill Book
Co., 1973.

Keith, Lyman A. and Gubellini, Carlo E. Introduction to Business
Enterprise. New York : McGraw-Hill Book Company, 1971.

Servency. Management Motivation in the Smaller Bussiness. Gover
Press, 1985.

Scott, Willeam A. "Attitude Measurment." in The Handbook of Social
Psychology. ed Massachusetta : Addison Wesley Publishing Co.,
1968.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 106/2537

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางสาวสมณฑา แสงทิพย์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวสมณฑา แสงทิพย์ เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อ และ
โครงการวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

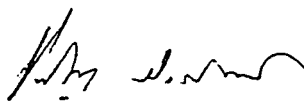
1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ไพรัตน์ พักน้อย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
อาจารย์ศรีนวล โกมลวนิช	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
ดร.โสภณ ธนะมัย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

อาจารย์ไพรัตน์ พักน้อย	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์	กรรมการ
ดร.โสภณ ธนะมัย	กรรมการ
อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย	กรรมการ
ดร.มาลัย จีร์วัฒนเกษตร	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ พฤษภาคม พ.ศ. 2537

(รศ.ชนิษฐา วิเศษสาทร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับของคณะที่ฝ่ายวิชาการ วิชาการ วิชาการแทนคณบดีไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
 เลขรับที่ 2667
 วันที่ 28 ก.ค. 2538
 เวลา 10.00 น.

141

ที่ ทม 1504.7/ว. 226

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
 เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

20 กรกฎาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลอง เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ด้วย นางสาวสมณฑา แสงทิพย์ เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขา
 การบริหารอาชีวศึกษาของงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งกำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "เจตคติต่อการประกอบ
 อาชีพอิสระของนักเรียนนศทกรมกลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน"

งานบัณฑิตศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้ทดลอง เครื่องมือ
 เพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา

ณ โอกาสนี้

ผู้อำนวยการ วท.ร.บ.

เพื่อไปรทก... ะ วิจารณ์สั่งการ

แจ้ง ผ.

รองอธิการบดี... เจ้าคุณทหาร...

รองอธิการบดี... เจ้าคุณทหาร...

และลงนามเพื่อ... วิจารณ์สั่ง

36 กค. 77

HP 26 กค 78

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663.642

โทรสาร. 3269040

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

1. วิจารณ์

2. ...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารนี้

ที่ ทม 1504.7/ร. 2

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

18 กันยายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นางสุมณฑา แสงทิพย์ เป็นนักศึกษาลัทธิศูตครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนนคหกรรมกลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออก กรมอาชีวศึกษา” ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2537

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านตามที่แนบมานี้

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิรันธนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครง
วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้
ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2537

1. นางสุมณฑา แสงทิพย์ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ การศึกษาเจตคติของนักเรียน
คหกรรมศาสตร์ที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาคตะวันออก “ โดยมี
อาจารย์ไพรัตน์ ฟักน้อย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ศรีนวล โกมลวนิช และ
ดร.โสภณ ณะนัย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2537

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยของ
นางสุมณฑา แสงทิพย์

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
5. วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
6. วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท
7. วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง
8. วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี
9. วิทยาลัยเทคนิคปราชญ์บุรี
10. วิทยาลัยเทคนิคระยอง

ที่ ศร 0901/ 10242

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

6 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความ
อนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษาให้นางสุมณฑา แสงทิพย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบังเข้าเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
10 แห่ง เพื่อการวิจัยเรื่อง “เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนคหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสุมณฑา แสงทิพย์ เข้าเก็บรวบรวม
ข้อมูลดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว เข้าเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
ในวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิต สมศรีโย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 รักษาราชการแทน

เลขาธิการกรมอาชีวศึกษา

เชิงพิจารณา

ฝ่ายช่วยผู้อำนวยการและประสานงาน

โทร. 281-5271

โทรสาร 282-2428

เรียนมา
เรียนนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี
รับที่ 2913
วันที่ 13.ม.ย.38 เวลา 08.00 น.

ที่ ศธ 0901/ 10242

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอาชีวศึกษา 146
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

6 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความ
อนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษาให้นางสมุณชา แสงทิพย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการ
บริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบังเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
10 แห่ง เพื่อการวิจัยเรื่อง "เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนคหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสมุณชา แสงทิพย์ เก็บรวบรวม
ข้อมูลดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
ในวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย จะขอบคุณมาก

เรียน ผอ. วอศ. สระบุรี

ขอแสดงความนับถือ

1. เพื่อโปรดเกล้าฯ ส่ง
2.
3.
12/11/38
13 พ.ย. 38

(นายสถิต สมศรีโย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 รักษาราชการแทน
เลขานุการกรมอาชีวศึกษา

๑ ๗๖๓
๒ ๑๕๐๓๗-๐๑๐๗๐
๓ ๑๗๖๗๗-๗๖๕๕

ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกและประสานงาน
โทร. 281-5271
โทรสาร 282-2428

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๑๗ พ.ย. ๓๘

วันที่ 2388
 24 พ.ย. 2538
 15.00 น.

ที่ ศษ 0901/ 10242

147
 สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอาชีวศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

6 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความ
 อนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษาให้นางสุมณฑา แสงทิพย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขา
 มหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 เจ้าคุณทหารลาดกระบัง เข้าเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
 10 แห่ง เพื่อการวิจัยเรื่อง “เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนคหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสุมณฑา แสงทิพย์ เข้าเก็บรวบรวม
 ข้อมูลดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว เข้าเก็บข้อมูลเพื่อการ
 วิจัย ในวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิต สมศรีโย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 รักษาราชการแทน

เลขานุการกรมอาชีวศึกษา

ฝ่ายช่วยผู้อำนวยการและประสานงาน

โทร. 281-5271

โทรสาร 282-2428

๑๐๖.๑๖.๑ (พิมพ์) ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่ยังมีการนำไปใช้

23 ๒๑.38

ที่ ศธ 0901/ 1024๘

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

6 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความอนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษาให้นางสุมณฑา แสงทิพย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เข้าเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา 10 แห่ง เพื่อการวิจัยเรื่อง “เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนคหกรรมกลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสุมณฑา แสงทิพย์ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว เข้าเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ในวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย จะขอขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิต สมศรีโย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 รักษาการแทน

เลขานุการกรมอาชีวศึกษา

ฝ่ายช่วยผู้อำนวยการและประสานงาน

โทร. 281-5271

โทรสาร 282-2428

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
วันที่ 24/8/38
150 1 พ.พ. 38
13.06ช.

ที่ ศธ 0901/ 10242

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

6 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความ
อนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษาให้นางสุมณฑา แสงทิพย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบังเข้าเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
10 แห่ง เพื่อการวิจัยเรื่อง “เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนนคหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสุมณฑา แสงทิพย์ เข้าเก็บรวบรวม
ข้อมูลดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว เข้าเก็บข้อมูลเพื่อการ
วิจัย ในวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิต สมศรีโย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 รักษาราชการแทน

เลขานุการกรมอาชีวศึกษา

ฝ่ายช่วยผู้อำนวยการและประสานงาน

โทร. 281-5271

โทรสาร 282-2428

เรียน ผอ.วอช.ชบ
กรมอาชีวศึกษา
เก็บข้อมูลเพื่อตนวิจัย

ขอความร่วมมือให้นักศึกษา
เก็บข้อมูลเพื่อตนวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งไปสำหรับดำเนินการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง
หากมีการนำไปใช้

Form with handwritten notes and stamps, including a date stamp '24/11/38' and a signature.

2255 2538
10 ม.ย 48
18.50

151

ที่ ศษ 0901/ 10242

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

6 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคชัชนาท

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความ
อนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษาให้นางสุมณฑา แสงทิพย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง เข้าเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
10 แห่ง เพื่อการวิจัยเรื่อง "เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนนคทรม กลุ่มอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสุมณฑา แสงทิพย์ เข้าเก็บรวบรวม
ข้อมูลดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว เข้าเก็บข้อมูลเพื่อการ
วิจัย ในวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย จะขอบขอบคุณมาก

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
วิทยาลัยเทคนิคชัชนาท

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(นายสถิต สมศรีโย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 รักษาราชการแทน
เลขานุการกรมอาชีวศึกษา

ฝ่ายช่วยผู้อำนวยการและประสานงาน

โทร. 281-5271

โทรสาร 282-2428

- ม.มว

- ม.มว

(Signature)
2000.ก.ย

(Signature)

10 ม.ย 38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาใดๆอย่างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0901/ 10242

สำนักงานเลขาธิการกรม กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

6 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความอนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษาให้นางสุมณฑา แสงทิพย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เข้าเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา 10 แห่ง เพื่อการวิจัยเรื่อง “เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนนคทรม กลุ่มอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสุมณฑา แสงทิพย์ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว เข้าเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ในวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย จะขอบคุณมาก.

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิต สมศรีโย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 รัชการราชการแทน

เลขาธิการกรมอาชีวศึกษา

ฝ่ายช่วยผู้อำนวยการและประสานงาน

โทร. 281-5271

โทรสาร 282-2428

Wee Worn
Theoplat: nika

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
W we. nka

วิทยาลัยเทคโนโลยีกระยอง
เลขที่..... ๙๙๙๔
วันที่ ๖ / ๖๓ / ๖๕
เวลา..... ๙.๔๕ น.

155

ที่ ศธ 0901/ 10๒4๒

สำนักงานเลขาธิการกรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๖ พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคระยอง

ด้วย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความ
อนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษาให้นางสมณฑา แสงทิพย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง เข้าเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
10 แห่ง เพื่อการวิจัยเรื่อง "เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนนคหกรรม กลุ่มอาชีวศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นางสมณฑา แสงทิพย์ เข้าเก็บรวบรวม
ข้อมูลดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว เข้าเก็บข้อมูลเพื่อการ
วิจัย ในวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย จะขอบคุณมาก

15 พ.ย. ๒๕๓๘

ส.พ.ว. เลขาธิการ กรมอาชีวศึกษา
ขอแสดงความยินดีที่ทางวิทยาลัยเทคนิคระยอง
เก็บข้อมูลเชิงสำรวจวิจัยเรื่อง "เจตคติต่อการ
ประกอบอาชีพอิสระของนคหกรรม กลุ่ม
อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"
ซึ่งไม่ได้ออกนาม

ขอแสดงความนับถือ

(นายสถิต สมศรีโย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7 รักษาราชการแทน

เลขาธิการกรมอาชีวศึกษา

เรียนแล้วขอ ผอ.

๑. เพื่อโปรดทราบ

๒. เก็บถาวรฉบับ..... ส.พ.ว. เลขาธิการ กรมอาชีวศึกษา

๓. เก็บถาวร.....

ฝ่ายช่วยผู้อำนวยการและประสานงาน

โทร. 281-5271

โทรสาร 282-2428

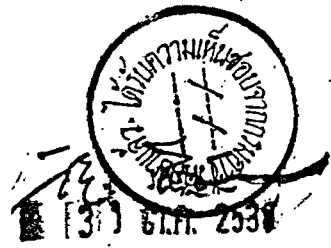
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้เฉพาะภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์อื่นใด

ไม่ว่ากรณีนี้หากมีการนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีคนไปใช้

หรือ

อ. ส.พ.ว. เลขาธิการ กรมอาชีวศึกษา

แบบวัดเจตคติเพื่อการวิจัย

เรื่อง

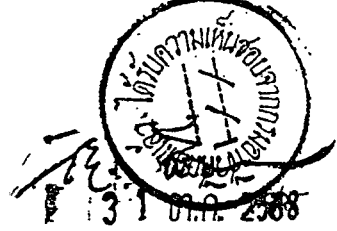
เจตคติของนักเรียนประเภทวิชาคหกรรมที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

คำชี้แจงในการตอบแบบวัดเจตคติ

1. แบบวัดเจตคติมีทั้งหมด 2 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบวัดเจตคติ
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระ
2. ในการตอบแบบวัดเจตคติทั้ง 2 ตอน ขอให้ตอบทุกข้อ และตอบตามสภาพความเป็นจริง ตามความรู้สึกของนักเรียน โดยในแต่ละข้อให้ตอบเพียงคำตอบเดียว แบบวัดเจตคตินี้ไม่มีข้อใดถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกต่อการประกอบอาชีพอิสระต่างกันดี ให้นักเรียนเลือกตอบให้ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด การตอบแบบวัดเจตคตินี้ จะไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด และจะไม่นำข้อมูลส่วนตัวไปเปิดเผยในที่ใดทั้งสิ้น นอกจากเพื่อการวิจัยเท่านั้น จึงขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ ผู้วิจัยขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในครั้งนี้

เพื่อความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอให้ความหมายของอาชีพอิสระไว้ดังนี้

“อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพที่ผู้ประกอบการและตัดสินใจด้วยตนเอง โดยจะทำคนเดียวหรือทำในครอบครัว ผลิตสินค้าและบริการให้แก่ลูกค้า เพื่อหวังผลกำไร ซึ่งกิจการนั้นจะเป็นขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ได้”

แบบวัดเจตคติ มี 2 ตอน ขอให้นักเรียนตอบทุกตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบวัดเจตคติ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. สถานศึกษา

- () วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
- () วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี
- () วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
- () วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา
- () วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี
- () วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท
- () วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง
- () วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี
- () วิทยาลัยเทคนิคปราชญ์บุรี
- () วิทยาลัยเทคนิคระยอง

2. สาขาวิชา

- () ผ้าและเครื่องแต่งกาย
- () อาหารและโภชนาการ
- () คหกรรมศาสตร์ทั่วไป

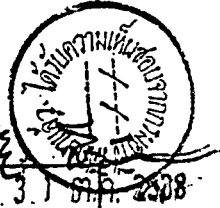
3. ระดับผลการเรียน (ปีที่กำลังศึกษาอยู่) คะแนนเฉลี่ยสะสมสุดท้าย

- () 3.50 - 4.00
- () 3.00 - 3.50
- () 2.50 - 3.00
- () 2.00 - 2.50
- () ต่ำกว่า 2.00

ตอนที่ 2 โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วพิจารณากว่านักเรียนเห็นด้วยกับข้อความเหล่านั้น
ในระดับใด โดยใส่เครื่องหมาย / ให้ตรงตามระดับความคิดเห็นที่กำหนดให้

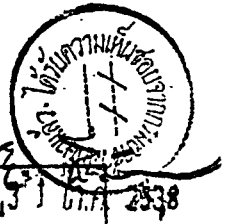

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	ด้านเศรษฐกิจ					
1	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน					
2	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้สูง					
3	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้					
4	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างความร่ำรวยได้					
5	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องลงทุนสูงมาก					
6	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีการเสี่ยงต่ำ					
7	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี					
8	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสร่ำรวยอย่างรวดเร็ว					
9	อาชีพอิสระสามารถกำหนดต้นทุนในการดำเนินงานได้					
10	รายได้จากการประกอบอาชีพอิสระไม่สามารถสร้างฐานะให้ร่ำรวยได้					
11	ผู้ที่มีเงินทุนน้อยไม่สามารถประกอบอาชีพอิสระได้					
12	รายได้จากการประกอบอาชีพอิสระเป็นรายได้ที่แน่นอน					
13	ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยคือผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ					
14	ผลกำไรที่ได้จากการลงทุนในการประกอบอาชีพอิสระเพียงพอต่อการประกอบอาชีพอิสระอย่างมีความสุข					
15	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต					
16	อาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนสูง คืออาชีพอิสระ					
17	อาชีพที่มีรายได้น้อยคืออาชีพอิสระ					

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
19	อาชีพที่คาดหวังผลกำไรได้ คืออาชีพอิสระ					
19	อาชีพที่ต้องเสี่ยงต่อภาวะขาดทุน คือ อาชีพอิสระ					
20	อาชีพที่ส่วมเงินเท่าๆกันได้อย่างรวดเร็ว คือ อาชีพอิสระ					
21	ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยเมื่อประกอบอาชีพอิสระ มีโอกาสยากจนลงได้					
22	ผู้ที่มีเงินลงทุนน้อยก็สามารถประกอบอาชีพอิสระได้					
	ด้านถาวรยอมรับ					
1	อาชีพอิสระ มักถูกมองว่าเป็นอาชีพที่เห็นแก่ตัว					
2	คุณค่าของอาชีพอิสระดีค่าเป็นเงินตราเท่านั้น					
3	สังคมยกย่องผู้ประกอบการอาชีพอิสระเพราะเป็นคนร่ำรวย					
4	ผู้ประกอบการอาชีพอิสระเป็นผู้มีโอกาสเอาเปรียบสังคมสูง					
5	ผู้ประกอบการอาชีพอิสระถูกมองว่าเป็นบุคคลที่ไม่มีเกียรติ					
6	สังคมไม่ยกย่องผู้ประกอบการอาชีพอิสระ					
7	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ตัวยงมีความซื่อสัตย์กับลูกค้า					
8	ผู้ประกอบการอาชีพอิสระจะต้องเป็นผู้ช่างสังเกต					
9	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องเอาใจลูกค้า					
10	ผู้ประกอบการอาชีพอิสระเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความลำบากในการประกอบอาชีพ					
11	อาชีพอิสระถูกมองว่าเป็นอาชีพที่ต่ำต้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ					
12	แนวปะทะของอาชีพอิสระเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันมากกว่าอาชีพอื่น ๆ					
13	การประกอบอาชีพอิสระช่วยแก้ปัญหาการว่างงานได้					
14	สังคมยอมรับว่าการประกอบอาชีพอิสระเป็นอาชีพสุจริต					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

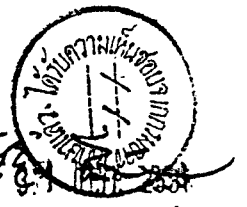
ระดับความคิดเห็น

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
15	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงเกียรติยศในสังคมได้					
16	การประกอบอาชีพอิสระทำให้มีโอกาสได้รู้จักและพบปะบุคคลชั้นนํ่าในสังคม					
17	ผู้ประกอบอาชีพอิสระมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม					
18	ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องไม่เบื่อง่ายและไม่ท้อถ่วงเมื่อมีอุปสรรค					
19	ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
20	ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นผู้ที่มีหลักในการแก้ปัญหา					
21	ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องมีความคิดริเริ่ม และกล้ารับผิดชอบต่อการริเริ่มต่าง ๆ					
22	ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องมีความอดทนในการทำงานหนักได้					
23	ผู้ประกอบอาชีพอิสระมักเป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของเงิน					
24	สังคมยอมรับว่า การประกอบอาชีพอิสระทำให้มีฐานะดีกว่าการประกอบอาชีพอื่น					
	ด้านสภาพการทำงาน					
1	อํ ะชีพอิสระเป็นอาชีพที่ด้อยงานหนัก					
2	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน					
3	อาชีพที่สามารถทำได้ทุกสถานที่ คือการประกอบอาชีพอิสระ					

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	อาชีพที่ต้องปรับปรุงอยู่เสมอ คืออาชีพอิสระ					
5	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีความรับผิดชอบสูง					
6	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ทำหายความสามารถ					
7	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่เหน็ดเหนื่อย					
8	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ทำได้ทุกโอกาส					
9	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีกฎระเบียบในการปฏิบัติงานที่แน่นอน					
10	การประกอบอาชีพอิสระทำให้รู้จักผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ					
11	การประกอบอาชีพอิสระสามารถดำเนินกิจการควบคู่กันได้หลายกิจการ					
12	การประกอบอาชีพอิสระเป็นงานที่น่าเบื่อหน่าย					
13	การประกอบอาชีพอิสระต้องทนต่อคำวิจารณ์					
14	อาชีพที่มีความลำบากและเหน็ดเหนื่อยกว่าอาชีพอื่น ๆ คือ อาชีพอิสระ					
15	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีอิสระเหมือนอาชีพอื่น ๆ					
16	การใช้เวลาในการประกอบอาชีพอิสระเป็นไปอย่างมีอิสระ					
17	อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีความเป็นตัวของตัวเอง					
18	อาชีพอิสระช่วยฝึกให้รู้จักรับผิดชอบต่อการทำงานของตนเอง					
19	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถประกอบการในท้องถิ่นใด ๆ ก็ได้					
20	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องเรียนรู้และดัดแปลงวิธีการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	ด้านความก้าวหน้า					
1	อาชีพอิสระสามารถขยายกิจการจากขนาดเล็กเป็นขนาดใหญ่ได้					
2	การประกอบอาชีพอิสระสามารถสร้างชื่อเสียงในสังคมได้					
3	การประกอบอาชีพอิสระสามารถก้าวหน้าในการทำงานได้					
4	โอกาสก้าวหน้าในการประกอบอาชีพอิสระไม่แน่นอน					
5	การประกอบอาชีพอิสระให้ก้าวหน้า ต้องรู้จักชิงไหวชิงพริบ					
6	ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพอิสระไม่ชัดเจน					
7	การประกอบอาชีพอิสระเป็นการสร้างงานเฉพาะตนเองเท่านั้น					
8	การประกอบอาชีพอิสระทำให้มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น					
9	การประกอบอาชีพอิสระจะต้องหาช่องทางและโอกาสในการประกอบกิจการใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
10	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสบุกเบิกขยายกิจการได้ตลอดเวลา					
11	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสเลื่อนสถานภาพทางสังคมได้					
12	อาชีพอิสระในปัจจุบันได้รับการสนับสนุนและยอมรับจากหลายหน่วยงาน					
13	อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้รู้จักเป็นผู้นำ					
14	การประกอบอาชีพอิสระช่วยให้สังคมมีความเจริญ					

ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
15	ผู้ประกอบการอาชีพอิสระต้องอดทนต่อการเสี่ยง					
16	การประกอบอาชีพอิสระ เป็นธุรกิจที่สร้างฐานะได้ ขยับรวดเร็ว ด้านความมั่นคง					
1	ความรู้ในประเภทวิชาคุณธรรมทุกสาขา สามารถสร้าง ความมั่นคงในการประกอบอาชีพอิสระได้					
2	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคง					
3	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีความปลอดภัย					
4	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคงนัก เพราะต้องเสี่ยงอยู่ ตลอดเวลา					
5	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีแต่ผู้ประกอบการ ต้องรู้จักปรับเปลี่ยน ชิงไหวชิงพริบ					
6	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สามารถดำเนินกิจการได้ยาวนาน กว่าอาชีพอื่น					
7	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่สร้างความมั่นคงให้กับตนเอง และครอบครัวได้					
8	การประกอบอาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มีบทบาทรวม ในสังคมที่อาศัยอยู่					
9	อาชีพอิสระช่วยส่งเสริมให้มีรายได้หรือปัจจัยในการ ดำรงชีวิต					
10	อาชีพอิสระไม่สามรถสร้างฐานะให้มั่นคงได้					
11	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อย ไม่เพียงพอ ต่อการดำรงชีวิต					
12	อาชีพอิสระสามารถให้ลูกหลานดำรงกิจการสืบทอด ต่อไปได้					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน .

นางสมณฑา แสงทิพย์ เกิดวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2481 ณ อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา จบการศึกษาวุฒิปริญญาตรี วิชาเอกผ้าและเครื่องแต่งกาย จากวิทยาลัย
เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา (สถาบันราชชมงคลในปัจจุบัน) ปีการศึกษา 2523 เริ่มรับราชการ
เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2504 ตำแหน่งครูตรี โรงเรียนการช่างสตรีนครนายก ปัจจุบัน
ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา
กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ที่อยู่ปัจจุบัน 6/1 ซอย 3 ถนนเทศบาล 4 ต.ปากเพรียว อ.เมือง จ.สระบุรี
18000 โทร. 036-212396 หรือ 223647

